

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
ของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

สารนิพนธ์
ของ
มัทนียา กายแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2550

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
ของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

บทคัดย่อ
ของ
มัทนียา กายแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2550

ทनिया กายแก้ว (2550). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ อัตมโนทัศน์ ชาตินิยม ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้หญิงโสด ที่อยู่ในอำเภอที่มีผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากที่สุด ในจังหวัด ซึ่งมีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี จำนวน 180 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดดังกล่าว มีดังนี้

1.1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{14})

1.2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชาตินิยม (X_{12})

1.3 ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยมี 11 ตัวแปร ได้แก่ อายุ (X_1) ระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_2) ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (X_3) ระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_4) รายได้ (X_5) อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_6) อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท (X_7) อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่ (X_9) อาชีพนักศึกษา (X_{10}) และอัตรมาโนทัศน์ (X_{11})

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากที่สุดไปหาตัวแปรที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) และชาตินิยม (X_{12}) ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยได้คิดเป็นร้อยละ 25

3. สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย มีดังนี้

3.1 สมการพยากรณ์ทัศนคติการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.926 + .217 X_{13} - .137 X_{12}$$

3.2 สมการพยากรณ์ทัศนคติการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .399 X_{13} - .191 X_{12}$$

FACTORS AFFECTING ATTITUDES TOWARDS FOREIGN MATE SELECTION
OF THAI WOMEN IN A PROVINCE OF THAILAND

AN ABSTRACT

BY

MATTHANEEYA KAYKEAW

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education degree in Educational Psychology

At Srinakharinwirot University

May 2007

Matthaneeya kaykeaw. (2007). *Factors affecting attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand*. Master thesis, M.Ed. (Master of Education degree) in Educational Psychology . Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assist. Prof.Promptida Sankamkrue

The purposes of this research were to study factors Affecting Attitudes Towards Foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand. These factors were divided into 3 dimensions , first of them were personal factors : age , educational level , income , occupation , self concepts and nationalism , second of them was family factor : guardian's support to have mate foreign mate selection and third of them was environmental factor : imitation of women who married foreigners.

The 180 samples were the single women aging between 20 – 35 years old who live in the district in which there was the highest number of women who are married to the foreigners. The instrument were the questionnaires of factors affecting attitude towards foreign mate selection. The data was analysed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation among attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand and 1 factor : guardian's support to have foreign mate selection (X_{13}) at .01 level. There were significantly positive correlation among attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand and 1 factor : imitation of women who married foreigners (X_{14}) at .05 level
2. There were significantly negative correlation among attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand and 1 factor : nationalism (X_{12}) at .01 level.

3. There were no significant correlations among attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand and 11 factors : age (X_1) educational level : lower than bachelor degree (X_2) educational level : bachelor degree (X_3) educational level : upper than bachelor degree (X_4) income (X_5) occupation : government official / state enterprise employee (X_6) occupation : clerk / private enterprise employee (X_7) occupation : sales / private business (X_8) occupation : farmer (X_9) occupation : student (X_{10}) and self concepts (X_{11})

4. There were 2 factors significantly affecting attitudes towards foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand ranking from the most affecter to the least affecter were as follows ; guardian's support to have foreign mate selection (X_{13}) nationalism (X_{12}) at .01 level. These 2 factors could predicted foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand about percentage of 25

5. The predicted equations of foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand at .01 level were as follows :

5.1 The predicted equation of foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand in terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 2.926 + .217 X_{13} - .137 X_{12}$$

5.2 The predicted equation of foreign mate selection of Thai women in a province of Thailand in terms of standard scores were :

$$Z = .399 X_{13} - .191 X_{12}$$

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วยความกรุณา จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์นันทิพย์ เปี่ยมหามาตะ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณถิ่นฐานบ้านเกิดของข้าพเจ้าที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจจนทำให้เกิดงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้หญิงโสด 180 คน ในจังหวัด ที่ได้สละเวลาในการทำแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะคำถามของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณพี่ ที่ทำงาน สำหรับการสอบถามให้กำลังใจ และได้สละเวลาช่วยเหลืองานในส่วนของผู้วิจัยที่ต้องใช้เวลาบางส่วนในการศึกษาระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณพรหมลิขิต ที่ทำให้ได้พบเจอกับเพื่อน ๆ พี่ ๆ ในภาคจิตวิทยาการศึกษา ไม่เพียงแต่ร่วมเรียนและร่วมทำงานด้วยกันมา แต่เรายังคงเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันในการดำเนินชีวิตต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณพ่อเสวตร กายแก้ว และคุณแม่จิติมา แปลงดี สมาชิกในครอบครัวและผู้ใกล้ชิดทุกท่าน สำหรับกำลังใจ และการเสียสละที่ยิ่งใหญ่เสมอ ตั้งแต่เล็กจนโต ที่ไม่ใช่แค่ขณะเรียนปริญญาโท แต่เป็นกำลังใจ และการเสียสละสำหรับทุก ๆ อย่างที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมให้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา นูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

มัทนียา กายแก้ว

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ... 11	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	42
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดที่ศึกษา.....	56
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	77
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	77
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	79
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	105
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ.....	115
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของหญิง ประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ.....	72
2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย.....	73
3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้าน สภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย.....	74
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย.....	75
5 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย.....	76
6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามอึดทนโน้ทน.....	116
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามด้านชาตินิยม.....	117
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามด้านการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ.....	118
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ.....	119
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความคิด	120
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความรู้สึก	121
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความแน่วแน่มที่จะแสดงพฤติกรรม.....	122

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในอดีต เรื่องการเลือกคู่ครอง ตลอดจนการสมรสนั้น ชายและหญิงมีเสรีภาพในเรื่องเหล่านี้ น้อยมาก เพราะลักษณะครอบครัวไทยเป็นแบบครอบครัวขยาย มีผู้อาวุโสสูงสุดเป็นใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อแม่ เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีส่วนเข้ามามีอิทธิพลต่อการเลือก คู่ครอง หรือการสมรส และขนบธรรมเนียมประเพณีไทยก็มีส่วนที่จำกัดเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง (นิยพวรรณ วรณศิริ. 2528)

การเลือกคู่ครอง เป็นพื้นฐานของการสร้างครอบครัวให้มีความสุข และก่อนที่ชายหญิงจะ สมรสกัน จะต้องประกอบด้วยกระบวนการทางสังคมที่มาก่อนการรวมเป็นครอบครัว ได้แก่การเลือก คู่ครอง (Mate selection) เพราะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ก่อนที่จะมีครอบครัวกับบุคคลที่ตนเลือก เพื่อใช้ชีวิตคู่ร่วมกันตลอดชีวิตนั่นเอง การเลือกคู่ครองถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิต เป็น กระบวนการอย่างหนึ่งที่จะพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ที่ได้รับเลือกที่จะได้เป็นคู่ครอง ในสังคม ต่าง ๆ การเลือกคู่ครองเป็นกระบวนการในการจำกัดคนเพื่อเลือกทั้งหลายออกโดยเริ่มพิจารณาแต่ เฉพาะคนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน คนที่มีคุณสมบัติคล้ายกันและคนที่มีบุคลิกภาพที่ผู้เลือกต้องการและ สิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกคู่ครองขั้นสุดท้ายก็คือ ความรัก โดยผู้เลือกรักบุคคลที่ต้องการเพียงคน เดียวและผู้นั้นก็รักตอบ กระบวนการเลือกคู่ก็สิ้นสุด (นวลลอ สุธาผล. 2523 : 56 – 57)

การตัดสินใจเลือกคู่ครองได้เหมาะสมกับตนเอง จะส่งผลให้ชีวิตการครองเรือนประสบ ความสุข ความสำเร็จได้ ก่อนจะตัดสินใจเลือกใครมาเป็นคู่ครองควรศึกษาซึ่งกันและกันให้ถ่องแท้ โดยใช้ข้อมูลทั้งสองฝ่ายใช้เวลาพิจารณาไตร่ตรองด้วยตนเองและต้องอาศัยบิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ เพื่อนสนิทมิตรสหายได้ช่วยพิจารณาให้ความเห็น ซึ่งจะต้องพิจารณาจากความรัก ความพึงพอใจ ซึ่งกันและกัน ความเหมาะสมทางสุขภาพร่างกาย ลักษณะนิสัย ความคิด สติปัญญา ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม วัย อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา และ วัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากสอดคล้องเหมาะสมกันทั้งสองฝ่ายจึงตัดสินใจเลือกเป็นคู่ครอง (พรรณพิมล หล่อตระกูล . บทความสุขภาพจิต . ออนไลน์ : 2547)

อย่างไรก็ตาม กลับพบว่าการเลือกคู่ครองนั้นไม่ได้พิจารณาในด้านความคล้ายคลึงกันทาง เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เท่านั้น การเลือกคู่ครองที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมที่ต่างกันก็มีให้ เห็นอยู่บ้าง และพบว่าการแต่งงานกับชาวต่างชาติเป็นเรื่องที่มีมานานแล้ว ตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา โดย

ในยุคสมัยสมเด็จพระเอกาทศรถ ถึงกับทรงตราขึ้นเป็นกฎหมายห้ามหญิงไทยอยู่กินกันฉันผัวเมียกับชายต่างชาติต่างศาสนา หากผู้ใดฝ่าฝืน อาจมีโทษสูงสุดถึงขั้น “ฟันคอริบเรื่อน”

“หลังการเปิดประเทศเพื่อเปิดการค้าเสรีในปี พ.ศ.2398 มีผลให้ต่างชาติ ทั้งพ่อค้า หมอสอนศาสนา นักการทูต ได้เข้ามาในเมืองไทย ในขณะที่ทางเมืองไทยก็ส่งคนไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะในช่วงรัชกาลที่ 5 - 6 ผลที่ตามมาทำให้มีการแต่งงานระหว่างคนไทยกับคนต่างชาติขึ้น” การแต่งงานข้ามเชื้อชาติในยุคนั้นแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือกลุ่มชนชั้นสูง ได้แก่ เจ้านายเชื้อพระวงศ์และข้าราชการที่เดินทางไปเรียนต่อต่างประเทศ ทำให้เกิดการมีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 “ห้ามเจ้านายเชื้อพระวงศ์และข้าราชการสมรสด้วยนางต่างด้าวก่อนมีพระบรมราชานุญาต” และกลุ่มชนชั้นล่าง เช่น กรณีของ อำแดงฝรั่งและมิลเตอร์ปีเตอร์สันในปี พ.ศ.2432 เป็นต้น (บทความ “เมียฝรั่ง” นักร้อยปีที่สตรีไทยถูกพิพากษา. ผู้จัดการ . ออนไลน์ : 2549.)

และที่เห็นความเด่นชัดมากขึ้นของการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ก็ในช่วง พ.ศ. 2503 - 2513 ได้มีทหาร จี.ไอ.อเมริกันเข้ามาตั้งฐานทัพอยู่ที่ อุตะเภะ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่อื่น ๆ ในช่วงระยะเวลานั้น มีผู้หญิงไทยจำนวนหนึ่งซึ่งได้พบรักและตกลงใช้ชีวิตร่วมกันกับทหารอเมริกัน ซึ่งในสังคมสมัยนั้นยังไม่ให้การยอมรับเท่าไรนัก และมักถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่เรียกว่า เมียเช่ามากกว่าจะเป็นภรรยาที่แท้จริง (ศิริรัตน์ แอดสกุล.การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ : 2547)

ปัจจุบันนี้ สภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเจริญเติบโตทางด้านเทคโนโลยี ทำให้โลกในปัจจุบันเป็นโลกไร้พรมแดน ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี อุปนิสัย ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติในการเลือกคู่ครอง และมองเห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในเรื่องของการแต่งงานข้ามชาติ หรืออาจจะเรียกว่าการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้หญิงไทยที่อาศัยอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ที่นิยมแต่งงานกับชาวต่างชาติเพิ่มมากขึ้น (ลัดดา ตั้งสุภาชัย . คอลัมน์คุณภาพชีวิต : ออนไลน์ : 2547)

จากข้อมูลที่ปรากฏในคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 (ศิริรัตน์ แอดสกุล.การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ : 2547) พบว่า จังหวัดที่หญิงไทยมีสามีเป็นชาวฝรั่งมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จังหวัดที่พบว่ามีหญิงไทยแต่งงานข้ามวัฒนธรรมมากที่สุด อันดับหนึ่งได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มีจำนวน 2,435 คู่ คิดเป็น 15.9% อันดับที่สองรองลงมาได้แก่ จังหวัดอุดรธานี มีจำนวน 2,228 คู่ คิดเป็น 14.6 %อันดับที่สามได้แก่ จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 1,441 คู่ คิดเป็น

9.4% อันดับที่สูงได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 1,205 คู่ คิดเป็น 7.9 % อันดับต่ำได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 1,112 คู่ คิดเป็น 7.3 % อันดับต่ำได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 1,057 คู่ คิดเป็น 6.9 % อันดับต่ำได้แก่ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 992 คู่ คิดเป็น 6.5 % อันดับต่ำได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ มีจำนวน 985 คู่ คิดเป็น 6.4 % อันดับต่ำได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 818 คู่ คิดเป็น 5.4 % และอันดับที่สิบอันดับสุดท้ายได้แก่ จังหวัดเลย มีจำนวน 542 คู่ คิดเป็น 3.5 %

ผู้วิจัยมีถิ่นกำเนิดและปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มาเป็นเวลา 25 ปี ได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในจังหวัดนี้คือการแต่งงานกับชาวต่างชาติเป็นอัตราที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ เห็นได้จาก ปี พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมา ทางสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ได้จัดโครงการแสดง/จำหน่ายสินค้า OTOP/เทศกาลอาหารดี และบายศรีสู่ขวัญเขยนานาชาติขึ้น เพราะทางสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเล็งเห็นถึงศักยภาพของชาวต่างชาติที่มีครอบครัวอยู่ในจังหวัดนี้ ในอันที่จะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และอาหาร ที่มีศักยภาพและเป็นเอกลักษณ์ โดยอาศัยกลไกชาวต่างชาติที่มีครอบครัวอยู่ในประเทศไทย ประกอบกับมีชาวต่างชาติที่มีครอบครัวอยู่ในพื้นที่จังหวัดนี้จำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนเกินกว่า 500 ราย มีการใช้จ่ายเงินระหว่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเฉลี่ยแล้วประมาณ 500,000 บาท/คน/ปี (ใช้จ่ายในครัวเรือนและสร้างบ้านพักอาศัย) หรือประมาณ 250,000,000 บาท/ปี (เอกสารโครงการแสดง / จำหน่ายสินค้า OTOP/เทศกาลอาหารดี และบายศรีสู่ขวัญเขยนานาชาติจังหวัด . สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. 2547 : 2)

ผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นกับผู้หญิงโสดที่อยู่ในจังหวัดนี้ จำนวน 30 คน โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ใช้คำถามว่า “ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพราะเหตุใด” ผลการสำรวจ พบว่าเป็นสิ่งที่ดีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 สาเหตุเพราะทำให้ครอบครัว มีเงินใช้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีลูกน่ารัก ได้ไปต่างประเทศ และคนต่างชาติมีความรับผิดชอบมากกว่าคนไทย พบว่าเป็นเรื่องปกติ ธรรมดา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สาเหตุเพราะมีความคิดเห็นว่าการรักกันเป็นคนไทยหรือชาวต่างชาติก็ไม่สำคัญ และสังคมยอมรับได้ พบว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 สาเหตุเพราะ ไม่ได้เกิดจากความรัก มีแต่เงินไม่มีความรัก เหมือนเมียเช่า และสังคมไม่ยอมรับ พบว่าเป็นแพชชั่น ค่านิยม เป็นการเลียนแบบ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 สาเหตุเพราะ คิดว่ากำลังเป็นที่นิยม และคิดว่าคนส่วนมากมีแล้วตนก็อยากมีบ้าง พบว่าเกิดจากอดีตที่ไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 สาเหตุเพราะมีปัญหาครอบครัวมาก่อน มีความล้มเหลวในชีวิตคู่มาก่อน และมีสามีเป็นคนไทยที่ไม่ดี

คำถามข้อที่ 2 ใช้คำถามว่า “ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพราะเหตุใด” ผลการสำรวจ พบว่ารู้สึกเฉย ๆ เป็นเรื่องธรรมดา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 สาเหตุเพราะเหมือนการใช้ชีวิตคู่กับคนไทยทั่วไป พบว่า ชอบ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สาเหตุเพราะ จะได้ช่วยเหลือครอบครัว จะได้มีเงินใช้ น่าจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คิดว่าคนต่างชาติมีความรับผิดชอบดี และคิดว่าชาวต่างชาติมีอุปนิสัยโดยรวมดีกว่าคนไทย พบว่ามีความรู้สึกวิตกกังวล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 สาเหตุเพราะกลัวถูกหลอก จะต้องปรับตัวมาก กลัวติดโรค และ กลัวจะมีปัญหาในการสื่อสาร พบว่ามีความรู้สึกสงสัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 สาเหตุเพราะ ได้คู่ครองเป็นชาวต่างชาติได้อย่างไร และรักกันจริงหรือเปล่า

คำถามข้อที่ 3 ใช้คำถามว่า “ถ้าท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติท่านจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด” ผลการสำรวจ พบว่า ปฏิบัติตนตามปกติเหมือนคู่สามีภรรยาทั่วไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 สาเหตุเพราะการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติก็เหมือนการใช้ชีวิตคู่ปกติ และไม่ได้แตกต่างกันกับคนไทย พบว่าจะช่วยเหลือครอบครัวตนเอง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.33 สาเหตุเพราะคนต่างชาติมีเงินเพียงพอที่จะช่วยเหลือได้ เพราะฐานะทางเศรษฐกิจที่บ้านยังไม่ได้ และเพราะต้องการนำเงินตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ พบว่า ต้องปรับตัวต่อวัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างกัน ต้องเรียนภาษาเพิ่มเติม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.33 สาเหตุเพราะวัฒนธรรมและศาสนาแตกต่างกัน ต้องศึกษาความต้องการของแต่ละฝ่าย และเพราะต้องการที่จะสื่อสารกันได้ พบว่า ต้องแต่งตัวให้ดี และมีเครื่องประดับกาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 สาเหตุเพราะคิดว่าคู่ครองน่าจะชอบ พบว่าจะมอบความรัก และความใส่ใจให้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 สาเหตุเพราะ ถ้าเราเลือกเป็นคู่ครองแล้วก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำ

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นดังกล่าว สรุปได้ว่าผู้หญิงที่อยู่ในจังหวัดที่ต้องการจะศึกษาส่วนมากมีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังที่เชิดศักดิ์ โฆวาลิทฐ์ (2523:41-42) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทางใดทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ และจากข้อมูลที่ปรากฏในคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 (ศิริรัตน์ แอดสกุล.การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ : 2547) ที่แสดงจังหวัดที่มีหญิงไทยนิยมมีสามีเป็นชาวต่างชาติมากที่สุด 10 อันดับแรกในประเทศไทย และพบแนวโน้มที่จะมีการเพิ่มจำนวนคู่สมรสลักษณะเช่นนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนมีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมไปทั่วทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการชี้แนะแนวทาง ส่งเสริมความรู้ และทัศนคติในการมีคู่ครองที่ประสบความสำเร็จ แก่หญิงไทยที่กำลังตัดสินใจเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นผู้หญิงโสด ที่อยู่ในอำเภอที่มีผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากที่สุดในจังหวัด ซึ่งมีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี จำนวน 180 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

- 1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้านได้แก่

- 1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 อายุ
- 1.1.2 ระดับการศึกษา
- 1.1.3 รายได้
- 1.1.4 อาชีพ
- 1.1.5 อัตมโนทัศน์
- 1.1.6 ชาตินิยม

1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

1.3 ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ได้แก่

การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ตัวแปรตาม คือ ทศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของผู้หญิงโสดในจังหวัดหนึ่งต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ทศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้านความคิด ได้แก่ การเห็นคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

1.2 ทศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้านความรู้สึก ได้แก่ ความชอบ ความภาคภูมิใจ ความพอใจ ที่มีต่อการมีเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

1.3 ทศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ การปฏิบัติตนเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ศาสนา และชีวิตความเป็นอยู่ของคนต่างชาติ การวางแผนล่วงหน้าในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หมายถึง สิ่งที่ส่งผลให้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง มีทศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ อัตมโนทัศน์ และชาตินิยม ดังนี้

2.1.1 อายุ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบันของผู้หญิงโสดในจังหวัดดังกล่าว นับตามปฏิทินสากล

2.1.2 ระดับการศึกษา ได้แก่

2.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.1.2.2 ปริญญาตรี

2.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 รายได้ หมายถึง เงินเดือน ค่าตอบแทนที่ได้รับประจำ ต่อการทำงานในแต่ละเดือนของผู้หญิงโสดในจังหวัด

2.1.4 อาชีพ ได้แก่

- 2.1.4.1 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 2.1.4.2 อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน
- 2.1.4.3 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 2.1.4.4 อาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่
- 2.1.4.5 อาชีพนักศึกษา

2.1.5 อัตมโนทัศน์ หมายถึง ความคิดและความรู้สึก การรับรู้ตนเองของผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษาในด้านต่างๆ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ความรู้ ความสามารถ และการได้รับการยอมรับจากสังคม

2.1.6 ชาตินิยม หมายถึง การที่ผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษาได้รับการปลูกฝังให้มีความรักชาติ และความภูมิใจต่อการเป็นคนไทย นิยมชมชอบในความเป็นคนไทยของตน สนับสนุนส่งเสริมคนไทยและชาติไทย ได้แก่ การมีความรู้สึกว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งทางด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ความถือชาติของตนเป็นใหญ่ การรักนับถือคนไทยด้วยกัน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนไทยและชาติไทย ไม่เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติไทย รวมถึง ความนิยมชมชอบ การรักนับถือความพอใจ และมีความคิดเห็นและแนวโน้มว่าจะมีคู่ครองเป็นคนชาติเดียวกันกับตนและปฏิเสธการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังนี้

การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หมายถึง การรับรู้ของผู้หญิงโสดในจังหวัด เกี่ยวกับความปรารถนา ความต้องการของบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ได้แก่ การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความรู้สึกพึงพอใจ ชอบ ที่จะให้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ให้การยอมรับ ส่งเสริม สนับสนุน ไม่คัดค้านถ้าจะมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และให้ความช่วยเหลือให้ได้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

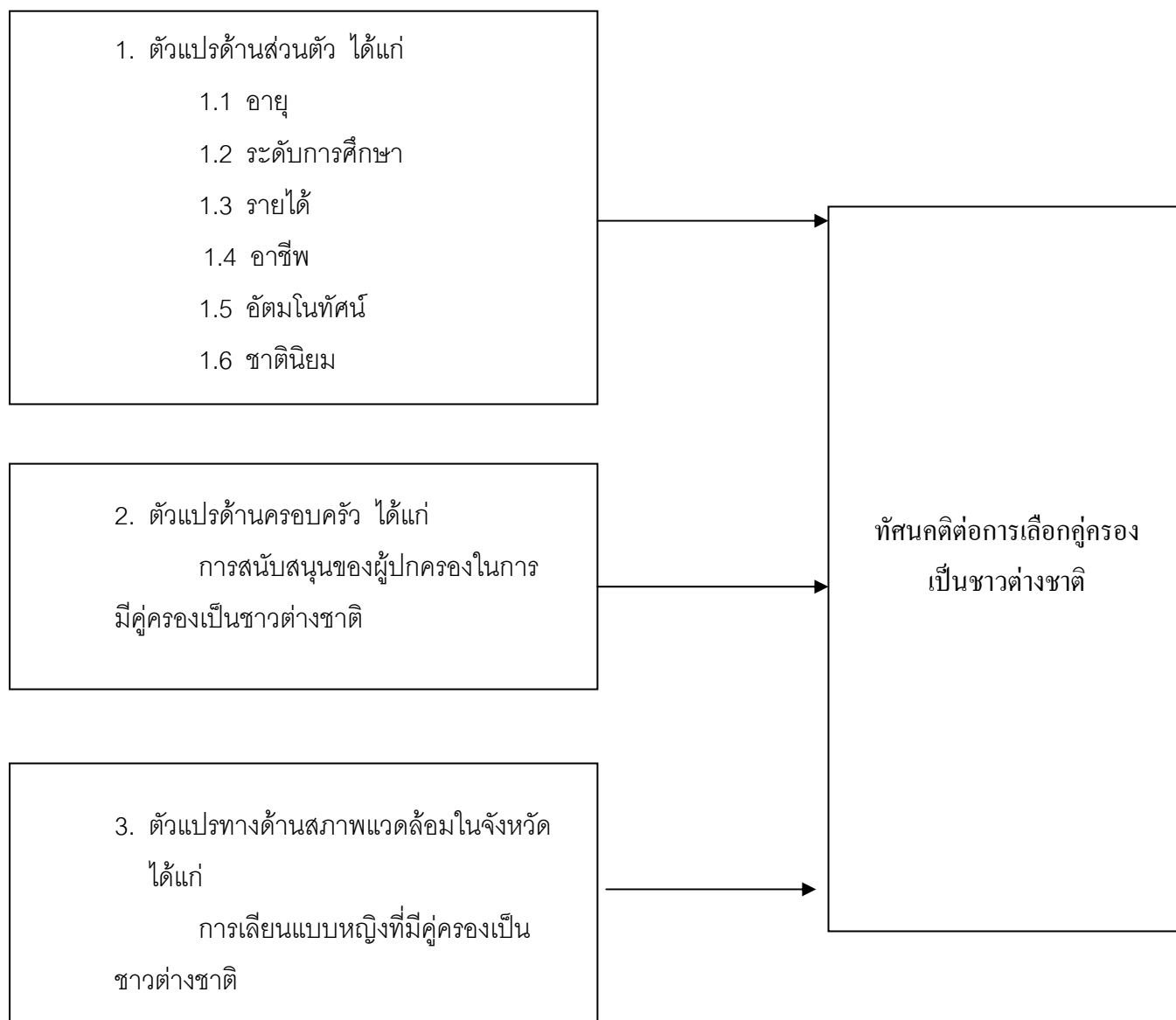
2.3 ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังนี้

การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ คือ การที่ผู้หญิงโสดในจังหวัดหนึ่ง คิดว่าหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นเป็นสิ่งที่ดี น่าสนใจ จึงมีการสังเกตเพื่อกระทำตามแบบอย่าง ลอกเลียนแบบ และแสดงพฤติกรรมตามอย่างหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ พยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพื่อให้ได้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติบ้าง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ น่าจะเกิดจากตัวแปร 3 ด้าน คือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ อุดมโนทัศน์ และชาตินิยม ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษา
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติการเลือกคู่ครอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติการเลือกคู่ครอง
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ
 - 2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ
 - 2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา
 - 2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ
 - 2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ
 - 2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ
 - 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้
 - 2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายได้
 - 2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้
 - 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์
 - 2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์
 - 2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์
 - 2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม
 - 2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม
 - 2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดที่ศึกษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

1.1.1 ความหมายของทัศนคติ

คำว่าทัศนคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” เป็นคำที่รากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่าโน้มเอียง เหมาะสม ในการศึกษาความหมายของทัศนคติพบว่าผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายได้แก่

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ – ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน.2530:238) ให้นิยามว่า ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสันับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งอาจเป็นแบบเข้าสู่ (Approach) หรือถอนตัวออก (Withdrawal) ก็ได้ และด้วยเหตุนี้วัตถุนี้ที่เป็นเป้าหมายของปฏิกิริยา ซึ่งอาจจะมีคุณค่าทางบวกหรือลบก็ได้ในแง่ของแต่ละบุคคล

เชิดศักดิ์ โฆวาลิษฐ์ (2520:28) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทางใดทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้รู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งทัศนคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดเจนในกรณีสิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

เหม ทองชัย (2523:41-42) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกเอนเอียงทางใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายหลังที่บุคคลมีประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้ว ทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดแนวโน้มในการแสดงออกทางพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ของบุคคล ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

1. ทัศนคติเชิงนิมาน เป็นลักษณะความพึงพอใจ เห็นชอบ ศรัทธา ยอมรับสนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ
2. ทัศนคติเชิงนิเสธ เป็นลักษณะของการแสดงออกในทางตรงข้ามกับทัศนคติเชิงนิมาน จะแสดงออกในลักษณะที่ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตาม
3. ทัศนคติที่เป็นกลาง เป็นลักษณะของการแสดงออกที่เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด

ดวงเดือน พันธุนาวิน (2524:3) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า “เป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแจ้งหรือเป็นกลางก็ได้ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ”

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 146) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2527:61) ได้ให้ความหมายของทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สถานที่ การกระทำ สถานการณ์ และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2528:1) กล่าวว่า ทัศนคติ (Attitude) มาจากคำว่า “Aptus” ในภาษาละตินซึ่งตรงกับคำว่าความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรุงแต่ง (Adaptedness) ทัศนคติเป็นพฤติกรรมการเตรียมพร้อมทางสมองในการที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกถึงหน้าที่ของสภาวะจิตใจหรือสภาพอารมณ์ที่สลับซับซ้อน ก่อนที่คนเราจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหาโดยส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับทัศนคติที่จะคงไว้ซึ่งตนเองมีประสบการณ์มา เพื่อที่จะรักษาทัศนคติที่ถูกต้องไว้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาว่าความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเป็นอย่างไรตามระดับความเชื่อถือหรือระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเห็นได้ว่าทัศนคติเป็นนามธรรมที่เป็นพฤติกรรมภายในของคนเรา

กมลรัตน์ เหล้าสุวงษ์ (2528:172) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ และประสบการณ์ แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจ ในด้านความพร้อมที่จะเข้าหา เมื่อเกิดความรู้สึกเรียกว่า ทัศนคติที่ดี หรือมีทัศนคติทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยง เมื่อเกิดความรู้สึกที่ไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดีหรือทัศนคติทางลบ

ปราณี รามสูต (2528 : 186) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคลหรือสถานการณ์เป็นอย่าง ๆ ไป อันมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ บุคคลนั้นหรือเหตุการณ์นั้น ๆ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531:193) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

สุรางค์ ไควตระกูล (2536:246) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นอักษณาสัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของหรือความคิด ทัศนคติอาจเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติในทางบวก

ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติในทางลบก็จะหลีกเลี่ยง ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

อัลพอร์ท (Allport. 1985) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคล ที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำ ที่มีต่อสิ่งเร้า โดยจะแสดงออกมาทางด้านคำพูด และการกระทำ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล และทัศนคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก คือบุคคลที่มีพฤติกรรมอย่างไรหรือทำสิ่งใดลงไปอย่างมีทิศทาง ทิศทางใดทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทัศนคติจะเป็นเครื่องกำหนด ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคล และบุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในลักษณะที่ต่างกัน

1.1.2 ลักษณะของทัศนคติ

กมลรัตน์ เหล้าสุวงษ์ (2528:231) อธิบายลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้ คือ

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่มาติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทัศนคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้ามถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้ามาโดยถอยหนี หรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. ทัศนคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้
4. ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับรู้จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนไป ทัศนคติย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่นเดนิสที่เข้ามาเรียนไปได้สักครึ่งหนึ่งของบทเรียนมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์จึงเปลี่ยนแปลงแนวความคิดจากความไม่ชอบเป็นความชอบคือเปลี่ยนเป็นทัศนคติทางบวกแทน

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 185 – 188) กล่าวว่า ทัศนคติมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คนเกิดการเรียนรู้อย่อมจะมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ นั่นคือเกิดทัศนคตินั่นเอง
2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ มิใช่ว่าคนเราชอบหรือเกลียดอะไรแล้วจะต้องชอบหรือเกลียดไปตลอดชีวิต อาจเปลี่ยนแปลงเป็นตรงกันข้ามก็ได้ ถ้าสภาพแวดล้อม สถานการณ์

และเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทศนคติของคนจะเปลี่ยนจากทศนคติที่ยอมรับเป็นทศนคติที่ไม่ยอมรับ หรือจากไม่ยอมรับไปสู่ยอมรับก็ได้

3. ทศนคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก เราสามารถทราบได้ว่าบุคคลใดมีทศนคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกอาจแสดงด้วยคำพูด หรือสีหน้าท่าทางพอใจ ไม่พอใจก็ได้ ทศนคติจึงกำหนดพฤติกรรมทั่ว ๆ ไปของบุคคล แม้จะไม่ทุกกรณี แต่ก็สามารถทำนายพฤติกรรมโดยทั่ว ๆ ไป ทศนคติเป็นสิ่งที่โน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เช่นทศนคติที่ดีต่อศาสนา ก็มักจะไม่นิยมเรื่องการบริจาคนั่น เป็นต้น

4. ทศนคติเป็นเรื่องที่ซับซ้อนมีที่มาสลับซับซ้อนเพราะทศนคติขึ้นอยู่กับหลายประการเช่นประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม จึงผันแปรได้

5. ทศนคติเกิดจากการเลียนแบบ ทศนคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ การคล้อยตามเป็นของธรรมดาที่จะพึงมี ถ้าเรานับถือใครก็ย่อมมีศรัทธา เห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่างไม่ว่าจะเป็นท่วงท่าทำนองการพูดจา ท่าทางหรืออุปนิสัยใจคอ ดังนั้นพ่อ แม่ ครูเกลียดสิ่งใด เด็กก็จะพลอยเกลียดด้วย

6. ทิศทางและปริมาณของทศนคติ ปริมาณความเข้มข้นของทศนคติจะมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง ส่วนความเข้มข้นก็แล้วแต่ว่าจะมีความรู้สึกสุดปลายไปด้านใด ทิศทางของทศนคติมี 2 ทิศทางคือ สนับสนุนหรือต่อต้าน

7. ทศนคติอาจเกิดขึ้นจากความมีจิตสำนึก หรือจากจิตใต้สำนึกก็ได้

8. ทศนคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร ทศนคติบางอย่างอยู่ในสภาพไม่มั่นคงพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนทศนคติที่มั่นคงถาวรเปลี่ยนแปลงได้ยากและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพมาก

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541 : 367) กล่าวถึงลักษณะของทศนคติ ดังนี้

1. ทศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้

2. ทศนคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง ฉะนั้นทศนคติจึงมีทั้งทางบวกและลบ เช่น ถ้านักเรียนมีทศนคติบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนจะชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนแขนงวิทยาศาสตร์ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีทศนคติทางลบต่อคณิตศาสตร์ก็จะไม่ชอบหรือไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนทางแขนงอักษรศาสตร์ ภาษา เป็นต้น

3. ทศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือองค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ (Affective Component) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavioral Component)

4. ทักษะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย การเปลี่ยนแปลงทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบหรือจากลบเป็นบวก ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทิศทางของทัศนคติ หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงความเข้มข้น (Intensity) หรือความมากมาย ทัศนคติบางอย่างอาจจะหยุดเลิกไปได้

5. ทักษะเปลี่ยนแปลงตามชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก เนื่องจากชุมชนหรือสังคมหนึ่ง ๆ อาจจะมีค่านิยมที่อุดมการณ์พิเศษเฉพาะ ดังนั้นค่านิยมเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลที่เป็นสมาชิก ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนทัศนคติจะเปลี่ยนค่านิยม

6. สังคมประภคิต (Socialization) มีความสำคัญต่อพัฒนาการทัศนคติของเด็ก โดยเฉพาะทัศนคติต่อความคิดและหลักการที่เป็นนามธรรม เช่น อุดมคติ ทัศนคติต่อเสรีภาพในการพูด การเขียน เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมสูง จะมีทัศนคติบวกสูงสุด

ศักดิ์ไทย สุรภิจวรร (2542 : 209 – 210) กล่าวถึงลักษณะของทัศนคติดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. ทัศนคติดีมีลักษณะที่คงทนอยู่นานพอสมควร
3. ทัศนคติดีมีลักษณะของการประเมินค่าอยู่ในตัว ก็คือจะบอกลักษณะดี - ไม่ดี ชอบ - ไม่ชอบ เป็นต้น
4. ทัศนคติทำให้บุคคลที่เป็นเจ้าของพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่หมายของทัศนคติ
5. ทัศนคติบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของ และบุคคลกับสถานการณ์ นั่นคือ ทัศนคดีย่อมมีที่หมายนั่นเอง

จากการศึกษาเรื่องลักษณะของทัศนคติ สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ สามารถชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการแสดงพฤติกรรม สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นสิ่งโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือองค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ (Affective Component) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavioral Component) ทัศนคติจะเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง ฉะนั้นทัศนคติจึงมีทั้งทัศนคติทางบวก และทัศนคติทางลบ

1.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2524 : 3) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบทางที่มนุษย์ใช้ในการตัดสินใจ ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวสร้างความคิดอีกต่อหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึก ในด้านบวกและลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางการปฏิบัติ (Behavior Component) องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง นิพนธ์ แฉ่งเยี่ยม (2525:118 – 119) กล่าวว่าการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นเพียงความรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น อาจเป็นความรู้เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ บุคคล หรือเป็นเพียงเหตุการณ์ต่าง ๆ

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Effective Component) เป็นส่วนประกอบที่เข้ากับความรู้อย่างหนึ่ง กล่าวคือเมื่อมีความรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วจะทำให้เกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้ารู้สึกสิ่งหนึ่งในทางที่ดีก็จะชอบหรือพอใจสิ่งนั้น จึงมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ถ้ารู้สึกต่อสิ่งหนึ่งในทางที่ไม่ดีก็มีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย และถ้าไม่มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นเลย ทัศนคติก็ไม่เกิดขึ้น

3. องค์ประกอบด้านการกระทำ หรือองค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Action – Tendency Component) เมื่อมีความรู้พอประมาณ มีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบพอประมาณก็มีความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ๆ

ซิมบาร์โด และเอ็บบเซน (กมลรัตน์ หล้าสูงรังษ. 2527:183; อ้างอิงจาก Zimbardo and Ebbesen : ค.ศ. 1970) แบ่งทัศนคติออกเป็น 3 องค์ประกอบ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (The Cognitive Component) คือ การที่บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด หรือมีมโนคติ (Concept) เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง รวมทั้งความเชื่อต่าง ๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Component) คือ การที่บุคคลมีการประเมินค่า ประเมินความรู้สึก ความชอบหรือการสนองตอบทางอารมณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 201 – 203) สรุปว่าทัศนคติมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความคิด อารมณ์ และเหตุผล ความเชื่อ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องราวของการใช้เหตุผลของบุคคล

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ หรือ ความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึก อารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รัก ไม่ชอบเกลียดกลัว เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้าท่าทางเมื่อคิดหรือพูดสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำ หมายถึง แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมหรือความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (สุรศักดิ์ เอื้อมณี . 2541 : 13 ; อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน : 2523) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของทัศนคติว่ามี 3 องค์ประกอบดังนี้ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้หรือความคิด (Cognitive Component) หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรกและความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งนั้นในด้านที่ว่า สิ่งนั้นมีคุณหรือโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Effective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ความรู้สึกนั้นจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว

3. องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Action – Tendency Component) หมายถึง ความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลนั้นจะปฏิบัติเมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าและมีความรู้สึกชอบ ไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่ตามมาก็คือ ความพร้อมในการกระทำที่สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้น

จากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของทัศนคติ สรุปได้ว่า ทัศนคติประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น วัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ความเชื่อที่มีต่อสิ่งเหล่านั้น 2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งใดก็จะไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะเกิดความชอบต่อสิ่งนั้น 3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนคือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้ามีองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

1.1.4 การเกิดทัศนคติ

เออร์เนสต์ ฮิลการ์ด (Ernest R. Hilgard , 1970 : 247) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนอง แนวความคิดต่าง ๆ เช่น ทัศนคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอน และอื่น ๆ
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้วยังทำให้มีกระบวน (pattern) เป็นของตัวเอง ดังนั้นทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลแล้วแต่ พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคน ๆ นั้น
3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบทัศนคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ – แม่ ครู พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ
4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

(ซูซีพ อ่อนโคสูง. 2522 : 109 – 110) เสนอไว้ว่า ทัศนคติเกิดขึ้นได้เพราะ

1. บุคลิกภาพของแต่ละคน คนที่ชอบเก็บตัว เจ้าระเบียบ เชื่อความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่และมีอำนาจหรือคนอื่น มักจะรับทัศนคติของคนอื่นหรือกลุ่มมาเพียงเล็กน้อย จึงมีทัศนคติเป็นของตนเองไม่ยอมให้คนอื่นมี ทัศนคติต่างไปจากตน ทำให้มีทัศนคติไม่ดีต่อคนหมู่อื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า Ethnocentric person ซึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพ ดังนี้ ขอบวางอำนาจ ไม่มีการยืดหยุ่น มักยึดมั่นในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นคนที่เก็บความรู้สึกบางอย่างไว้เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายของสังคม

2. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลต่อทัศนคติทั้งสิ้น

3. ความต้องการให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา บุคคลจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่ทำให้เขาสมปรารถนาถ้าสิ่งใดทำให้เขาไม่ได้ สิ่งที่เขาต้องการก็จะทำให้เขามีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

กาญจนา คำสุวรรณ และ นิตยา เสาร์มณี (2524 : 234 – 237) ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า เกิดจาก

1. การอบรมเลี้ยงดู เด็กที่เกิดในครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธ ก็จะมีอารมณ์ใฝ่สนใจศาสนาพุทธไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากได้พบเห็น ได้ปฏิบัติทางด้านพุทธศาสนาอยู่ทุกวัน

2. ประสบการณ์ส่วนตัว คนที่เคยถูกสุนัขกัดย่อมจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสุนัขมากกว่าคนทั่ว ๆ ไป

3. จากเหตุการณ์ที่ประทับใจ ซึ่งมักจะเป็นเหตุการณ์เพียงครั้งเดียว

4. การรับเอาทัศนคติเดิมของผู้อื่นที่มีอยู่แล้วมาเป็นทัศนคติของตนเอง เช่น เมื่อเข้าไปเป็นนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยเราก็มักจะรับเอาทัศนคติต่าง ๆ จากนักศึกษาคนเก่า

5. เกิดจากบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล เช่น บางคนที่มีมองโลกในแง่ร้ายก็มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติไม่ค่อยดีต่อสิ่งนั้น ๆ

6. เกิดจากอิทธิพลจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ จึงมีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นได้

7. ความต้องการที่จะให้สมปรารถนาทำให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งอื่น ๆ เช่น คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อหมอ เพราะหมอเป็นผู้รักษาเขาให้หายได้

สาโรช บัวศรี (ล้วน สายยศ. 2528 : 41 ; อ้างจากสาโรช บัวศรี. 2524) ได้อธิบายขั้นตอนการเกิดทัศนคติ ความรู้สึก ตามแนวพุทธปรัชญาโดยมีลำดับขั้นดังต่อไปนี้

ผัสสะ ปัจจยา เวทนา คือ การได้ประสบหรือสัมผัส กระตุ้นให้เกิดความรู้สึก

เวทนา ปัจจยา ตัณหา คือ ความรู้สึกกระตุ้นให้เกิดความอยากได้

ตัณหา ปัจจยา อุปาทาน คือ ความอยาก กระตุ้นให้เกิดความยึดมั่นถือมั่น หรือถือว่ามียานียม

อุปาทาน ปัจจยา ภพ คือ ค่านิยม กระตุ้นให้เกิดสภาวะรุ่มร้อนหรือพร้อมอยู่ในใจหรือทัศนคตินั้นเอง

ภพ ปัจจยา ชาติ คือ ทัศนคติกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่ปรากฏออกมาภายนอกหรือปรากฏกระทำออกมาภายนอก

จากการศึกษาการเกิดทัศนคติสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติจะเริ่มจากความจำเป็น (Need) หรือความต้องการ (Desire) ขึ้นต่อไปก็ทำให้เกิดความชอบ (Preference) หรือความสนใจติดตามมา ความชอบนี้อาจกระตุ้นให้เกิดความนิยมชมชอบหรือเข้าใจเป็นคุณค่าแล้วกลายเป็นค่านิยม (Value) ขึ้นมา ค่านิยมที่ก่อตัวอยู่ระยะเวลานานพอสมควร (Fixed Value) ก็ย่อมกระตุ้นให้เกิดสภาวะที่รุ่มร้อนหรือพร้อมที่จะกระทำการอยู่ในใจ เรียกทัศนคติ (Attitude) นั้นเอง

1.1.5 มิติของทัศนคติ

วิวัชรณ อังคนุรักษ์พันธุ์ อ้างจาก สถิตย์ นิยมญาติ . (2524 : 56 – 57) กล่าวว่าโดยทั่วไปจะเห็นว่าทัศนคติมีคุณสมบัติหลายอย่าง ถ้าพิจารณาในแง่มุมของมิติต่าง ๆ (Dimensions) จะมองทัศนคติได้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น มิติที่น่าสนใจมีดังนี้

1. ความเข้มข้น (Intensity) จะมองว่าทัศนคติมีความแข็งแกร่งมากน้อยแค่ไหน ทัศนคติของบุคคลมีความรุนแรงอย่างไร
2. ขนาด (Magnitude) จะมองว่าขนาดหรือขอบข่ายของทัศนคติมีความกว้างขนาดไหน
3. ความเด่น (Salience) จะมองว่ามีความเด่นอยู่ในความรู้สึกของบุคคลมากน้อยเพียงใด
4. ความเป็นแกนสำคัญของชีวิต (Centrality) จะมองว่า บุคคลจะใช้ทัศนคติใดเป็นหลักในการมองโลก มองชีวิต
5. ไตรมิติ ได้แก่ องค์ประกอบด้านสติปัญญา ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม จะมองทัศนคติในแง่ของความเชื่อ ความรู้สึกและพฤติกรรม
6. การสำนึก (Consciousness) จะมองว่าทัศนคติอยู่ในสำนึกหรือไม่ หรืออยู่ในสำนึกเพียงบางส่วน
7. ความมั่นคง (Stability) จะมองว่าทัศนคตินั้นมีความทนทาน ยึดหยุ่นหรือยากต่อการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด

ศักดิ์ สุนทรเสนี (2528:6) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้ว “ทัศนคติ” มีคุณสมบัติมากมายหลายอย่าง ถ้าเรามองทัศนคติในแง่ของมิติ (Dimension) ต่าง ๆ จะสามารถมองทัศนคติ ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและเข้าใจทัศนคติได้ดีขึ้น การมองทัศนคติในแง่หรือมิติต่าง ๆ นั้นทำได้หลายวิธีอย่างไรก็ดีมิติที่น่าสนใจและสมควรกล่าวถึงมี 7 ประการ คือ

1. ด้านความเข้มข้น (Intensity) คือ ลักษณะอื่น ๆ ของทัศนคติเข้ามาประกอบทำให้เกิดความเข้มข้น เช่น ความมั่นใจ ความสำคัญของจุดมุ่งหมายที่มีต่อทัศนคติ เช่น ทัศนคติที่มีต่อบิดามารดาของเราย่อมเข้มข้นกว่า ทัศนคติต่อบิดามารดาของบุคคลอื่น
2. ด้านขนาดหรือปริมาณ (Magnitude) คือ ประมาณการชอบหรือไม่ชอบว่ารุนแรงเพียงใด คือชอบมาก ชอบน้อยหรือไม่ชอบเลย
3. ด้านความเด่น (Salience) คือ ความพร้อมที่จะแสดงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เราเป็นคนไทย นับถือศาสนาพุทธ เมื่อมีคนมาว่าพุทธศาสนาไม่ดีเราก็พร้อมที่จะโต้ตอบได้
4. ด้านความเป็นแกนสำคัญของชีวิต (Centrality) ทัศนคติบางอย่างมีสภาพที่สูงมาก การที่บุคคลมองโลกมองชีวิตจะใช้ทัศนคติเป็นหลักในการมอง
5. ด้านมิติทั้งสามขององค์ประกอบทัศนคติ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านการกระทำ การมองทัศนคติทั้งสามด้านนี้เป็นการมองในด้านความเชื่อเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึกและการกระทำนั่นเอง

6. ด้านจิตสำนึก (Consciounmess) ตามมิตินี้ทัศนคติจะถูกมองว่า ทัศนคตินั้นอยู่ในสภาวะจิตสำนึกหรือจิตไร้สำนึก หรืออยู่ในสำนึกเพียงบางส่วนหรือไม่อย่างไร

7. ด้านความมั่นคง (Stability) การพิจารณาทัศนคติตามมิตินี้ก็ดูได้จากว่าทัศนคตินั้น ๆ มีความทนทานยืดหยุ่น หรือยากต่อการเปลี่ยนแปลงมากน้อยขนาดไหนอย่างไร

จากการศึกษาเรื่องมิติของทัศนคติ สรุปได้ว่า มิติทั้ง 7 ดังกล่าวทำให้เข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติมากขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางวิเคราะห์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดทัศนคติ

1.1.6 เทคนิคการวัดทัศนคติ

กฤษกร ตริสกุล (2536 : 28 – 29) กล่าวว่า วิธีการสร้างเครื่องมือวัดทัศนคติสามารถทำได้หลายวิธีคือ

1. วิธี Equal Appearing Intervals โดยเธอร์สโตน (Thurstone) ใช้วัดทัศนคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่งการเปรียบเทียบ เพื่อตัดสินใจ (Law of Comparative Judgement) คือให้ผู้ตอบตัดสินข้อความที่แสดงถึงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อความที่เสนอมานั้นควรจะอยู่ในระดับไหน เมื่อแบ่งความคิดเห็นจากเห็นด้วยมากที่สุด ถึงไม่เห็นด้วยมากที่สุด 11 ระดับเท่า ๆ กัน เมื่อกลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาตัดสินหมดทุกข้อความแล้ว นำแต่ละค่ามาหาสเกล (Scale Value) คือ หาตำแหน่งมัธยฐานของแต่ละสเกลสำหรับวัดทัศนคติต่อไป

2. วิธี Summated Ratings หรือ Likert Method ซึ่งสร้างขึ้นโดยลิเคิร์ท (ZLikert) เป็นวิธีการวัดทัศนคติโดยการนำเอาข้อความที่ใช้วัดทัศนคติไปให้ผู้ตอบลงความเห็นว่ามีความรู้สึกต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไร เมื่อแบ่งความคิดเห็นจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วกำหนดคะแนนให้ในแต่ละความคิดเห็น ซึ่งอาจจะเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ หากข้อความทางบวก (Positive Statement) และเป็น 1 2 3 4 5 ตามลำดับหากเป็นข้อความทางลบ (Negative Statement) โดยเลือกข้อความที่สามารถจำแนกกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีและกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีได้ เพื่อนำไปใช้วัดทัศนคติต่อไป

3. วิธี Semantic Differential (Osgood) ซึ่งใช้วัดความหมายของทัศนคติในรูปความหมายของคำคุณศัพท์ โดยให้บุคคลทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นลงไปในสเกล ซึ่งอยู่ระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคู่หนึ่ง ๆ เช่น ดี – ไม่ดี ชอบ – ไม่ชอบ ฯลฯ ผู้ต้องต้องพิจารณาว่า ทัศนคติของตนมีความหมายสอดคล้องกับคำคุณศัพท์ในแต่ละสเกลอย่างไร มากน้อยแค่ไหน แล้วกรอกข้อความเห็นลงไปในสเกล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวัดทัศนคติของลิเคิร์ท เนื่องจากวิธีการวัดทัศนคติของลิเคิร์ทนั้นเป็นที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป แล้วในการใช้น้ำหนักของคะแนน 5 ระดับนั้นช่วยให้สามารถหาระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้สะดวกกว่าแบบอื่น ๆ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติการเลือกคู่ครอง

ศิริสุข ยืนหาญ (2534) ศึกษาแบบแผนการเลือกคู่ครองของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีการเลือกคู่ครองที่มีความคล้ายคลึงกับตนมากที่สุด รองลงมา คือ การเลือกคู่ครองที่เป็นแบบชดเชยสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ สำหรับแบบที่มีอิทธิพลน้อยต่อการเลือกคู่ครอง คือ เพราะความใกล้ชิดและแบบภาพพจน์ของบิดามารดา ส่วนแบบการเลือกคู่ครองในอุดมคติไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเลย

สุรพล ปธานวนิช (2534) ศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไป พบว่า เกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การมีความรักต่อกัน ความซื่อสัตย์ต่อกันในเรื่องเพศ และการมีความขยันรักความก้าวหน้า เกณฑ์ที่มีความสำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ การเข้ากันได้กับครอบครัว ท่าทีการวางตัว และระดับการศึกษา และเกณฑ์ที่มีความสำคัญน้อย คือ ฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รูปร่างหน้าตา และต้องมีเชื้อชาติไทย (เชื้อชาติเดียวกัน)

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

1.3.1 ความหมายของการเลือกคู่ครอง

กมลลา แสงสีทอง (2526:26) กล่าวว่า การเลือกคู่ครองเป็นกระบวนการสำคัญอันหนึ่งก่อนที่จะเข้าสู่การแต่งงานและชีวิตครอบครัวต่อไป

ภัสสร ลิมานนท์ (2529:1) กล่าวว่า การเลือกคู่ครองเป็นกระบวนการทางสังคมที่มาก่อนการรวมเป็นครอบครัว

นิยม บุญมี (2530 : 47) กล่าวว่า การมีคู่ครอง หมายถึง การที่ชายหนุ่มหญิงสาวได้พิจารณาในเรื่องบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยใจคอของกันและกัน รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก่อนที่จะตัดสินใจแต่งงานอยู่กินด้วยแน่วแน่ที่มีภรรยา

โยธิน คันสนยุทธ (2533 : 89) การเลือกคู่ครอง คือ การแสวงหาคู่ครอง จัดเป็นพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของคนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การมีคู่ครองของคนในวัยนี้ ส่วนใหญ่จะเลือกคู่ครองที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตของบุคคลมากกว่าความฝันเพียงแบบวัยรุ่น การเลือกคู่ครองของคนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีลักษณะเด่นคือ มีความคล้ายคลึงกันในด้านทัศนคติ ค่านิยม การนับถือศาสนา ระดับการศึกษา เป็นต้น มีบุคลิกภาพที่ไปด้วยกันได้ คล้ายคลึงกัน ไม่เหมือนกัน

แต่ไปด้วยกันได้หรือตรงกันข้าม มีระดับอายุใกล้เคียงกัน มีอาชีพ มีความรักใคร่ผูกพันเคารพนับถือ นิยมชมชอบซึ่งกันและกัน มีรสนิยมทางเพศไปกันได้ มีวุฒิภาวะและสังคมรวมทั้งมีความรับผิดชอบ

จากการศึกษาความหมายของการเลือกคู่ครอง สรุปได้ว่า การเลือกคู่ครอง หมายถึง กระบวนการปฏิสังสรรค์ที่เริ่มด้วยการคบหาสมาคมกัน การที่คนต่างภูมิหลังกันตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน เป็นกระบวนการที่สำคัญ ก่อนที่จะเข้าสู่การแต่งงาน หรือการรวมเป็นครอบครัว จึงถือได้ว่าการเลือกคู่ครองเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิต ซึ่งชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการเลือกคู่ครองที่มีความเหมาะสม

1.3.2 ทำไมต้องมีคู่ครอง

นิยม บุญมี (2530 : 44 - 47) กล่าวว่า มูลเหตุที่สำคัญของการมีคู่ครองมีดังต่อไปนี้

1. ความต้องการทางเพศและความรักอันมั่นคง คนในสมัยปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องความรักอยู่ในความรู้สึกที่สูงมาก ซึ่งก็เป็นความคิดที่ถูกต้อง เพราะชีวิตครอบครัวหรือชีวิตสมรส ถ้าไม่ได้เกิดขึ้นบนรากฐานของความรักอันแท้จริงแล้วก็ยากแก่การที่จะเข้าใจและมีความสัมพันธ์อันดีแก่กันและกันได้ แต่อีกหลาย ๆ คนก็ยังมีความเข้าใจที่ผิดและมักจะทึกทักเอาว่า ความรักที่เกิดขึ้นในชีวิตสมรสนั้นเป็นความต้องการทางเพศก่อนความต้องการอื่น ๆ ถึงแม้ความรักระหว่างหนุ่มสาวจะมีความต้องการทางเพศอยู่ในระดับสูงก็ตาม แต่ถ้าแยกความรักออกเป็นสัดส่วนให้ชัดเจนไม่ได้ก็จะเป็นปัญหาในการปรับตัวของคู่สามีภรรยา เพราะการเอาความรักไปแปลความหมายว่าเป็นความต้องการทางเพศเพียงอย่างเดียวก็จะทำให้หญิงชายที่ไม่มีเส้นทางเพศหมดโอกาสที่จะมีคู่ครอง ดังนั้นความต้องการความรักอันเป็นรากฐานสำคัญของการมีคู่ครองจึงต้องมีความหมายและขอบเขตกว้างขวางกว่าความต้องการทางเพศมากนัก และในขณะเดียวกันไม่ว่าสังคมใด ๆ ก็ตามจะถือว่าการร่วมเพศที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตามประเพณีวัฒนธรรมก็คือการร่วมเพศระหว่างสามีภรรยาเท่านั้น

2. ความต้องการส่วนบุคคล โดยทั่วไปแต่ละบุคคลย่อมมีความชอบ ความสนใจ ความต้องการในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน แต่จะมีหลักที่ตรงกันในเรื่องของความสะดวกสบายแก่ตนเอง เช่น เมื่อบุคคลเห็นว่าการมีคู่ครองมีครอบครัวจะเป็นการสนองความต้องการบางอย่างให้ดีกว่า ก็ย่อมจะเต็มใจเลือกการแต่งงานดีกว่าที่จะต้องยอมอยู่อย่างโดดเดี่ยว เพราะการแต่งงานนอกจากจะเป็นการเปลี่ยนฐานะความเป็นอยู่หลายด้านในสังคมให้ดีขึ้นแล้ว ก็จะทำให้เกิดความสุข ความสะดวกสบายและมีอิสระอย่างเปิดเผยอีกด้วย

3. การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม การดำรงชีวิตของมนุษย์ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขอบข่ายของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สังคมนั้น ๆ กำหนดไว้ บุคคลที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่และมีความพร้อมที่จะมีครอบครัวสร้างหลักฐานให้มั่นคงเป็นปึกแผ่นในวันข้างหน้า ก็จะมีการเลือกคู่ครองและแต่งงานในที่สุด แต่บางคนอาจจะไม่ประสงค์ที่

จะมีคู่ครองก็ได้ เป็นความต้องการและพึงพอใจเฉพาะบุคคล ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ก็ไม่สามารถบังคับใจฝืนใจได้ แต่โดยทั่ว ๆ ไปอิทธิพลทางขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่เคยถือปฏิบัติมาจะมีผลทำให้บุคคลแต่งงานสร้างฐานะครอบครัวมากกว่าที่จะอยู่โดดเดี่ยว

4. ความต้องการที่จะยกฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครอบครัว การตัดสินใจแต่งงานมีคู่ครองของบุคคลบางคนจึงพิจารณาในด้านที่จะยกฐานะทางเศรษฐกิจของตนให้ดีขึ้น การมองหาคู่ครองจึงดูที่พื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวเดิมเป็นสำคัญและอาจมองข้ามในเรื่องความรัก ความเข้าใจ ความมีน้ำใจ กิริยามารยาท และพื้นฐานทางการศึกษา การมีคู่ครองโดยพิจารณาเฉพาะพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวมีแนวโน้มที่จะทำให้ชีวิตสมรสเกิดปัญหาในภายหลังได้ หากทั้งคู่เกิดการขัดแย้งและไม่พยายามปรับตัวเข้าหากัน จริงอยู่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่การมีคู่ครองไม่ควรมองข้ามคุณลักษณะที่สำคัญประการอื่น ๆ ด้วย

5. การยอมรับและความคาดหวังทางสังคม สังคมมักจะมองคนที่ไม่คู่ครองไม่ได้ แต่งานด้วยความสงสัย หรือมองด้วยความไม่มั่นใจในความเป็นปกติของบุคคลนั้น ๆ แม้กระทั่งพฤติกรรมส่วนตัวอันเป็นธรรมชาตินิสัยที่บุคคลนั้นแสดงออกมาสู่สายตาของสังคม ก็ยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจหรือเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดีเหมือนสภาพของบุคคลที่มีคู่สมรสได้ งานบางตำแหน่งบางอาชีพ บุคคลที่มีครอบครัวจะได้รับการพิจารณาคัดเลือกก่อน เพราะความคาดหวังของสังคมมีอยู่ว่าบุคคลนั้นจะมีความพร้อมความมั่นคงทางอารมณ์ที่ดีกว่า ในบางประเทศบุคคลที่ไม่แต่งงานจะต้องเสียภาษีให้รัฐมากกว่าคนที่แต่งงานแล้ว สำหรับหญิงสาวที่อยู่ในวัยอันควรจะมีคู่ครองแล้ว หากยังไม่ได้แต่งงานจะถูกสังคมมองว่าผิดปกติด้วยเหตุผลต่าง ๆ ตามแต่พฤติกรรมของผู้นั้นแสดงออกมา ถ้าเป็นคนที่มีความประพฤติเห็นแก่ตัว จู้จี้ ไม่เอื้อเฟื้อด้วยแล้ว มักจะถูกสังคมนินทา หรืออาจถูกมองไปว่าคงมีบุคลิกเฉพาะตัวที่ไม่สามารถสร้างความสนใจดึงดูดใจผู้ชายได้ ด้วยค่านิยมของสังคมที่ให้ความคาดหวังและยอมรับการมีคู่ครองของหญิงสาวเช่นนี้หญิงโสดหลาย ๆ คนจึงตัดสินใจแต่งงาน ในบางสังคมหญิงหม้ายยังเป็นที่ยอมรับมากกว่าหญิงโสดเสียอีก กรณีเป็นผู้ชายที่ถึงวัยอันควรแต่ยังไม่มีคู่ครอง ถึงแม้ว่าจะได้เปรียบทางสังคมมากกว่าผู้หญิง แต่ก็หนีไม่พ้นความสงสัยในสายตาของคนอื่นว่า บุคคลนั้นอาจมีลักษณะบางประการที่ผิดปกติ จนไม่มีผู้หญิงใดที่ยอมเป็นคู่ครองด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ชายโดยทั่วไปก็ยอมรับกฎธรรมชาติในเรื่องการมีคู่ครองไปไม่ได้ ผู้ชายส่วนใหญ่จึงแต่งงานมีคู่ครองมากกว่าที่อยู่เป็นโสด

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การมีชีวิตคู่จะช่วยเติมเต็มในสิ่งต่าง ๆ ที่แต่ละคนขาดไปเนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจะอยู่โดดเดี่ยวโดยไม่มีสังคมไม่ได้ ฉะนั้นจึงมีเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้มนุษย์ต้องมีคู่ครอง ซึ่งแต่ละคนก็มีเหตุต่าง ๆ กันได้ อาทิ ความรักเมื่อพบกันเกิดความรู้สึกต้อง

ใจและสนใจ หรือมีคุณลักษณะที่เหมือนกับที่ตนกำหนดไว้จึงเกิดความสนใจนำมาสู่ชีวิตคู่ หรือความต้องการเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจ ต้องการให้เกิดการยอมรับและเป็นไปตามความหวังทางสังคม เหตุต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้มนุษย์เราต้องมีคู่ครอง

1.3.3 เกณฑ์การเลือกคู่ครอง

เกษม ตันติผลาชีวะ (2538 : 13 – 16) หลักเกณฑ์การเลือกคู่ครองมีดังนี้

1. มีสติปัญญาดี มีความคิดเฉียบแหลม รู้ทันคน คุณสมบัติข้อนี้จะช่วยพาให้ครอบครัวอยู่รอดปลอดภัยได้ ผู้หญิงบางคนเลือกผู้ชายที่ไม่ค่อยฉลาด เพราะคิดว่าจะควบคุมได้ง่ายกว่า ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะถ้าแต่งงานแล้วต้องคอยควบคุมกันอยู่ตลอดเวลา ก็ไม่ควรแต่งงาน นอกจากนั้นการเอาคนโง่มาเป็นสามีจะมีผลไปถึงลูกหลาน หากเป็นพันธุ์โง่แล้วก็น่าหนักใจ

2. มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม

ข้อนี้เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรมี จะช่วยลดปัญหาไปได้หลายอย่าง เช่น เรื่องการนอกใจ หากพบผู้ชายที่เจ้าเล่ห์ หลอกหลวง พูดจาเชื่อถือไม่ได้ เป็นคนกะล่อนหรือหากินด้วยวิธีการไม่สุจริตแล้วควรหลีกเลี่ยงเชื่อถือไม่ได้ เป็นคนกะล่อนหรือหากินด้วยวิธีการไม่สุจริตแล้วควรหลีกเลี่ยง อย่าคิดว่าเขาอาจหลอกหลวงแต่คนอื่น แล้วจะซื่อสัตย์กับเราคนเดียว เห็นทีจะยาก

3. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

หรือมีจิตใจที่เป็นผู้ใหญ่ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีเหตุผล ไม่เอาแต่ใจตัวเอง ไม่แสดงอารมณ์เหมือนเด็ก ๆ ปึงปัง บันดาลโทสะง่าย ใช้กำลังกายหรือเป็นคนแสนงอน ออดอ้อน เรียกร้องอยู่เสมอ อยากให้คนตามใจ

4. มีความเป็นผู้นำ และกล้าตัดสินใจ

ครอบครัวจะมีความรุ่งเรืองได้ ต้องมีผู้นำที่ดี มีความสามารถในการตัดสินใจ รู้จักแยกแยะดีชั่ว ไม่เหวอะแหยะเป็นไม้หลักปักชั้วควายต้องมีจุดยืนที่มั่นคงและมีทิศทางที่แน่นอน แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ทำตัวเป็นผู้บงการหรือกำหนดชีวิตคนอื่นจนหมดอิสระทางความคิดและการแสดงออกผู้ที่จะนำคนอื่นได้ หากต้องการให้คนทำตาม ก็ควรโน้มน้าวด้วยเหตุผล

5. มีฐานะทางการเงินมั่นคง

ไม่จำเป็นต้องเป็นเศรษฐี แต่ก็ต้องไม่เป็นหนี้เป็นสิน หรือมีภาระมาก บางคนทำงานอยู่คนเดียว ต้องเลี้ยงทั้งพ่อแม่พี่น้องเป็นฝูง แล้วจะให้เราเข้าไปร่วมแบกภาระด้วย เห็นทีจะไม่ไหว

6. มีการงานที่มั่นคง

ผู้ชายที่พร้อมจะแต่งงานได้ ควรมีหน้าที่การงานดี มีความมั่นคง ไม่ประกอบอาชีพที่น่ารังเกียจ หรือเสี่ยงต่อความล้มจม บางคนอาจมีพ่อแม่ร่ำรวยแต่ไม่รู้จักทำงานได้แต่เกาะพ่อแม่กินเอาแต่เที่ยวเตร่ใช้เงินแบบนี้ถึงมั่งมีก็หมดได้

7. มีมนุษยสัมพันธ์ดี

การเป็นคนที่จะเข้ากับคนทั่วไปได้ดี ไม่เป็นที่ชิงชังของคนที่เคยคบค้าด้วย ช่วยให้ครอบครัวได้รับการยอมรับง่ายขึ้น หากท่านพบคนประเภทที่มีแต่คนไม่ชอบ ถามใครว่าเขาเป็นอย่างไรก็มีแต่คนส่ายหน้า แบบนี้น่าจะมีอะไรผิดปกติแน่ เสียชื่อเสียงดีกว่า

8. มีใจกว้าง เสียสละและไม่เห็นแก่ตัว

คุณสมบัติข้อนี้มีได้หมายความว่า จะต้องไปเที่ยวสงเคราะห์ให้ใครต่อใครจนลืมหืมตาครอบครัวย แต่ต้องเป็นผู้รู้จักการ “ให้” มากกว่าการ “รับ” โดยเฉพาะกับบุคคลในครอบครัว การแต่งงานกับคนที่เห็นแก่ตัว เอาแต่ได้ จะเป็นความทุกข์ที่แก้ไขยากที่สุด

9. มีรสนิยม และความสนใจใกล้เคียงกัน

ถ้ามีความแตกต่างกันบ้าง ก็ต้องอยู่ในวิสัยที่จะปรับเข้าหากันได้ หรือไม่รังเกียจสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งชอบ มิฉะนั้นการอยู่ร่วมกันก็จะกลางเป็นความทุกข์ทรมาน

10. ไม่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมมากเกินไป

หากเป็นคนต่างชาติและศาสนา ก็ต้องตกลงกันให้ชัดเจนก่อนว่าจะมีข้อห้ามหรืออุปสรรคอันใดบ้าง และจะปรับเข้าหากันได้อย่างไร

11. อายุไม่ต่างกันมากนัก

ถ้าอายุต่างกันมากไป อาจมีช่องว่างระหว่างวัย ทำให้ความสนใจต่างกันและเพื่อนฝูงหรือสังคมของแต่ละฝ่าย จะปรับตัวเข้ากันยาก นอกจากนั้นยังอาจต้องเป็นฝ่ายเร็วเกินไปด้วย

12. ไม่ติดสุรา ยาเสพติด และการพนัน

บุคคลที่หลงมัวเมาในอบายมุข ย่อมไม่สามารถรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ และจะนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวด้วย ผู้หญิงบางคนคิดว่าถ้าแต่งงานไปจะช่วยให้เขาเลิกสิ่งเหล่านี้ได้ อย่าหลงผิดคิดว่าตนเป็นผู้วิเศษ ยังไม่เคยมีใครทำได้ ในยุคนี้เห็นจะต้องแนะนำให้เลือกคนไม่สูบบุหรี่ด้วย เพราะเป็นการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพตัวเอง

13. มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ

ก่อนจะแต่งงานกับใคร ต้องตรวจให้หมดทุกโรค ทั้งสองฝ่าย เพื่อความไม่ประมาท โรคบางอย่างติดต่อกันได้ เช่น โรคภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือเอดส์ ไม่ควรไว้วางใจใครทั้งสิ้น เพราะเขาอาจติดมาโดยไม่รู้ตัว โรคบางอย่างก็ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ไปสู่ลูก จะได้วางแผนครอบครัวให้เหมาะสมและพิจารณาเรื่องการมีลูกหากคิดจะแต่งงานจริง ๆ

14. เป็นผู้ชายแท้

เรื่องนี้สำคัญมาก ผู้หญิงทุกคนควรมีความรู้ และรู้จักสังเกตไว้บ้าง อย่ามัวแต่เลือกคนประเภทรูปหล่อ สุภาพเรียบร้อย หากท่านพบผู้ชายหน้าตาดี เก๋yingเกลา มีความพิถีพิถันในการแต่งตัวมาก หรือถ้าไม่แน่ใจควรปรึกษาจิตแพทย์ก่อน

การตัดสินใจเลือกคู่ครองที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นความสุข ความสำเร็จในชีวิตของทุกคน ผลที่ตามมาคือ สุขภาพจิตจะได้ดีถ้วนหน้าตลอดไป

พรพรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญ (2540:30) เกณฑ์การเลือกคู่ครองที่หนุ่มสาวอาจยึดเป็นหลักได้นั้น แบ่งพิจารณาได้ 2 เกณฑ์คือ

1. ตัวของคู่สมรส คุณลักษณะและบุคลิกภาพของผู้ที่เลือกและผู้ที่ได้รับเลือกมีความสำคัญต่อชีวิตสมรสมาก บุคลิกภาพคือทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบกันเป็นบุคคล รวมทั้งรูปร่างหน้าตา นิสัย วุฒิภาวะทางอารมณ์ วัย การศึกษา ปรัชญาชีวิต ความสนใจ รสนิยม และสุขภาพกายและสุขภาพทางจิต

1.1 รูปร่างหน้าตา รูปร่างหน้าตาของผู้เลือกและผู้ได้รับเลือกมีอิทธิพลในเกณฑ์การเลือกข้อนี้ ถ้าชายผู้เลือกมีหน้าตาดี เป็นเสน่ห์แก่เพศตรงข้าม เขาก็จะกำหนดไว้ว่าหญิงที่เขาเลือกจะต้องสวยงามมาก แต่ถ้าชายคิดว่าเขา “ไม่หล่อ” เขาก็จะเลือกหญิงที่มีความงามรองลงมา เพราะกลัวความผิดหวัง

1.2 นิสัย นิสัยของแต่ละคนพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก ด้วยกระบวนการสังคมประกิต บางคนอาจปรับปรุงตนให้ดีขึ้นได้หากเขาวิเคราะห์ตนเอง และใช้ความพยายามเป็นพิเศษแต่ไม่ควรเลี่ยงการปรับตัวและการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยหวังว่าหลังการสมรสแล้วคู่สมรสจะเปลี่ยนแปลงได้ เพราะความประพฤติที่ปฏิบัติจนเป็นความเคยชินแล้วนั้น เปลี่ยนแปลงยากที่สุดหรืออาจเปลี่ยนได้บ้างแต่ก็น้อยมาก

การพิจารณานิสัยของผู้ที่จะเลือกเป็นคู่ครองนักวิจัยแนะนำว่า

ก. ควรเลือกผู้ที่มีนิสัยที่เหมือนหรือกลมกลืนกับเรา

ข. ไม่เลือกคนที่มีนิสัยพาลเกรเป็นนักเลง

นิสัยที่เป็นภัยต่อชีวิตสมรส อาจสังเกตได้อีกจากนิสัยที่สามีภรรยาไม่พอใจกันและกันดังต่อไปนี้

นิสัยของภรรยาที่สามีไม่ชอบ ได้แก่ นิสัยขี้บ่นจู้จี้ เห็นแก่ตัว ไม่เห็นความสำคัญของสามี แต่งตัวสกปรก ไม่เรียบร้อย ขี้โมโห ขอบยุ่งกับงานของสามี ชอบการพนัน

นิสัยของสามีที่ภรรยาไม่ชอบ ได้แก่ นิสัยเห็นแก่ตัว ไม่เห็นความสำคัญของภรรยา การงานไม่ก้าวหน้า เล่นการพนัน เจ้าชู้ เป็นคนเชื่อไม่ได้ ขี้บ่น ไม่ยอมพุดปรึกษากัน วาจากระด้างและชอบดุดมมากเกินไป

1.3 วุฒิภาวะทางอารมณ์ อารมณ์ของคนที่มีความสำคัญมากทางบุคลิกภาพ โดยเฉพาะการดำเนินชีวิตสมรส เมื่อร่างกายเจริญเติบโตเต็มที่แล้วอารมณ์ของคนก็ควรมีวุฒิภาวะเพื่อการปรับตัวที่ดีในสังคม และสังคมในวงแคบคือครอบครัวนั้น สมาชิกจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

1.4 ความสนใจและรสนิยม ผู้ที่มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมักจะเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีความสนใจแคบจำกัด ความสนใจตรงกันจะทำให้คู่สมรสได้ทำอะไรร่วมกัน เช่น ชอบดูละครเหมือนกัน ชอบดนตรีประเภทเดียวกัน

1.5 วัยสมรสและความต่างของคู่สมรส เป็นการยากที่จะกำหนดแนลงไปว่าวัยใดเหมาะสมแก่การสมรสมากที่สุด ด้วยเหตุที่วัยกับคุณสมบัติไม่ได้ไปด้วยกันเสมอไป แม้วัยจะคู่ไปกับการศึกษาได้บ้างในกรณีนี้ ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าที่บ่งบอกว่าคนอายุเท่าไรเหมาะที่จะสมรสมากที่สุด แต่มีการศึกษาแสดงว่าโดยทั่วไปหญิงจะสมรสในระหว่างอายุ 21 – 25 ปี ชายอายุระหว่าง 28 – 35 ปี

1.6 เชื้อชาติ สัญชาติและศาสนา โดยทั่วไปคนส่วนใหญ่นิยมทำการสมรสกับคนที่มีเชื้อชาติเดียวกัน เพราะวัฒนธรรมจะคล้ายคลึงกัน ปรับตัวเข้าหากันง่ายกว่าคนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

1.7 สุขภาพทางกายและจิตใจ สุขภาพในความหมายขององค์การอนามัยโลกหมายถึงสวัสดิภาพทางกาย อารมณ์และสังคม คือ นอกจากจะไม่เจ็บไข้ ร่างกายจะต้องสมบูรณ์แข็งแรง อารมณ์แจ่มใส และสามารถจะปรับปรุงตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ ฉะนั้นสุขภาพจึงเป็นเกณฑ์การเลือกคู่ที่เว้นเสียมิได้ ในต่างประเทศก่อนทำการสมรสคู่สมรสต้องมีใบรับรองแพทย์ประกอบการสมรสด้วย นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์ยีนส์ (genetic counseling) ของคู่สมรสว่าสามารถจะมีบุตรที่แข็งแรงร่วมกันได้หรือไม่ แต่ในประเทศไทยยังให้ความสนใจในเรื่องนี้น้อย มีการพัฒนาน้อยมาก

2. ภูมิหลังของครอบครัวของคู่สมรส ในวัฒนธรรมไทยเกณฑ์ข้อนี้ที่สำคัญที่สุดคือ บิดามารดาของอีกฝ่ายหนึ่ง

เมื่อพิจารณาตามพื้นเพครอบครัวของคู่หมาย ควรจะได้สืบสวนและพิจารณาความสัมพันธ์ที่เขามีต่อพ่อแม่ของเขา และความสัมพันธ์ที่พ่อแม่เขามีต่อกัน เรื่องนี้อาจช่วยอธิบายได้

ว่า ทำไมเขาจึงตกลงจะแต่งงาน คนส่วนใหญ่ไม่คิดเรื่องนี้ขณะที่กำลังรักกัน ภูมิหลังทางครอบครัวในสังคมไทยมีความสำคัญมาก เพราะมีผลต่อชีวิตคู่ที่จะดำเนินร่วมกันเป็นอย่างดี

มารดาและบุตรชายที่ติดกันแจ่ม มักจะไม่ค่อยยอมแยกจากกัน ชายเช่นนี้เมื่อมีภรรยา อาจต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อตนเหมือนเดิม หรือไม่ก็ต้องการให้ภรรยาทำหน้าที่มารดาต่อไป ผู้ที่จะมาเป็นคู่ครองควรพิจารณาว่าตนรู้สึกอย่างไรต่อสภาพการณ์อย่างนี้ ถ้าไม่ชอบจะทนได้หรือไม่ ถ้าทนไม่ได้ก็ไม่ควรเริ่มชีวิตสมรส

ศิริรัตน์ ศิลอาภรณ์ (2545 อ้างอิงจาก [http : www.school.net.th](http://www.school.net.th)) กล่าวว่า สมัยโบราณส่วนใหญ่การมีครอบครัว พ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่จะเป็นผู้เลือกคู่ครองให้ลูก แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป ชายและหญิงมักจะตัดสินใจเลือกคู่ครองด้วยตนเองโดยขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่ การเลือกคู่ครองเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิตคู่ นับเป็นการตัดสินใจที่สำคัญที่สุดครั้งหนึ่งของชีวิต ถ้าเลือกคู่ครองที่ดีแล้วก็เท่ากับชีวิตครอบครัวได้ประสบความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่งนั่นเอง

จากการศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครอง สรุปได้ว่า เกณฑ์การเลือกคู่ครองควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ความรักและความพึงพอใจ
2. วุฒิภาวะของคู่สมรส ซึ่งหมายถึงความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และการเข้าสังคม ได้แก่ อายุของคู่สมรส และสุขภาพกายสมบุรณ์ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ระดับสติปัญญา
3. บุคลิกภาพ
4. ศาสนาและวัฒนธรรม
- 5.ฐานะทางเศรษฐกิจ

1.3.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีคู่ครอง

กมลลา แสงสีทอง (2526:32) กล่าวว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีคู่ครองมีดังนี้

1. ทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory) การเลือกคู่ครองนั้น บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันกับตนเองหรือมีความเหมือนกันในลักษณะต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคล (Personal Homogamy) และความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1.1 ความคล้ายคลึงทางกายภาพ (Physical Traits) ได้แก่ ส่วนสูง น้ำหนัก ความงามทางกายและสุขภาพ ตัวอย่างเช่น ชายและหญิงที่มีความสูงใกล้เคียงกัน มีแนวโน้มที่จะแต่งงานกันมากกว่าคู่ที่มีความสูงแตกต่างกันมาก

1.2 ความคล้ายคลึงทางสติปัญญา (Intellectual Ability) ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่เลือกคู่สมรสที่มีระดับการศึกษาเท่าเทียมกับตน การศึกษาที่มีพื้นฐานบนคะแนนการทดสอบเชาว์ปัญญาได้แสดงแนวโน้มที่คล้ายคลึงกันกับความคล้ายคลึงทางเชาว์ปัญญา

1.3 ความคล้ายคลึงทางทัศนคติ (Attitudes) เป็นลักษณะความคล้ายคลึงระหว่างคู่สมรสที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ เช่น ศาสนา เศรษฐกิจ ความคิดในเรื่องการแต่งงาน เด็ก การมีส่วนร่วมในสังคม เป็นต้น

1.4 ความคล้ายคลึงทางบุคลิกภาพและอารมณ์ (Temperament and Personality Characteristics) ชีวิตสมรสที่ราบรื่นมีความสุขเกิดจากบุคลิกภาพที่กลมกลืนกันได้

2. ทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity Theory) การเลือกคู่เกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านความใกล้ชิด (propinquity) แตกต่างกันไปต่างดังนี้

2.1 ความใกล้ชิดทางถิ่นที่อยู่อาศัย (residential propinquity) หมายถึงการมีที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกัน การที่บ้านเรือนใกล้เคียงกันทำให้มีโอกาสพบกันบ่อยครั้ง

2.2 ความใกล้ชิดที่เป็นลักษณะความคล้ายคลึง (homogamy) หมายถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางการศึกษา ซึ่งมีไม่มีความใกล้ชิดกันในเรื่องที่อยู่อาศัย

2.3 ความใกล้ชิดในแง่ของกลุ่มเดียวกัน (endogamy) คือ ความใกล้ชิดเคียงกันในฐานะของกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกัน โดยเลือกคู่ครองอยู่เฉพาะกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกันเท่านั้น

2.4 ความใกล้ชิดกันในเรื่องการทำงาน (occupational) จะเป็นไปในลักษณะที่มีที่ทำงานอยู่ในที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้หนุ่มสาวมีโอกาสพบปะชอพบกัน และเลือกคู่ครองจากที่ทำงานอยู่ในสถานที่ใกล้เคียงกัน มากกว่าผู้ที่ทำงานห่างไกล และไม่มีโอกาสพบกันเลย ทฤษฎีความใกล้ชิดสันนิษฐานว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเขาคนซึ่งเป็นเพื่อนเล่นกับเขา คนที่ไปโรงเรียนด้วยกัน และคนซึ่งทำงานร่วมกัน ทฤษฎีนี้ยืนยันว่าการที่บุคคล 2 คน มีโอกาสพบปะซึ่งกันและกัน ความใกล้ชิดจะเป็นส่วนให้พวกเขาได้ตกหลุมรักกัน (fall in Love) นำไปสู่การแต่งงานตามลำดับ (Burgess และ Locke , 1953:362)

3. ทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ (Ideal Mate Theory) แนวความคิดทางทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ เสนอว่าปัจเจกบุคคลที่สร้างภาพพจน์เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของบุคคลผู้ที่ปรารถนาจะได้เป็นคู่ครอง เป็นการแสดงจินตนาการซึ่งวัยรุ่นหรือวัยรุ่นหนุ่มสาวสร้างลักษณะของบุคคลผู้ที่ปรารถนาจะได้เป็นคู่ครอง เป็นการแสดงจินตนาการซึ่งวัยรุ่นหรือวัยรุ่นหนุ่มสาวสร้างลักษณะของบุคคลที่เขาต้องการจะแต่งงาน หนุ่มสาวเกือบทุกคนจากการใช้ชีวิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือในยุคแรกจะยึดมั่นภาพในจินตนาการของเขา บางครั้งก็ชัดเจนและจำกัดมากใน “หญิงในความฝัน” หรือ “ชายในฝัน” ลักษณะ

ที่โรแมนติคนี้พรรณนาโครงสร้างทางกายภาพที่พึงปรารถนา ในลักษณะทางอารมณ์ ลักษณะทางศีลธรรม และลักษณะทางสังคม ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับคู่ครองในอุดมคติจะอยู่ภายในกรอบของค่านิยมในสังคมนั้น ๆ นั่นเอง

4. ทฤษฎีภาพพจน์ของบิดา – มารดา (parental Image Theory) กรอบแนวคิดทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะของบิดา มารดา โดยเสนอว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะรักเพศตรงข้ามที่มีลักษณะบางอย่างคล้ายกับบิดา มารดา ซึ่งเป็นเพศตรงข้ามกับตนเองอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัว Combs (1961) ได้สรุปเรื่องนี้ว่าในฐานะที่ครอบครัวเป็นตัวแทนการอบรมขัดเกลาทางสังคม บิดามารดาและเด็ก จึงถือค่านิยมอย่างเดียวกันซึ่งเป็นพื้นฐานของการเลือกบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะและค่านิยมคล้ายบิดาหรือมารดาของตนมาเป็นคู่ครอง

บลูแก๊ส แอน ล็อค Burgess and Locke (1950 : 366) เสนอว่า สมมุติฐานในบทบาทของทฤษฎีภาพพจน์ของบิดามารดานี้ว่า บุคคลที่แนวโน้มโดยจิตได้สำนึกปกติทั่วไปจะมีความรักกับบุคคลที่คล้ายคลึงกับผู้ปกครองที่มีเพศตรงข้ามกับเขาหรือเธอ กล่าวคือ ในวัยเด็กตอนต้นบุคคลพัฒนาความสัมพันธ์ที่แสดงความพึงพอใจอย่างเข้มแข็งกับบุคคลหนึ่งหรือมากกว่าในครอบครัวทั่วไปซึ่งมีทิศทางในกรณีของเด็กชายกับแม่ของเขา หรือเด็กหญิงกับพ่อของเธอ บางทีการหยุดชะงักนี้อาจให้ผลกลับกันในการตอบสนอง การพึงพอใจส่วนใหญ่ของเด็กชายไปสู่พ่อ และของเด็กหญิงไปสู่แม่ บางโอกาสเด็กชายหรือเด็กหญิงจะรู้สึกผูกพันอย่างพึงพอใจมากกับพี่สาวหรือพี่ชายบ่อยครั้งที่ปฏิริยาความรักไม่ได้มีจุดยืนบนสมาชิกในครอบครัว แต่กับเด็กชายมันแผ่ขยายไปยังแม่ของเขาและพี่สาว และกับเด็กหญิงไปสู่พ่อและพี่ชาย หรือมันอาจจะอยู่ในกรณีทั้งพ่อและแม่นอกจากนี้ เลนดิส (Landis. 1975:175) เสนอว่า บิดามารดาจะมีอิทธิพลต่อการเลือกหาปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์ไปในทางที่ดีกับบิดามารดา เขาก็เลือกบุคคลที่มีลักษณะต่างๆ เหมือนบิดามารดา แต่ถ้าความสัมพันธ์เป็นไปในทางที่ไม่น่าปรารถนา เขาก็จะแสดงออกโดยการแสวงหาคู่ครองที่มีลักษณะแตกต่างไปจากบิดาหรือมารดา เช่น ลูกสาวที่ต้องทนรำคาญต่อสภาพพ่อที่ดื่มเหล้าเมามายเป็นประจำ หรือสูบบุหรี่พันคว้นเหม็นตลบตลอดเวลา จะไม่แต่งงานกับชายที่ดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ได้แสดงถึงความชื่นชอบและไม่ชอบนำไปสู่การเลือกคู่สมรสในแบบลักษณะที่แตกต่างกันจากที่กล่าวมาเราพอจะสรุปได้ว่า ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มจะเลือกคู่ครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับบิดามารดาที่มีเพศตรงข้ามกับเขา ถ้าความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะที่มีความประทับใจในตัวบิดามารดา ในทางตรงกันข้ามถ้าความสัมพันธ์เป็นลักษณะที่ไม่มีความประทับใจเขาก็เลือกคู่ครองที่มีลักษณะแตกต่างจากบิดามารดาของเขา ในบางครั้งการเลือกคู่ครองอาจจะเกิดขึ้นในลักษณะที่คล้ายคลึงกับพี่สาวหรือพี่ชายที่เป็นเพศ

ตรงข้ามกับตนเอง ลักษณะเหล่านี้เป็นรูปแบบที่คล้ายคลึงกับบิดามารดาที่น่าจะมีผลต่อการเลือกคู่ครอง

5. ทฤษฎีการชดเชยสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์ (Complementary Need Theory) ซึ่งเป็นลักษณะที่ดึงดูด (opposite attract) กล่าวคือ บัณฑิตบุคคลจะแสวงหาคู่ครองที่ช่วยประกอบบุคลิกภาพที่เขายังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ขึ้น จุดเริ่มต้นของทฤษฎีเกิดจากการสังเกตการณ์ในสังคมอเมริกัน ซึ่งการเลือกคู่ครองมักมีแบบแผนเกิดจากความสนใจและความรัก โดยเฉพาะในชนชั้นกลาง การแต่งงานส่วนใหญ่จะแสดงถึงความเหมือนกันทางด้านอายุ เชื้อชาติ ศาสนา ชั้นสังคม ถิ่นที่อยู่อาศัยและสถานภาพสมรส ตัวแปรเหล่านี้จะเป็นปัจจัยกำหนดขอบเขตของผู้ที่อาจได้รับเลือกเป็นคู่ครอง หลังจากนั้นบุคคลจะแสวงหาผู้ที่สามารถให้ความพอใจสูงสุดแก่เขาได้ นั่นคือเขาจะเลือกบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะตรงข้ามกับเขาเพื่อจะช่วยเสริมโครงสร้างบุคลิกภาพในส่วนที่เขายังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ขึ้น ตัวอย่างเช่น บุคคลที่มีบุคลิกไม่เป็นผู้รื้อเพื่อชดเชยบุคลิกที่ตนไม่มีแต่ต้องการ กับผู้ที่มีบุคลิกเป็นผู้รื้อเพื่อชดเชยบุคลิกที่ตนไม่มีแต่ต้องการจะมี เช่น คนที่ไม่ช่างพูดชอบคนที่ช่างพูด คนที่ขี้อายชอบคนที่ร่าเริงสนุกสนาน คนที่ชอบใช้อำนาจชอบคนที่อยู่ใต้อำนาจ เป็นต้น นั่นคือคู่ครองแต่ละฝ่ายต่างก็ดึงดูดกันและกัน ดึงดูดในสิ่งที่ตนขาดและอีกฝ่ายมีอยู่

สรุปได้ว่าทฤษฎีการเลือกคู่ครองดังกล่าวมาแล้ว การเลือกคู่ครองจะเริ่มพิจารณาจากคนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน คนที่มีคุณสมบัติคล้ายกัน และคนที่มีบุคลิกที่ผู้เลือกต้องการ สิ่งสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกคู่ครองขั้นสุดท้ายคือ ความรัก

1.3.5 การเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

กฤษณา พันธุ์วานิช (สามีน้าเข้า สร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมเบี่ยงเบน หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 4 มิถุนายน 2547: 31) ให้ความหมายสามีน้าเข้าหรือค่านิยมเชยต่างชาติ เป็นประเด็นที่น่าห่วงใยในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จากการบอกเล่าของคนในพื้นที่แถบจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) ว่าค่านิยมการมีสามีเป็นชาวต่างชาติ กลายเป็นแบบอย่าง (แฟชั่น) ที่เลียนแบบกันจนกลายเป็นวัฒนธรรม ปฏิบัติสืบทอดด้วยเข้าใจว่าการมีสามีต่างชาติทำให้ฐานะครอบครัวดีขึ้นมีบ้านเรือนใหญ่โต สามารถปลดหนี้สินได้ ซึ่งมองดูแล้วเหมือนจะช่วยให้อาชีพเศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้น โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน โดยไม่รู้ว่าวัฒนธรรมไทยกำลังจะถูกกลืนหายไปจากชาติพันธุ์ไทยแท้ ๆ กลายเป็นลูกครึ่งไทย – ฝรั่ง หากไม่มีการเฝ้าระวังในเรื่องนี้ ปลดปล่อยให้อำนาจเศรษฐกิจครอบงำ วัฒนธรรมไทยคงสูญหายแน่นอน ทางด้านวัฒนธรรมความเป็นอยู่ วิถีชีวิตก็จะเปลี่ยนไป สังเกตได้ว่าบ้านเรือนไทยในชนบทจะมีน้อยลงมีแต่บ้านแบบตะวันตก สร้างแบบทรงสเปน ทรงอิตาลี การบริโภคนิยมจากอาหารไทยพื้นเมืองเป็นการกินอาหารฟาสต์

พูด ภาษาไทยก็จะถูกผสมผสานกับภาษาต่างประเทศ จนบางครั้งเด็กและเยาวชนไทยเขียน – อ่าน ภาษาไทยไม่ถูกต้องชัดเจนเหมือนแต่ก่อน

การมีสามีเป็นชาวต่างชาติของคนในท้องถิ่นอีสานจากที่มีความเป็นอยู่เรียบง่าย กลายเป็นวัฒนธรรมที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ใช้ชีวิตหรูหรา สุขสบาย มีนิสัยไม่ชอบช่วยตัวเอง รอพึ่งแต่เงินตราจากต่างประเทศ การรับเอาอิทธิพลของสื่อสารแบบไร้พรมแดนนำมาใช้ในทางที่ผิด เช่น การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารขายบริการทางเพศ การค้า ยาเสพติด เป็นต้น

นอกจากนี้การใช้ชีวิตของเด็กวัยรุ่นในปัจจุบัน จะถูกปลูกฝังจากสิ่งแวดล้อมมากกว่าจากครอบครัว การใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังในหอพัก ทำให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ การทำแท้ง ดังนั้น พ่อแม่จึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตแบบไทยหรือแบบฝรั่ง จะต้องมาจากพื้นฐานของครอบครัวเป็นอันดับแรก วัฒนธรรมไทยจะอยู่หรือถูกครอบงำให้กลืนหายไปก็อยู่เจ้าของวัฒนธรรมจะเลือก อย่าให้เศรษฐกิจนำวัฒนธรรมเพราะเป็นอันตรายที่จะทำให้วัฒนธรรมของชาติสูญสิ้น

สิริวัฒน์ คำวันสา (2539 :316 – 322) ได้แปลงานเขียนของ William J. Klausner เรื่อง การแต่งงานข้ามวัฒนธรรม (ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือ สะท้อนวัฒนธรรมไทย เล่ม 2) ความเป็นว่า การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมนั้นมักจะเป็นเรื่องความแตกต่างกันด้านศาสนา เชื้อชาติ และระบบชนชั้น (วรรณะ) โดยทั่วไปแล้วสังคมมีแนวปฏิบัติของเขาเป็นอย่างดี ที่จะให้ผู้แต่งงานนั้น เป็นคนที่มี วัฒนธรรมร่วมกัน เป็นคนเผ่าเดียวกัน หรือไม่ก็เป็นคนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เราเคยพบความมีจิตใจเอนเอียงในลักษณะเดียวกันนี้จากนิทานพื้นบ้านของวัฒนธรรมอื่น ๆ ดังเช่น ข้อท้วงติงหรือคำตักเตือนที่ว่า “ คนประเภทเดียวกันก็ควรจะแต่งงานกัน ” (กรีก) และ “ คนเผ่าเดียวกันก็ควรแต่งงานกับคนเผ่าเดียวกัน ” (สก็อต) แม้กระนั้นการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมก็ยังถือเป็นเรื่องธรรมดาๆ ทั้งยังเพิ่มจำนวนขึ้นอีกด้วย เหตุผลของการแต่งงานแบบเสี่ยง ๆ เช่นนี้ก็ง่าย ๆ ชาวพุทธคนหนึ่งตอบได้ดีมากกว่า คุณสมรสได้เคยทำบุญร่วมกันไว้ในชาติก่อน ผลบุญจึงส่งให้คนทั้งสองได้มาพบ (แต่งงาน) กันอีกในชาตินี้ (บุญเพสันนิวาส) ส่วนเหตุผลอื่นก็คือว่า พลังแห่งความรักมันรุนแรงเลยไม่ต้องเสียเวลาไตร่ตรอง ไม่ต้องคำนึงถึงเหตุการณ์ข้างหน้าว่าจะยุ่งยาก หรือมีหลุมพรางอะไรรออยู่หรือไม่ ไม่มีข้อปฏิเสธเลยว่า การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมนั้น จะต้องเดินเข้าไปบนเส้นทางที่เต็มไปด้วยขวากหนามและหลุมพรางสารพัด ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคทั้งนั้น วัฒนธรรมที่ว่าต่างกันอย่างนั้นจะต่างกันที่รูปแบบ คุณค่า และทำที่ที่ปรากฏ และยังมีประเพณีที่ปฏิบัติต่างกันอีกด้วย ความเป็นจริงของเรื่องราวก็คือว่าคน ๆ นั้นเกี่ยวข้องกับอยู่กับวัฒนธรรมยุโรป อเมริกา หรือวัฒนธรรมของเอเชีย

แอฟริกา ตะวันออกหรือตะวันตก ซึ่งในตอนท้ายของบทนี้ท่านจะได้พบตัวอย่างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับประเพณีอันซับซ้อนแตกต่างกันมากมายทั้งทางด้านประวัติศาสตร์และปรัชญา

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (เมียฝรั่งในฐานะหน่วยทางเศรษฐกิจ. ในเนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 28 มิถุนายน 2547) กล่าวไว้เรื่องเมียฝรั่งในฐานะหน่วยทางเศรษฐกิจว่า การเป็นเมียถูกมองว่าเป็นตำแหน่งหน้าที่สำคัญในชีวิตของผู้หญิง ชนิดที่ว่าการที่ยังไม่ได้เป็นภรรยาใครสักที กลายเป็นเรื่องใหญ่ขนาดต้องมีหนังสือประเภท “ฮาวทู” ออกมาหลายเล่ม ที่แนะนำว่าต้องทำอะไรจึงจะได้ครอบครองตำแหน่งสุดยอดเยี่ยมในชีวิตความเป็นหญิงเสียที

ชนชั้นกลางไทยจัดว่าเรื่องของเมียหลากหลายประเภทในสังคมไทย เป็นเรื่องส่วนตัวที่มีเอาไว้ “เมาท์” เพื่อความมั่นใจมากกว่าจะพิจารณาหรือวิเคราะห์ในฐานะประเด็นทางสังคมอย่างจริงจัง แม้ในเวลาที่เราของการอยู่ร่วมกันและความสัมพันธ์ชายหญิงได้เข้าสู่เวทีของสภาผู้แทนราษฎร ในการพิจารณาออกกฎหมาย เพื่อกำกับรับรองความสัมพันธ์ส่วนตัวลักษณะนี้ บรรดาตัวแทนทางการเมืองหลายคนก็เกิดอาการกระดากปากไม่ค่อยอยากจะพูดถึงเรื่องผัว ๆ เมีย ๆ ในที่สาธารณะกันนักแต่เมียประเภทต่าง ๆ ในสังคมไทยก็ไม่ได้เก็บเนื้อเก็บตัวในพื้นที่ส่วนตัวที่ถูกจัดให้เป็นอาณาบริเวณของพวกเธอ เราได้เห็นเมียออกมาปรากฏตัวในพื้นที่สาธารณะ เพื่อประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมธุรกิจการสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้หญิงที่มีตำแหน่งเป็นเมีย หลาย ๆ คนมีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ของตนเองด้วย

ความที่สังคมไทยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ในฐานะหน่วยพื้นฐานที่ยึดโยงคนในสังคมไว้ด้วยกันทำให้มุมมองแบบเมียหลง ซึ่งเป็นเมียประเภทเดียวที่รัฐบาลไทยรับรองและคุ้มครองโดยกฎหมาย ปรากฏให้ได้รับรู้กันมาโดยตลอด อันที่จริงเสียงของผู้หญิงที่ได้ยินกันในพื้นสาธารณะโดยเฉพาะที่สื่อนำเสนอ มักจะเป็นเสียงของเมียหลงที่เอาจริงเอจังกับกติกาของรัฐเกี่ยวกับการแต่งงานแบบผัวเดียวเมียเดียวที่ผู้ชายส่วนใหญ่ไม่ยอมปฏิบัติ มากกว่าจะเป็นเสียงของผู้หญิงอีกหลายกลุ่มที่มีประสบการณ์และมุมมองต่างไป

เสียงของเมียหลงที่มีตำแหน่งแห่งที่ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมักจะเล่นบทของแม่ด้วย ออกมาต่อต้านคัดค้านเรื่องเพศและความสัมพันธ์นอกสมรสทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศก่อนการแต่งงาน โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น การมีความสัมพันธ์ซ้อน และการซื้อขายบริการทางเพศ รวมทั้งความลามกอนาจารของสื่อทั้งหลายเพื่อปกป้องลูกและสามีของตน

นอกจากนี้คนไทยยังได้รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงที่เป็นเมีย จากกรณีผัวฆ่าเมีย เมียฆ่าผัว ที่มักจะเป็นข่าวเล็ดลอดมาในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์อยู่เป็นระยะ โดยพล็อตเรื่องหลักก็มักจะเป็นเรื่องความหึงหวงหรือทรยศเป็นส่วนใหญ่

เรื่องราวและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเมียที่เราได้รับรู้จึงออกจะจำกัด และไม่ครอบคลุมประสบการณ์ของเมียอีกประเภทที่ต่างสถานะ ต่างชนชั้นไป นอกจากนี้เมียยังไม่ค่อยจะถูกมองในฐานะหน่วยทางเศรษฐกิจที่หารายได้หลักเพื่อจุนเจือครอบครัวขยายของเธอ นัก แต่กลับถูกมองในฐานะผู้หารายได้เสริม โดยสามีเป็นผู้หารายได้หลัก ทั้งที่ความเชื่อเช่นนี้ขัดกับสภาพที่เป็นอยู่ของครอบครัวไทย ที่สามีมักจะหายตัวไปด้วยเหตุต่าง ๆ โดยทิ้งภรรยาทำหน้าที่หัวหน้าครัวเรือนที่รับผิดชอบเรื่องของการหารายได้และเลี้ยงดูครอบครัวที่ไม่ได้หมายรวมเพียงลูก แต่ยังมีพ่อแม่พี่น้องของฝ่ายหญิง บางทีก็รวมเอาครอบครัวขยายของฝ่ายสามีไว้ด้วย

รัฐและสังคมไทยไม่ยอมรับรับบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่งของเมียหลายประเภท โดยเฉพาะการทำหน้าที่ผู้หาเลี้ยงคนอื่น ๆ ในครอบครัว แต่กลับยึดติดกับภาพของครอบครัวแบบพ่อแม่ลูกที่ผู้ชายเป็นผู้หารายได้หลักจึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่ รัฐให้ความสนใจกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของ “เมียฝรั่ง” ในเวลาที่มีการแต่งงานข้ามชาติกลายเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับผู้หญิงบางกลุ่ม บางภูมิภาค การมีสามีต่างชาติเคยถูกมองอย่างดูแคลนและถูกตัดสินว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการเป็นผู้หญิงไม่ดี เมื่อครั้งที่ “ เมียเช่า “ เป็นอาชีพหลักของผู้หญิงไทยจำนวนมาก เมื่อบริบททางสังคมเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปที่ทางและสถานะของ “เมียฝรั่ง” ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

รัตนา บุญมรรยะ (ไทยโพสต์ X-cite ฉบับประจำวันที 5-6 พฤษภาคม ออนไลน์. 2548) นักวิชาการจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “ภรรยาฝรั่ง-ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ” ซึ่งประเด็นสำคัญๆ เท่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มีดังต่อไปนี้

หนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากข้อมูลในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ซึ่งมีผู้หญิง 84 คนจาก 330 คนของทั้งหมู่บ้านสมรสกับชาวต่างชาติ โดยเป็นผู้หญิงวัยระหว่าง 20-59 ปี ชาวต่างชาติที่เป็นคู่สมรสเป็นชาวสวิตเซอร์แลนด์ร้อยละ 96 เยอรมนีร้อยละ 2 อังกฤษร้อยละ 1 และฝรั่งเศสร้อยละ 1 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายที่มีอายุมากกว่าผู้หญิงไทย 10-18 ปี โดยส่วนมากของทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงผ่านการหย่าร้างมาแล้ว และฝ่ายหญิงหลายคนมีลูกติดด้วย ข้อสังเกตก็คือผู้หญิงที่ได้สามีเป็นฝรั่งคนแรก จะใช้ระบบแนะนำผู้ชายฝรั่งให้กับผู้หญิงไทยให้กับญาติๆ เป็นทอดๆ จากเดิมที่เคยเป็นภรรยาฝรั่งอยู่ไม่กี่คน ก็มีมากขึ้นเรื่อยๆ

สอง เมื่อถามฝ่ายหญิงถึงเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจเป็นภรรยาชาวต่างชาติพบว่า จุดสำคัญคือ “ความยากจนซ้ำซาก” และความมั่งคั่งที่ต้องการจะดูแลครอบครัว เพราะการสมรสกับ

ชาวต่างชาติมักจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีเงิน โอกาส และความมั่นคงดีขึ้นกว่าเดิมมาก ความข้อนี้ทำให้สถานภาพของผู้หญิงในหมู่บ้านดีขึ้น กระทั่งชาวบ้านจะนิยมการมีลูกสาวมากกว่าลูกชาย ถึงขนาดที่ผู้เฒ่าทั้งหลายจะเข้ากันว่าการมีลูกผู้ชายนั้น ไม่มีประโยชน์เท่ากับการมีลูกผู้หญิง ส่วนเด็กสาวๆ ในหมู่บ้านก็พากันตอบคำถามที่ว่า "โตขึ้นอยากเป็นอะไร" ว่าอยากสมรสกับฝรั่ง เป็นต้น ในขณะที่ผู้ชายไทยในหมู่บ้านเดียวกันกลับเสียบุคลิก พากันเป็นกังวลว่าตนเองมีคุณค่าน้อยลงไปกว่าเดิมลงท้ายแล้ว บทบาทของผู้ชายและผู้หญิงในหมู่บ้านกำลังประสบกับความเปลี่ยนแปลง

สาม ถึงแม้ว่าการสมรสกับผู้ชายต่างชาติจะก่อให้เกิดความมั่งคั่งใหม่ๆ ขึ้นอย่างชัดเจน จนถึงขั้นที่เกิดความรู้สึกไม่สบายใจขึ้นในหมู่บ้านว่าผู้หญิงไทยไปหลอกเอาทรัพย์จากผู้ชายฝรั่ง ผู้หญิงไทยเหล่านี้ไม่ต้องการให้ใครๆ มองเหมารวมว่าพวกเธอเป็นเสมือนกลุ่มเมียเช่าหรือผู้หญิงขายบริการทางเพศ

สี่ ผู้หญิงไทยกลุ่มนี้อธิบายว่าไม่ใช่เงินเพียงตัวเดียวที่ทำให้ตนเองตัดสินใจอย่างนั้น ที่สำคัญเช่นกันก็คือผู้ชายต่างชาติไม่ยึดติดกับอดีตและพรหมจรรย์ ให้เกียรติผู้หญิง และมีความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ชายไทย บางคนถึงกับบอกว่าการมีโอกาสได้สมรสอีกครั้งหนึ่งของคนที่ผ่านการสมรสมาแล้ว บางคนก็เป็นหม้ายและมีลูกติดด้วย เป็นเสมือนกับ "ปาฏิหาริย์" ที่ร่างกายของตนยังมีคุณค่าอยู่ และมีอำนาจขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

ห้า ในที่ประชุมเดียวกัน พ.ท.พญ. อังคิกา กุศลาศัย ซึ่งสมรสกับสามีชาวเยอรมันที่อาศัยอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ ได้เล่าประสบการณ์ของตนว่าเธอเคยผิดหวังกับการสมรสกับผู้ชายไทยมาก่อน และโชคดีที่ได้พบกับสามีใหม่ ออกมากล่าวเตือนผู้หญิงไทยอื่นๆ ว่าการสมรสกับผู้ชายต่างชาติใช้ว่าจะพบกับชีวิตดีๆ เสมอไป เพราะในบางกรณีสามีมีอายุสูง มีปัญหาสุขภาพ อีกทั้งมีลูกติดก็สามารถที่จะทำให้ผู้หญิงไทยที่เป็นคู่สมรสเกิดความเครียดอย่างหนักจนกระทั่งต้องไปพบจิตแพทย์ได้

และหก ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่ได้รับการนำเสนอในที่ประชุมนี้ก็คือผู้หญิงไทยกับผู้ชายฝรั่งมักจะพบปะกันได้ 4 วิธี และวิธีที่พบมากที่สุดคือเจอกันในที่ทำงาน ซึ่งส่วนใหญ่คือสถานบริการคือร้อยละ 54 รองลงมาคือผ่านทางเครือข่ายและครอบครัวร้อยละ 20 และพบกันโดยส่วนตัวและการท่องเที่ยวอย่างบังเอิญร้อยละ 20 ส่วนที่เหลืออีกไม่ถึงร้อยละ 10 ใช้บริการจัดหาคู่ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า "ระบบหาคู่ (ผ่านอินเทอร์เน็ต) ไม่ได้เริ่มต้นจากความรัก โอกาสถูกหลอกย่อมมีมาก จึงอยากให้ผู้หญิงไทยรอบคอบและระมัดระวัง จะได้ไม่ต้องตกเป็นเหยื่อ"

บัวพันธ์ พรหมพักพิง (บทความ "แต่งงานข้ามวัฒนธรรม : แนวคิดที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคม. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ออนไลน์. 2549) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงในชนบทอีสาน โดยการวิจัยในครั้งนี้ ได้มีการเลือกศึกษาผู้หญิงที่

แต่งงานกับชาวตะวันตกและตะวันตกจำนวน ๑๒ กรณี(คน) จากชุมชนชนบท ๔ แห่ง โดยแบ่งเป็น ชุมชนที่มีหญิงแต่งงานกับชาวตะวันตก ๑ แห่ง (เช่น เยอรมัน เดนมาร์ก อิตาลี เป็นต้น) และชุมชนที่ หญิงแต่งงานกับคนตะวันออกอีก ๓ แห่ง (เช่น ญี่ปุ่น ฮองกง) ซึ่งการแต่งงานของหญิงไทยกับชาว ตะวันออก พบว่ามี ๓ ช่องทางคือ การพบรักด้วยการนำพาของโชคชะตา / การแนะนำโดยผ่าน เครือข่ายญาติพี่น้องหรือคนที่รู้จัก และจากการแสวงโชคด้วยการไปทำงานต่างประเทศและนำไปสู่การ แต่งงาน ส่วนการแต่งงานของหญิงไทยกับชาวตะวันตก พบว่า มีช่องทางที่หลากหลายกว่า นับตั้งแต่ การพบรักด้วยการนำพาของโชคชะตา การแสวงหาด้วยการเดินทางไปตามสถานที่ที่ท่องเที่ยวที่มีฝรั่ง มาเที่ยวจำนวนมาก การติดต่อผ่านเอเยนต์หรือการติดต่อแนะนำผ่านเครือข่ายญาติพี่น้องหรือคนที่ รู้จัก แต่การแต่งงานกับชาวตะวันออกของหญิง มักจะเป็นการนำพาของโชคชะตาเป็นหลัก ส่วนการ แต่งงานกับชาวตะวันตกนั้น มักเป็น “ ความตั้งใจ ” ของผู้หญิงในการแสวงหาคู่แต่งงานเป็นหลัก

จากการวิจัยยังพบอีกว่า หญิงที่แต่งงานกับชาวตะวันตกส่วนมาก เป็นผู้ที่เคยผ่านการ แต่งงานมาก่อน แล้วหย่าร้าง ส่วนหญิงที่แต่งงานกับชาวตะวันออก มีทั้งที่เคยและไม่เคยแต่งงานมา ก่อน โดยอายุเริ่มแรกแต่งงาน มีตั้งแต่ ๑๙ ปีขึ้นไป และอายุสูงสุด ๔๗ ปี นอกจากนั้นกลุ่มหญิงที่ แต่งงานกับชาวตะวันออก มักให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามขั้นตอนประเพณี มีการสู่ขอ และ จัดพิธีแต่งงานตามธรรมเนียมของชุมชน ในทางตรงกันข้าม การแต่งงานของหญิงกับชาวตะวันตก มัก เป็นการตกลงกันระหว่างคู่แต่งงานหรือมีการเจรจาผ่านตัวแทนหรือเครือข่าย โดยครอบครัวทั้งสอง ไม่ได้เกี่ยวข้อง ซึ่งการที่กระบวนการหรือขั้นตอนการแต่งงานตามธรรมเนียมยังคงได้รับการมองว่าเป็น สิ่งที่มีคุณค่าและได้รับการปฏิบัตินี้ เป็นเครื่องบ่งชี้เบื้องต้นที่สำคัญของความแตกต่างของผลกระทบ ของการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม ระหว่างกลุ่มตะวันออกและตะวันตก

จากกรณีศึกษาทั้ง ๑๒ กรณีไม่พบว่ามีการใช้ช่องทางทางอินเทอร์เน็ตเพื่อนำไปสู่การ แต่งงาน แต่ก็เริ่มมีคนรู้จักและเริ่มใช้กันบ้างแล้ว เพียงแต่มีอุปสรรคสำคัญคือ การขาดความรู้และ ทักษะเพียงพอ ส่วนการเรียนรู้ภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตหลังแต่งงาน พบว่ามีการ เรียนการสอนทั้งภาษาอังกฤษและญี่ปุ่น เป็นต้น และแม้ว่าผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติจะมีใช้กลุ่มที่ ยากจนที่สุดในชุมชน แต่หลังการแต่งงานก็ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในทรัพยากรทาง วัตถุของครัวเรือน หญิงที่แต่งงานกับต่างชาติส่วนใหญ่มีรายได้ประจำจากสามี และการแต่งงาน ดังกล่าวได้ทำให้เกิดกระแสไหลเวียนของรายได้เพิ่มขึ้น และส่งผลต่อทรัพยากรอื่นๆ เช่น ครัวเรือนที่ หญิงแต่งงานกับต่างชาติและประสบความสำเร็จทางวัตถุ ก็จะได้รับยกย่อง การนับหน้าถือตา สถานภาพก็ปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้น และกลุ่มที่แต่งงานกับชาวตะวันออกยังคงให้ความสำคัญกับคุณค่า และภาระหน้าที่ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีแก่กัน ส่วนกลุ่มตะวันตกจะมีลักษณะให้คุณค่าต่อเสรีภาพของ ปัจจุบันบุคคลสูง นอกจากนี้ การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมยังเป็นที่ยอมรับของชุมชน คนในครอบครัวของ

หญิงที่แต่งงานข้ามวัฒนธรรม หรือญาติพี่น้องในชุมชนต่างสนับสนุนหญิงในการแต่งงานดังกล่าว เนื่องจากมีความหมายทางเศรษฐกิจมาก คนในชุมชนจะมองว่าเป็น “ช่องทาง” ในการมีรายได้เพิ่มมากกว่าที่อาจจะได้มาจากช่องทางอื่นๆ และที่สำคัญ คือ เชยต่างชาติสามารถสนับสนุนจนเจ้าครอบครัวด้านรายได้มากกว่าเชยไทย

หลังแต่งงาน ผู้หญิงมีการใช้ชีวิต ๔ รูปแบบคือ ๑. ทั้งหญิงและชายต่างอาศัยอยู่ในถิ่นเดิม หรือแยกกันอยู่โดยหญิงยังอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ๒. ตั้งถิ่นฐานอยู่ในไทยตามเมืองใหญ่หรือแหล่งท่องเที่ยว ๓. สามีอาศัยอยู่ในชุมชนหมู่บ้านร่วมกับฝ่ายหญิง และ ๔. ฝ่ายหญิงเดินทางไปอาศัยอยู่ในประเทศสามี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ พบว่า จะมี ๒ รูปแบบแรกเป็นหลัก แต่ทั้งสองรูปแบบ ไม่มีสามีชาวตะวันตกอาศัยในชุมชนร่วมกับภรรยาเลย มีแต่ภรรยาไปอยู่กับสามีทั้งในและนอกประเทศ หรือตามสถานที่ทำงานของสามี และหญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติก็ยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัว ชุมชนและตนเองไว้ได้

สุดท้าย ผู้วิจัยได้นำเสนอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมในภูมิภาคอื่นๆ ของโลกว่าทำไมบางพื้นที่เกิดมาก บางพื้นที่ไม่เกิด และควรมีการศึกษาในกลุ่มหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่สูงขึ้น อีกทั้งเห็นว่าการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมเป็นการนำไปสู่ความหลากหลายวัฒนธรรมในระดับชุมชนและท้องถิ่น จึงอาจจะต้องพัฒนาศักยภาพองค์กรเหล่านี้ให้สามารถรับมือกับความหลากหลายที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังได้เสนอให้มีการพิจารณา “ต้นทุน” ที่สังคมเราต้องแบกรับ อย่างเช่น หญิงที่แต่งงานได้ทำหน้าที่ดูแลสามีชาวต่างชาติ (ผู้เกษียณอายุจากประเทศเขา) เป็นการแลกเปลี่ยนกับโอกาสที่จะต้องไปทำหน้าที่อื่น ในกรณีเช่นนี้ รัฐอาจจะต้องมีนโยบายเรื่องภาษี หรือนโยบายเพื่อควบคุมการโอนย้ายทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับระบบสวัสดิการให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อมิให้สังคมเราต้องแบกรับภาระในการให้สวัสดิการแก่พลเมืองจากประเทศอื่น

นายเดชา วาณิชโรตม์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ผู้จัดการรายวันออนไลน์. 2547) เปิดเผย ถึงงานวิจัยเรื่อง ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน ซึ่งเป็นการศึกษาประเด็นการใช้ชีวิตคู่ของหญิงสาวอีสานกับชายชาวต่างชาติว่า จากการสังเกตผู้หญิงอีสานในชนบท มีจำนวนไม่น้อยที่อยู่กินกับชายต่างชาติ และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ บางพื้นที่พบว่าหญิงสาวเกือบทั้งหมู่บ้านแต่งงานกับฝรั่งผมหอม ถือเป็นประเด็นที่น่าสนใจกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทั้ง 19 จังหวัด ทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ดำเนินการสำรวจข้อมูลหญิงไทยในหมู่บ้านชนบทที่สมรส อยู่กินลักษณะสามีภรรยา กับชาวต่างชาติทั้งที่ไม่จดทะเบียนสมรส และจดทะเบียนสมรส ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีมุ่งประเด็นศึกษาด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านสังคม

การศึกษาเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ช่วงเดือนเมษายน 2546 โดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดทำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายกรอกรายละเอียดและสำรวจข้อมูลภาคสนาม สุ่มสัมภาษณ์หญิงไทยใน 4 จังหวัดคือ ขอนแก่น อุดรธานี ร้อยเอ็ด และบุรีรัมย์ จำนวน 140 ตัวอย่าง ได้รับรายงานข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 15 จังหวัด ขาดเพียงข้อมูลจังหวัดนครราชสีมา กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และอำนาจเจริญ จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า หญิงอีสานที่สมรสกับชาวต่างชาติ ในลักษณะสามีภรรยามีประมาณ 14,063 คน 3 จังหวัดแรกที่มีจำนวนมากที่สุดคือ อุดรธานี ขอนแก่น และหนองคาย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 , 14 , และ 9 ของหญิงอีสานที่อยู่กินกับชาวต่างชาติ

ข้อมูลทั่วไป หญิงอีสานที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 32 ปี อายุสูงสุด 52 ปี ส่วนอายุต่ำสุดเพียง 20 ปี โดยพื้นฐานด้านการศึกษาของหญิงอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ พบว่าจบการศึกษาไม่สูงนัก ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 และ 16 ตามลำดับ รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 11 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 10 และจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาถึงปริญญาตรี ประมาณร้อยละ 3

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตัดสินใจสมรสกับชายต่างชาติ หญิงอีสานให้เหตุผลว่า ประสบปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัว เนื่องจากความยากลำบากที่เกิดขึ้น หลังจากแยกทางกับสามีเก่า ครอบครัวมีหนี้สินและภาระที่ต้องเลี้ยงดูบุตรและพ่อแม่ จึงตัดสินใจสมรสกับชาวต่างชาติ อีกเหตุผลคือ ได้เห็นตัวอย่างความสำเร็จของคนในหมู่บ้าน ที่มีสามีชาวต่างชาติแล้วกลับมาเยี่ยมบ้าน หรือกลับมาตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านแล้ว มีฐานะร่ำรวย และเหตุผลสุดท้ายคือ การเห็นตัวอย่างชายไทยที่ขาดความรับผิดชอบในครอบครัว ส่วนใหญ่นิยมดื่มสุรา เล่นการพนัน และเที่ยวเตร่ ทำให้ฝ่ายหญิงในหมู่บ้านสนใจที่จะสมรสกับชาวต่างชาติมากกว่าคนไทย

การพบกันของหญิงอีสานกับชายต่างชาตินั้น สามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะคือ จากการทำงาน ที่ฝ่ายหญิงทำงานตามร้านอาหาร และสถานบริการ ในพื้นที่กรุงเทพฯ พัทยา ภูเก็ต คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 63 จากการแนะนำของญาติและเพื่อน ที่สมรสกับชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาทำไร่ ฝ่ายชายเป็นผู้เดินทางไปพบฝ่ายหญิงในหมู่บ้าน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 และพบกันจากการติดต่อเองทางอินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 2

ลักษณะอาชีพ สถานที่ทำงานและรายได้ของหญิงอีสานก่อนที่จะสมรสกับชาวต่างชาตินั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 63 ประกอบอาชีพลูกจ้างและพนักงาน ซึ่งเป็นช่องทางพบกับชาวต่างชาติโดยตรง แยกเป็นกลุ่มที่ทำงาน ในกรุงเทพฯ ร้อยละ 33 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร โรงงาน และสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-5,000 บาท กลุ่มที่ทำงานในพัทยา

ร้อยละ 17 ประกอบอาชีพในร้านอาหารและสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-5,000 บาทเช่นกัน และกลุ่มที่ทำงานในเมืองท่องเที่ยวอื่น (ภูเก็ต เกาะสมุย หัวหิน อุดรธานี) สัดส่วนร้อยละ 13 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร และสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-7,000 บาท

กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 26 ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ภายในหมู่บ้าน มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 1,000 บาท ซึ่งกลุ่มนี้พบกับชาวต่างชาติ จากการติดต่อแนะนำจากญาติ และเพื่อนที่สมรสกับชาวต่างชาติ และกลุ่มอาชีพที่ทำงานในต่างประเทศ มีสัดส่วนร้อยละ 11 แยกเป็นหญิงอีสานที่เข้าไปประกอบอาชีพ เป็นลูกจ้างตามสถานประกอบการต่างๆ ในต่างประเทศโดยตรง และหญิงอีสานที่ติดตามญาติไปอาศัยในต่างประเทศ เพื่อเลี้ยงดูบุตรหลานให้กับญาติ เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่พบกับชาวต่างชาติโดยตรง ซึ่งกลุ่มที่ทำงานในต่างประเทศนี้จะมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเดือนละประมาณ 30,000 บาท

อาชีพใหม่หลังจากที่หญิงอีสานสมรสกับชาวต่างชาติแล้ว ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอย่างเดียวถึงร้อยละ 72 สามีจะเป็นผู้รับผิดชอบรายจ่ายในครอบครัวทั้งหมด โดยมอบเงินให้ตามความต้องการที่ภรรยาร้องขอแต่ละครั้ง ขณะเดียวกันร้อยละ 14 ของกลุ่มแม่บ้าน มีรายได้พิเศษที่สามีให้ใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยเดือนละประมาณ 15,000 บาท

กลุ่มอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ทำงานในกิจการของสามี ได้แก่การขายอะไหล่รถยนต์ ธุรกิจส่งออกและนำเข้าสินค้า ร้านค้าทั่วไป ซักรีดเสื้อผ้า ร้านเสริมสวย ร้านอาหาร ฯลฯ มีสัดส่วนร้อยละ 17 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 100,000 บาท และกลุ่มอาชีพลูกจ้างและพนักงานบริษัท เช่น บริษัทสายการบิน โรงงานนาฬิกา และสถานประกอบการทั่วไป มีสัดส่วนร้อยละ 13 รายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 70,000 บาท

สถานภาพสมรสของหญิงอีสาน ก่อนที่จะสมรสกับชาวต่างชาติ นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพ เป็นหญิงโสดร้อยละ 67 ส่วนสถานภาพเป็นหม้ายและหย่ากับสามีเก่า มีจำนวนร้อยละ 33 และทุกคนมีบุตรที่เกิดกับสามีเก่า ซึ่งอยู่ในการเลี้ยงดูของฝ่ายหญิง ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงจะนำบุตร ติดตามไปต่างประเทศเพื่อเลี้ยงดูและรับการศึกษา

สถานะภาพของชายต่างชาติ ก่อนสมรสกับหญิงอีสานนั้น มีสถานภาพสมรสเป็นชายโสดร้อยละ 58 และมีสถานะภาพเป็นหม้ายและหย่ากับภรรยาเก่า ร้อยละ 38 และมีภรรยาอยู่แล้วและไม่ได้หย่าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่างชายต่างชาติทั้งหมด กรณีที่ฝ่ายหญิงผ่านการสมรส และมีบุตรกับสามีเก่ามาแล้วนั้น ชายต่างชาติไม่ถือเป็นประเด็นปัญหา ให้ฝ่ายชายปฏิเสธใช้ชีวิตคู่กับหญิงไทย แต่อย่างไรก็ตาม ทัศนภาพของหญิงไทย ที่ชายต่างชาติมองว่า หญิงไทยมีความอ่อนน้อม และสุภาพ มีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือนสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมฝ่ายสามีได้ดี เป็นที่

รักใคร่ของครอบครัวฝ่ายสามี เป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ชาวต่างชาติตัดสินใจแต่งงานกับหญิงไทย แม้จะมีอุปสรรคด้านภาษา แต่ก็สามารถเรียนรู้ได้ในระยะต่อมา

กลุ่มตัวอย่างสามีชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรปและเอเชีย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 44 ปี อายุสูงสุด 74 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มประเทศในทวีปต่างๆ ได้ 4 กลุ่มคือ กลุ่มประเทศในทวีปยุโรป เรียงตามลำดับจำนวนได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมัน อังกฤษ สวีเดน ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย ฟินแลนด์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก สกอตแลนด์ และกรีซ กลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ ญี่ปุ่น ฮองกง และสิงคโปร์ กลุ่มประเทศในทวีปอเมริกา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และแคนาดา กลุ่มประเทศในทวีปออสเตรเลีย ได้แก่ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ อาชีพและรายได้ของสามีชาวต่างชาติ สามารถแบ่งได้ 7 กลุ่มอาชีพ เรียงลำดับตามจำนวนดังนี้

กลุ่มนักธุรกิจ เช่น กิจการร้านอาหาร รับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจคอมพิวเตอร์ ธุรกิจบ้านเช่า ธุรกิจเรือเช่า ส่งออกสินค้า มีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 27 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 200,000 บาท

กลุ่มราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เช่น ทหาร ตำรวจ บุรุษไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่สรรพากร มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 22 รายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 100,000 บาท กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน เช่น พนักงานธนาคาร นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 200,000 บาท

กลุ่มอาชีพช่างเทคนิค เช่น ช่างต่อเรือ ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องบิน ช่างรถยนต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 100,000 บาท กลุ่มอาชีพหมอ วิศวกรและอาจารย์มหาวิทยาลัย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 100,000 บาท กลุ่มอาชีพขับรถและกรรมกร สัดส่วนร้อยละ 5 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 90,000 บาท และกลุ่มผู้เกษียณอายุ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 50,000 บาท

หลังจากที่หญิงอีสานตกลงปลงใจสมรสกับชาวต่างชาติ และเดินทางตามสามีไปต่างประเทศแล้ว ผู้หญิงอีสานทุกคนมีความรับผิดชอบสูง จะจัดสรรเงินมาเลี้ยงดูพ่อแม่และบุตรในประเทศไทย โดยโอนเงินผ่านธนาคารเฉลี่ยเดือนละประมาณ 8,200 บาท เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการศึกษาของบุตร การเดินทางกลับมาเยี่ยมครอบครัวในเมืองไทยพบว่า หญิงอีสานและสามีจะเดินทางกลับมาเยี่ยมพ่อแม่และญาติอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี มีระยะเวลาพักผ่อนประมาณ 1 เดือน ซึ่งการเดินทางกลับมายังเมืองไทยนี้ แต่ละครอบครัวมีการใช้จ่ายเพื่อบริโภค ซื้อเสื้อผ้า เทียวตามสถานที่ต่างๆ โดยเฉลี่ยทั้งหมดประมาณ 77,200 บาท/เดือน/ครอบครัว บางครอบครัวมีการใช้จ่ายสูงถึงเดือนละ 500,000 บาท และต่ำสุดเพียง 2,000 บาท สำหรับกลุ่มที่มีการใช้จ่ายต่ำสุด จะมีเวลาพักผ่อนใน

เมืองไทยค่อนข้างน้อยประมาณ 2-3 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าอาหารบางมื้อเท่านั้น โดยพ่อแม่ของภรรยาจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกือบทั้งหมด เนื่องจากคู่สมรสได้โอนเงินให้พ่อแม่ ใช้จ่ายทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง ประเภทการใช้จ่ายที่มีสัดส่วนมากที่สุดคือ ใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่คู่สมรสนิยมเดินทางไปคือ พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุ

สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน (2546 : 19) กล่าวว่าอายุเป็นตัวแปรที่สะท้อนให้เห็นภูมิหลังและประสบการณ์ที่ผ่านมาของชีวิต เพราะวัยบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันมีโอกาสมากน้อยในการเรียนรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีอิทธิพลต่อความแตกต่างในด้านทัศนคติ ความคิดและความเชื่อได้ โดยทั่วไปช่วงอายุของการแต่งงานของคนเราขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เป็นต้นว่า การศึกษาต่อในระดับสูง การอุปสมบท การรับราชการทหาร การสร้างฐานะของตนเอง สิ่งแวดล้อมของสังคมประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นต้น จากการศึกษาสังคมของประเทศอินเดีย มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญมีผลทำให้ผู้หญิงสามารถออกทำงานนอกบ้านและหาเงินเลี้ยงตนเองได้มากขึ้น ปรากฏว่าทัศนคติของผู้หญิงอินเดียที่มีต่อการแต่งงานเปลี่ยนแปลงไป คือ มีความเห็นว่าอายุมากกว่า 20 ปี และผู้หญิงจะแต่งงานเมื่ออายุประมาณ 14.5 ปี นอกจากนี้ได้มีการศึกษาพบว่าความกดดันทางสังคมย่อมมีผลทำให้การแต่งงานสูงขึ้นหรือต่ำลงได้ ในปัจจุบันสภาพทางสังคมมีความกดดันมาก อายุการแต่งงานจึงมีแนวโน้มจะสูงขึ้นกว่าเดิม

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

ชนิษฐา โพชนกุล (2522 : 29) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว ในส่วนของความเห็นในคำถามที่ว่า “เป็นปกติอย่างยิ่งถ้าชายแต่งงานกับหญิงที่อายุมากกว่า” พบว่านักศึกษาชายร้อยละ 22.8 ตอบว่าเห็นด้วย ในขณะที่นักศึกษาหญิงตอบเห็นด้วยถึง 37.4

นายเดชา วาณิชโรตม์ (ผู้จัดการรายวันออนไลน์. 2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน โดยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของ หญิงอีสานที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีอายุเฉลี่ยประมาณ 32 ปี อายุสูงสุด 52 ปี ส่วนอายุต่ำสุดเพียง 20 ปี และศึกษากลุ่มตัวอย่างสามีชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรปและเอเชีย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 44 ปี อายุสูงสุด 74 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวอิทธิพลผลักดันให้เป็นคนมีความคิดก้าวหน้า ดังมีผู้กล่าวดังนี้

นิยม บุญมี (2530 : 50) กล่าวว่า คู่ครองที่ดีควรมีระดับการศึกษาและความสามารถทางสติปัญญาใกล้เคียงกัน คนที่ได้รับการศึกษาแตกต่างกันมาก ๆ ย่อมมีความสนใจและรสนิยมแตกต่างกัน ระดับความคิดและการกระทำก็แตกต่างกันไปด้วย คู่ครองที่มีลักษณะดังกล่าวมักจะเกิดปัญหา ระดับการศึกษาสูงมิได้หมายความว่าเฉพาะการเรียนรู้ที่สำเร็จขั้นสูง ถึงแม้ไม่ได้เรียนมาสูงนักแต่การศึกษาด้วยตนเองก็อาจทำให้มีระดับความรู้ที่เทียบเท่ากันได้

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา

สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน (2544 : 40) ได้ศึกษาทัศนคติในการมีคู่ครองของบุคคลวัยทำงานทำงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทเมโทรซิลเด็ม จำกัด และบริษัทไทยแอร์ พอร์ต กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด จำนวน 100 คน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t – test ผลการศึกษาในส่วนของตัวแปรการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษานานกลางมีทัศนคติในการมีคู่ครองไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูง

นายเดชา วาณิชโรตม์ (ผู้จัดการรายวันออนไลน์. 2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน โดยได้ศึกษาพื้นฐานด้านการศึกษาของหญิงอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ พบว่าจบการศึกษาไม่สูงนัก ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57 และ 16 ตามลำดับ รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 11 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 10 และจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาถึงปริญญาตรี ประมาณร้อยละ 3

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ

การประกอบอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง การตัดสินใจเลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาเป็นคู่สมรสนั้นโดยทั่วไปมักพิจารณาอาชีพและรายได้ของคู่สมรสเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่ว่าคู่สมรสควรประกอบอาชีพเดียวกันหรือไม่ นั้น พบว่าในปัจจุบันชายและหญิงสามารถเลือกแต่งงานกับบุคคลต่างอาชีพได้มากขึ้น โดยเฉพาะหญิงมีโอกาสมีคู่สมรสโดยมีความเป็นอิสระที่จะแต่งงานกับชายที่มีฐานะและอาชีพดีกว่าตนมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ

นายเดชา วาณิชวโรตม์ (ผู้จัดการรายวันออนไลน์. 2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน โดยศึกษาลักษณะอาชีพของหญิงไทย ก่อนที่จะแต่งงานกับชาวต่างชาติ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 63 ประกอบอาชีพ ลูกจ้างและพนักงาน ซึ่งเป็นช่องทางพบกับชาวต่างชาติโดยตรง แยกเป็นกลุ่มที่ทำงาน ในกรุงเทพฯ ร้อยละ 33 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร โรงงาน และสถานบริการต่างๆ กลุ่มที่ทำงานในพัทยาร้อยละ 17 ประกอบอาชีพในร้านอาหารและสถานบริการ และกลุ่มที่ทำงานในเมืองท่องเที่ยวอื่น (ภูเก็ต เกาะสมุย หัวหิน อุดรธานี) สัดส่วนร้อยละ 13 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร และสถานบริการต่างๆ กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 26 ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ภายในหมู่บ้าน และกลุ่มอาชีพที่ทำงานในต่างประเทศ มีสัดส่วนร้อยละ 11 แยกเป็นหญิงอีสานที่เข้าไปประกอบอาชีพ เป็นลูกจ้างตามสถานประกอบการต่างๆ ในต่างประเทศโดยตรง และหญิงอีสานที่ติดตามญาติไปอาศัยในต่างประเทศ เพื่อเลี้ยงดูบุตรหลานให้กับญาติ เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่พบกับชาวต่างชาติโดยตรง

จากการศึกษาอาชีพใหม่หลังจากที่หญิงอีสานสมรสกับชาวต่างชาติแล้ว ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอย่างเดียวถึงร้อยละ 72 สามีจะเป็นผู้รับผิดชอบรายจ่ายในครอบครัวทั้งหมด โดยมอบเงินให้ตามความต้องการที่ภรรยาร้องขอแต่ละครั้ง ขณะเดียวกันร้อยละ 14 ของกลุ่มแม่บ้าน มีรายได้พิเศษที่สามีให้ใช้จ่ายส่วนตัว กลุ่มอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ทำงานในกิจการของสามี ได้แก่ การขายอะไหล่รถยนต์ ธุรกิจส่งออกและนำเข้าสินค้า ร้านค้าทั่วไป ชักรีดเสื้อผ้า ร้านเสริมสวย ร้านอาหาร ฯลฯ มีสัดส่วนร้อยละ 17 มี และกลุ่มอาชีพลูกจ้างและพนักงานบริษัท เช่น บริษัทสายการบิน โรงงานนาฬิกา และสถานประกอบการทั่วไป มีสัดส่วนร้อยละ 13

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายได้

รายได้ หมายถึง ผลประโยชน์ที่ได้รับ เงินเดือน ค่าตอบแทนที่ได้รับประจำต่อการทำงานในแต่ละเดือน ซึ่งรายได้อาจเป็นตัวกำหนดให้เกิดทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองได้

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้

นายเดชา วาณิชวโรตม์ (ผู้จัดการรายวันออนไลน์. 2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน ได้ศึกษา ลักษณะอาชีพ สถานที่ทำงานและรายได้ของหญิงอีสาน ก่อนที่จะสมรสกับชาวต่างชาติ นั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 63 ประกอบอาชีพลูกจ้างและพนักงาน ซึ่งเป็นช่องทางพบกับชาวต่างชาติโดยตรง แยกเป็นกลุ่มที่ทำงาน ในกรุงเทพฯ ร้อยละ 33 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร โรงงาน และสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-5,000 บาท กลุ่มที่ทำงานในพัทยาร้อยละ 17 ประกอบอาชีพในร้านอาหารและสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-5,000 บาทเช่นกัน และกลุ่มที่ทำงานในเมืองท่องเที่ยวอื่น (ภูเก็ต เกาะสมุย หัวหิน อุดรธานี)

สัดส่วนร้อยละ 13 ประกอบอาชีพในร้านอาหาร และสถานบริการต่างๆ มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000-7,000 บาท

กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 26 ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ภายในหมู่บ้าน มีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 1,000 บาท ซึ่งกลุ่มนี้พบกับชาวต่างชาติ จากการติดต่อแนะนำจากญาติ และเพื่อนที่สมรสกับชาวต่างชาติ และกลุ่มอาชีพที่ทำงานในต่างประเทศ มีสัดส่วนร้อยละ 11 แยกเป็นหญิงอีสานที่เข้าไปประกอบอาชีพ เป็นลูกจ้างตามสถานประกอบการต่างๆ ในต่างประเทศโดยตรง และหญิงอีสานที่ติดตามญาติไปอาศัยในต่างประเทศ เพื่อเลี้ยงดูบุตรหลานให้กับญาติ เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่พบกับชาวต่างชาติโดยตรง ซึ่งกลุ่มที่ทำงานในต่างประเทศนี้จะมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเดือนละประมาณ 30,000 บาท

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

2.5.1.1 ความหมายของอัตมโนทัศน์ (Self - concepts)

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความสนใจศึกษาและให้ความหมายเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

โรเจอร์ (Roger. 1951 : 498) ได้กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง โครงสร้างของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อตนเองเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะความสามารถการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง ตลอดจนการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม

เจอร์ซิล (Jersild. 1963 : 7) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นโลกภายในของบุคคล เป็นผลรวมของความรู้สึกความคิด ซึ่งทำให้บุคคลรับรู้ถึงความคงอยู่ของตนเอง ตนคือใครมีอะไรอยู่ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและคุณสมบัติของตนเอง

ดิงเมเยอ (Dinkmeyer. 1965:184) ได้ให้ความหมายอัตมโนทัศน์ว่าเป็นการรับรู้ส่วนต่าง ๆ ของบุคคลนำมาจัดระบบตามที่ตนเองได้สังเกตและรู้สึกในอดีตและปัจจุบันและก่อให้เกิดความเชื่อของบุคคลและตนเอง

เกล (Gale. 1969 : 31 – 32) กล่าวถึง อัตมโนทัศน์ในทัศนะของกลุ่มอัตถิภาวนิยมว่า อัตมโนทัศน์เป็นโลกภายในของบุคคลเป็นผลรวมจากการที่บุคคลปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กลายมาเป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลในสภาพที่เป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ การรับรู้ของบุคคลจะสะท้อนทัศนคติและการตัดสินคุณค่าของโลกของบุคคลนั้น อัตมโนทัศน์เป็นการกระทำและผู้ถูกกระทำ การรับรู้ของบุคคลจะสะท้อนทัศนคติและการตัดสินคุณค่าของโลกของบุคคลนั้น อัตมโนทัศน์เป็นการกระทำตามความเป็นจริงของบุคคลในการที่จะยอมรับหรือปฏิเสธในสภาพการณ์ที่ตนได้รับ

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1978 : 526) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกายได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา ความเหมาะสมทางเพศ และด้านจิตใจ ด้านร่างกายได้แก่ ความสามารถ การมีคุณค่าความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

เบิร์น (Burns. 1979 : 352) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นทัศนคติส่วนบุคคลอันเกิดจากกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาของแต่ละบุคคล อัตมโนทัศน์ของแต่ละบุคคลประกอบด้วย 3 ส่วน คือ อัตมโนทัศน์ที่คิดว่าตนเป็นตน (Cognised – Self) อัตมโนทัศน์อย่างที่คุณอื่นมอง (Other – Self) และอัตมโนทัศน์อย่างที่คุณอยากจะเป็น (Ideal – Self) อัตมโนทัศน์ที่ปกตินิยามถึง อัตมโนทัศน์ที่มีการรับรู้ อัตมโนทัศน์ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน

สจิวต , และซันดีน (Sjuart ; & Sundeen. 1995 : 319) ให้ความหมายของ อัตมโนทัศน์ว่าเป็นความคิดเห็น ความเชื่อ เป็นองค์ประกอบของความรู้ที่เกี่ยวกับตนเองของบุคคลซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์กับวัตถุ รวมทั้งเป็นเป้าหมายและอุดมการณ์ของบุคคล เป็นแบบแผนของแต่ละบุคคลใช้สำหรับพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจตนเอง

ทิสนา แชมมณี (2526 : 64) ให้คำจำกัดความอัตมโนทัศน์หรือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองว่า คือ ความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่า คือ ความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองเป็นผลมาจากการรับรู้ของตน ความเชื่อความรู้สึกและความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองที่รวมกันขึ้น จะเป็นเครื่องบ่งชี้หรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของชีวิตโดยเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต บุคคลจะสะสมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตนเองจนเกิดเป็นอัตมโนทัศน์เอง

สมศรี จัตววัฒนา (2535: 13) ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเองทางด้านร่างกายและจิตใจทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

สถิต วงศ์สุวรรณ (2540 : 81) ได้ให้ความหมายของ คำว่า “Self” หรือตน หรืออัตตาว่า หมายถึงความ ถึงกระบวนการที่ตนมองตนเอง เป็นความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดเกี่ยวกับตน

จากการศึกษาอัตมโนทัศน์ สรุปได้ว่าอัตมโนทัศน์หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเอง ซึ่งเป็นผลรวมจากการที่บุคคลปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กลายมาเป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลในสภาพที่เป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ การรับรู้ของบุคคลจะสะท้อนทัศนคติและการตัดสินคุณค่าของบุคคลนั้น

2.5.1.2 ความสำคัญของอัตมโนทัศน์

อัตมโนทัศน์นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบุคลิกภาพ บุคคลที่มีอัตมโนทัศน์ต่างกันและมีพฤติกรรมแตกต่างกัน

โรเจอร์ส (Rogers. 1951 : 494) กล่าวว่า การเข้าใจพฤติกรรมนั้นจะต้องศึกษาความคิดภายในบุคคลให้มากที่สุด พฤติกรรมของคนเป็นผลจากความนึกคิดและทัศนคติต่อตนเอง

แมคแคนเลส (Mc candles. 1967 : 291) กล่าวว่า คนที่มีอัตมโนทัศน์ที่ดีจะมีลักษณะอุปนิสัยที่พึงประสงค์ มีความกังวลต่ำและสามารถปรับตัวได้ดี มีความอยากรู้อยากเห็น เป็นคนเด่น มีความสัมพันธ์ในกลุ่มดี จะมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากกว่าบุคคลซึ่งมีอัตมโนทัศน์ไม่ดีและใช้กลวิธีป้องกันตนเองน้อยมาก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอัตมโนทัศน์เป็นความคิดเห็นความรู้สึกหรือความเข้าใจที่บุคคลมีต่อตนเองและส่งผลถึงพฤติกรรมของบุคคลด้วย หากบุคคลมีอัตมโนทัศน์ในเชิงบวกสอดคล้องกับความเป็นจริงบุคคลก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของตน หากบุคคลมีอัตมโนทัศน์ในเชิงลบก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม การพัฒนาอัตมโนทัศน์ของบุคคลจึงมีความสำคัญยิ่ง

จากการศึกษาความสำคัญของอัตมโนทัศน์ สรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์เป็นแกนกลางของการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพของบุคคล เพราะความคิดเห็นความรู้สึกหรือความเข้าใจที่บุคคลมีต่อตนเองนั้นจะส่งผลถึงพฤติกรรม หากบุคคลมีอัตมโนทัศน์ที่ดีจะมีลักษณะอุปนิสัยที่ดี ที่พึงประสงค์ มีความกังวลต่ำ และสามารถปรับตัวเองต่อสภาพแวดล้อมได้ และหากบุคคลซึ่งมีอัตมโนทัศน์ที่ไม่ดีก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเองด้วย

2.5.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

ในปัจจุบันการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องอัตมโนทัศน์นั้น เบอร์น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 188 – 189 ; อ้างอิงมาจาก Bums. 1979) ได้กล่าวถึงทฤษฎีอัตมโนทัศน์ไว้หลายทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีของวิลเลียม เจมส์

วิลเลียม เจมส์ เป็นคนแรกที่พูดถึงกับมโนทัศน์ แต่ใช้คำว่าความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองหรือการยอมรับตนเอง ซึ่งเขาได้อธิบายเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมว่าเป็นไปเพื่อให้ได้รับการยอมรับนับถือในตนเอง (Self – Esteem) โดยที่เขาได้อธิบายคำว่า อัตตา (Self) ว่าประกอบด้วยฉัน (I) และตัวฉัน (me) ซึ่งฉันนั้นจะหมายถึง อัตตา ซึ่งเป็นผู้แสดง (Self – as – Subject) หรือผู้รู้ (Knower) และคำว่าตัวฉัน (me) จะหมายถึง อัตตา ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ (Self – as – Object) หรือผู้ถูกรู้ (Know) โดยวิลเลียม เจมส์ มองอัตตาในลักษณะที่สองคือ ในลักษณะผู้ถูกกระทำเพราะเขาเห็นว่าใช้อธิบายพฤติกรรมได้กว้างขวางกว่า เขาได้สร้าง “กฎของเจมส์” (Jame's Law) ในปี 1890

ซึ่งเขาอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของคนจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนมองตนเองว่าเป็นเช่นไร คนจะเป็นผู้ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของตนเองจากการที่ได้รับหรือไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อื่นหรืออีกนัยหนึ่งคนเราจะรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าหรือมีความสามารถหรือไม่จากท่าทีที่ผู้อื่นให้การยอมรับหรือไม่ให้การยอมรับ ส่วนมากการพัฒนาความรู้สึกในด้านบวกมากกว่าความรู้สึกด้านลบ เช่น เกิดความรู้สึกไว้วางใจมากกว่าไม่ไว้วางใจ เกิดความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองมากกว่าอายหรือเคลือบแคลงสงสัย เป็นต้น

2. ทฤษฎีจิตวิทยาของกลุ่มปรากฏการณ์นิยม

สำหรับแนวความคิดของนักจิตวิทยาของกลุ่มปรากฏการณ์นิยม (บางครั้งเรียกว่ากลุ่มการรับรู้หรือกลุ่มมนุษยนิยม) พัฒนามาจากแนวความคิดของกลุ่มอินทรีย์นิยม (Organismic) ซึ่งมีความคิดว่าการทำความเข้าใจพฤติกรรมของคนนั้นจำเป็นต้องศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ทั้งตัว (Whole) เป็นการศึกษาทั้งระบบจะแยกออกเป็นส่วน ๆ นั้นไม่ได้ ซึ่งเป็นแนวความคิดของนักจิตวิทยา กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt) จุดเน้นซึ่งถือว่าเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพคือ คนทุกคนมีแรงขับภายในที่จะพัฒนาไปสู่การบรรลุศักยภาพแห่งตน (Self - Actualization) ซึ่งเป็นสภาพที่แต่ละคนได้ใช้ความสามารถเต็มศักยภาพ บุคคลสำคัญในกลุ่มนี้คือ โกลด์สไตน์ (Goldstein) มาสโลว์ (Maslow) และโรเจอร์ส (Rogers) สำหรับแนวความคิดของกลุ่มนี้ถือว่า จุดสำคัญในการอธิบายเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมของคน คือ การรับรู้คนแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขารับรู้ตนเองหรือรับรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเองว่าอย่างไร ซึ่งคนจะรับรู้ตนเองในลักษณะบวกหรือลบนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขารับรู้ตนเองหรือรับรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเองว่าอย่างไร ซึ่งคนจะรับรู้ตนเองในลักษณะบวกหรือลบนั้นขึ้นอยู่กับท่าทีการปฏิบัติจากคนรอบข้างว่ามองเห็นว่าเขามีคุณค่า มีความสามารถ หรือไร้ค่าไร้ความสามารถ ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับความดีหรือประเพณีในสิ่งที่เขารับรู้นั้นว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ บุคคลสำคัญที่ทำให้คำว่า อัตมโนทัศน์ เป็นศูนย์กลางของความคิดในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องบุคลิกภาพตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ โรเจอร์ส

3. ทฤษฎีอัตมโนทัศน์ของโรเจอร์ส

โรเจอร์ส (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 194 - 195 ; อ้างอิงจาก Rogers. 1951) เป็นผู้ที่มีความสำคัญกับเรื่องอัตมโนทัศน์อย่างมาก เพราะถือว่าเป็นแกนสำคัญในทฤษฎีของเขาที่จะอธิบายการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งโรเจอร์สพัฒนาแนวความคิดเรื่องนี้ต่อจากสติกและโคมบ์ส โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของโลกส่วนตัว ซึ่งมีผลต่อการกระทำมากกว่าอิทธิพลของสิ่งเร้าภายนอก และเน้นการแสดงพฤติกรรมว่าเนื่องมาจากการรับรู้ตนเองตลอดจนประสบการณ์และการตีความสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมีความคิดเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ในกลุ่มนี้ที่ว่าคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความสามารถ และมีแนวโน้มที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนมี

แรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาไปข้างหน้าไปสู่สภาพการรู้จักตนเองตรงตามสภาพก่อนที่จะพัฒนาไปถึงจุดนั้นบุคคลจะต้องมีความพอเพียงในความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่นตลอดจนการยอมรับในตนเอง ซึ่งคนเราจะให้การยอมรับตนเองได้มากน้อยเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับท่าทีการยอมรับจากผู้อื่น บุคคลจะรู้สึกว่าได้รับการยอมรับหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่รอบรู้ ท้าทายให้เกียรติให้การยอมรับนับถือ ความเห็นอกเห็นใจ ตลอดจนการยอมรับ

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ยังไม่พบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์และทัศนคติในการมีคู่ครองโดยตรง จะมีเพียงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ในด้านต่าง ๆ เช่นการปรับตัวการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ดังงานวิจัยต่อไปนี้

เด่นดวง วราเวทย์ (2530 : 81-83) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล – อารมณ์ เพื่อเปลี่ยนแปลงมโนภาพเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากผู้ที่ทำแบบทดสอบมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง โดยให้คะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาและสมัครใจที่จะเข้ากลุ่ม หลังจากนั้นสุ่มอีกครั้งหนึ่งเพื่อแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มเน้นการพิจารณาเหตุผล – อารมณ์ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง หรือ 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็นเวลาหนึ่งเดือนครึ่ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาหลังจากการเสร็จสิ้นการทดลอง 1 สัปดาห์ให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบมโนภาพเกี่ยวกับตนเองอีกครั้งหนึ่งแล้วนำคะแนนมาทดสอบความแตกต่าง พบว่านักศึกษาที่รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นทฤษฎีการพิจารณาเหตุผล – อารมณ์ มีผลต่อการปรับเปลี่ยนมโนภาพเกี่ยวกับตนเองทั้งด้านส่วนรวม ด้านวิชาการ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแตกต่างจากนักศึกษาที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม

การทหารและความมั่นคงออนไลน์ (2549) กล่าวว่าในช่วงหนึ่งของสังคมไทยที่ผ่านมา หลายท่านอาจจะเคยได้รับการปลูกฝังให้มีความรักชาติผ่านเพลงปลุกใจ ดัง เพลงรักชาติ ที่มีเนื้อบางท่อนว่า “ชีวิตร่างกาย เราไม่เสียดาย ตายแล้วก็เฝ้า ทุกสิ่งย่อมคลาด เว้นแต่ชาติของเรา อย่าให้ใครเข้าเหยียบย่ำทำลาย” หรือเพลง ตันตระกุลไทย ในเนื้อบางท่อนที่ว่า “ลูกขึ้นเกิด พี่น้องไทย อย่าให้ชีวิตสูญเปล่า รักชาติยิ่งชีพของเรา เหมือนดังพงศ์เผ่า ตันตระกุลไทย” หรือเพลง หน้าแผ่นดิน ในเนื้อบางท่อนที่ว่า “คนใดหลงชมชาติอื่น ชาติเดียวกันเขายื่นข่มเหง ได้สินทรัพย์เจือจางก็ประหารกันเอง

ชาติอื่นเกรงดังญาติของมัน นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน คนเช่นนี้เป็นคนนักแผ่นดิน” เป็นต้น โดยข้อความที่ปรากฏในเนื้อเพลงปลุกเหล่านี้ถ้ามีใครนำมาใช้หรือเปิดเพลงฟังในปัจจุบัน อาจจะถูกกล่าวหาว่าเชย หรือเป็นพวกขวาจัด ซึ่งแสดงว่าในปัจจุบันการปลุกฝังความรักชาติอาจจะเป็นเรื่องที่ไม่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ หรือแนวคิดชาตินิยมจะเป็นแนวความคิดที่ไม่สามารถใช้ได้เมื่อยุคของสงครามเย็นได้ยุติลง

ชาตินิยม หรือคำว่า Nationalism เป็นคำที่หมายถึงอุดมการณ์ทางการเมืองประเภทหนึ่งที่มีเกิดว่าคู่กับคำว่าชาติ (Nation) และ ธีรยุทธ บุญมี (2547 : 31) ได้กล่าวว่าความเป็นชาติโดยทั่วไปแล้วนักวิชาการจะแบ่งออกเป็นแนวความคิดจาก 2 สำนักความคิด ซึ่งสำนักความคิดทั้ง 2 ได้แก่ สำนักเก่าแก่โบราณ (Primordialist) ที่เชื่อว่าชาติเกิดมาจากการมีบรรพบุรุษร่วมกันมายาวนาน และสำนักสมัยใหม่ (Modernist) ที่มองว่าชาติไม่ได้เกิดมาจากการอดีตแต่ชาติจะเกิดมาจากสังคมสมัยใหม่ อันได้แก่ การปฏิบัติของความคิดปรัชญาและการเมืองสมัยใหม่ การปฏิบัติอุตสาหกรรม และการปฏิบัติเทคโนโลยีการสื่อสาร และโดยส่วนตัวแล้ว

ธีรยุทธ บุญมี (ibid, หน้า 49) ได้มองว่า ชาติและชาตินิยม เป็นผลผลิตของยุคสมัยใหม่ หรือความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) ที่จะเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ ความเหมือนกัน (Homogeneity) ความเป็นหนึ่งเดียว และความมาตรฐานเดียวกัน เช่น ภาษา วัฒนธรรม และประเพณี

นอกจากแนวความคิดที่มีความแตกต่างกันของสำนักความคิดแล้ว ยังมีงานวิจัยที่แบ่งชาตินิยมออกเป็น 2 ลักษณะ ดังที่ปรากฏในหนังสือ “The Idea of Nationalism: a study of its origins and background” ของ ฮานส์ คอน (Hans Khon, 1946 : 58) คือ

ชาตินิยมแบบตะวันตก (Western Nationalism): รูปแบบของชาตินิยมนี้จะให้ความสำคัญกับพลเมืองและการเมือง โดยมองว่าชาติเกิดจากคนในอาณาเขต (Territory) ที่แน่นอนหรือเรียกว่าพลเมือง และพลเมืองเหล่านี้จะใช้อำนาจทางการเมืองของตนอย่างสมัครใจ เพื่อกำหนดความเป็นรัฐและชาติขึ้น ชาตินิยมลักษณะนี้จะถูกจัดอยู่ในแบบชาตินิยมที่ดีมีลักษณะของความรักชาติ (Patriotism) ไม่ใช่ความคลั่งชาติ (Chauvinism) ประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มของชาตินิยมลักษณะนี้ได้แก่ สหรัฐฯ อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น

ชาตินิยมแบบตะวันออก (Eastern Nationalism): สำหรับชาตินิยมแบบนี้จะมีจุดเริ่มต้นที่ประเทศเยอรมัน และขยายไปยังยุโรปตะวันออก รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น และประเทศตะวันออกต่าง ๆ โดยชาตินิยมลักษณะนี้จะมีแรงผลักดันที่เกิดมาจากกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งในสังคมที่ให้ความสำคัญกับ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ที่มีร่วมกัน ทำให้ชาตินิยมแบบนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชาตินิยมแบบวัฒนธรรม (Cultural Nationalism) ซึ่งจะมีรูปแบบของความเป็นชาตินิยมที่แยก

ย่อยออกไปอีก เช่น ชาตินิยมที่เน้นชาติพันธุ์ (Ethnic Nationalism) หรือ ชาตินิยมที่เน้นภาษา (Linguistic Nationalism)

กรมสามัญศึกษา (2529 : 59) ให้ความหมาย ค่านิยมความเป็นไทยที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมคือ ความรักไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ บุคคล ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีความผูกพันห่วงหาอาวรณ์มุ่งเสริมความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ

สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541) ได้อธิบายเรื่องค่านิยมความเป็นไทยไว้ในเรื่อง “หลักการปลูกฝังความดี” ว่า ค่านิยมความเป็นไทย คือ การที่คนไทยนิยมชมชอบในความเป็นไทยของตน สนับสนุน และส่งเสริมคนไทย และชาติไทยอันเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ คนไทยสามารถแสดงค่านิยมความเป็นไทยได้ดังนี้

1. ค่านิยมในเชื้อชาติ ได้แก่ การรักและนับถือคนไทยด้วยกันและชาติไทย ไม่ดูหมิ่นคนไทย และชาติไทย
2. ค่านิยมในขนบธรรมเนียมประเพณี คือ ค่านิยมในการถือหลักปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย
3. ค่านิยมในสิ่งประดิษฐ์ คือ ค่านิยมที่ใช้ของที่คนไทยทำหรือทำในเมืองไทย ชื้อและใช้ของไทย

จากการศึกษาความหมายของชาตินิยม สรุปได้ว่า ชาตินิยม หมายถึง ซึ่งรักชาติ ซึ่งถือชาติเป็นใหญ่ ความรักชาติ ความถือชาติของตนเป็นใหญ่ โดยชาตินิยมของคนไทย สามารถแบ่งได้ 3 แบบดังนี้

ชาตินิยมแบบยึดตามศาสนา ชาตินิยมแบบนี้ลักษณะร่วมกันของสมาชิกในชาติก็คือ นับถือศาสนาเดียวกัน หรืออย่างน้อยๆ ก็ต้องมีศาสนาหนึ่งโดดเด่นขึ้นมาเป็นศูนย์กลางในการยึดเหนี่ยวคนในชาติ โดยจะมีลักษณะอื่นๆ เช่น ชาติพันธุ์ ร่วมด้วยก็ไม่ผิด ความพยายามระบุว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญ ก็อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับชาตินิยมประเภทนี้

ชาตินิยมแบบยึดตามชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ คำพวกนี้มีความหมายคล้ายกัน คืออ้างอิงถึงการมีบรรพบุรุษร่วมกัน ซึ่งมามักจะแสดงออกมาถึงลักษณะหน้าตาที่แตกต่างกันด้วย อย่างเช่น บางคนพอพูดถึงคนไทย ก็มักจะนึกถึงคนที่มีผมสีดำ ผิวเหลืองถึงน้ำตาล ด้วย แบบนี้ก็อาจจะเป็นการชาติ แบบใช้ชาติพันธุ์

ชาตินิยมแบบยึดตามวัฒนธรรม ก็เอาวัฒนธรรมเป็นตัวยึด เช่น คนไทยต้องไหว้ผู้หลักผู้ใหญ่ เป็นต้น

โดยการทําวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของความหมายของชาตินิยมทั้ง 3 แบบ ซึ่งจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะส่งผลต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม

ชฎาพร พัชรชูเรียร (2522 : 80 – 81) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องการรักษาอิสระ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การเคารพระบบอาวุโส การถือพรคถือพวก การตรงต่อเวลา การประหยัด ค่านิยมความเป็นไทย การบำเพ็ญประโยชน์ และการพึ่งตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 48.39 มีความเห็นด้วยกับค่านิยมความเป็นไทย

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

2.7.1.1 ความหมายการเลียนแบบ

กรรต์นั เปรงซ่า (2535:95) การเลียนแบบ (Imitation) ในทางจิตวิทยาถือว่าเป็นกลไกป้องกันตนเองอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความพึงพอใจหรือเพื่อทำให้เกิดความสุขความสบายให้กับตนเอง

2.7.1.2 ทฤษฎีการเลียนแบบ

เบนดูล่า (กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์ อ้างอิงมาจาก Bandura.1997:22-29) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า ขบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าประกอบด้วยขบวนการที่ซับซ้อน โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมซึ่งส่วนใหญ่แล้วเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้จากตัวแบบ

เบนดูล่า (ประสาธ อิศรปริดา.2541:287-288 อ้างอิงมาจาก Bandura.1997) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) เบนดูล่ากล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จากผลกรรมมีข้อมูลอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากกว่าทั้งเวลาและโอกาสจะอำนวย ดังนั้น การเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นทางเลือกอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงเลย แต่มนุษย์มองเห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำเช่น คนส่วนมากงดเว้นการเสพยาหรืออื่น ทั้งๆที่ไม่เคยประสบผลกรรมที่จะได้รับกับการที่เสพยาหรืออื่น ทั้งนี้เพราะคนนี้เรียนรู้ว่าการเสพยาหรืออื่นจะได้รับผลทางลบ คือทำลายสุขภาพและถึงตายในที่สุด การเรียนรู้จากตัวแบบเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยบุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นแล้วคิดว่าจะสร้างพฤติกรรมใหม่

2.7.1.3 พฤติกรรมและกระบวนการเลียนแบบ

พฤติกรรมเลียนแบบเป็นพฤติกรรมของสัตว์หรือของบุคคลที่แสดงออกโดยมีลักษณะเช่นเดียวกับพฤติกรรมของตัวแบบ ส่วนกระบวนการเลียนแบบนั้น มีการศึกษาวิเคราะห์ในแนวความคิดและความเชื่อพื้นฐานต่าง ๆ กันหลายกลุ่ม บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่ติดตัวมาแต่กำเนิดหรือเป็นสัญชาตญาณ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการทางประสาทหรือการปรับภาวะ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ อันเป็นผลจากการให้รางวัลและการลงโทษ บางกลุ่มเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่ยากต่อการกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นประการใด เพราะกระบวนการนั้นนอกจากจะเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาแล้ว ยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคมวิทยาอีกด้วย แนวความคิดอันหลากหลายเหล่านี้แสดงถึงความพยายามอันเป็นปรากฏการณ์ที่ควบคู่กับวิวัฒนาการด้านความคิดของมนุษย์

พฤติกรรมการเลียนแบบ เป็นพฤติกรรมของผู้เลียนแบบ ซึ่งแสดงออกโดยอาศัยพฤติกรรมของตัวแบบเป็นต้นแบบ ตัวแบบประพจน์ใด ปฏิบัติตนอย่างไร แสดงกิริยาอาการอย่างไร ผู้เลียนแบบกระทำอย่างนั้นด้วย ฝ่ายตัวแบบอาจมีตัวตนอยู่จริง ๆ ในอดีตและปัจจุบัน หรืออาจเป็นตัวแบบในจินตนาการ เช่น ในนวนิยายและวรรณคดี พฤติกรรมเลียนแบบอาจเหมือนกันหรือเป็นอย่างเดียวกับพฤติกรรมบางส่วนหรือทั้งหมดของตัวแบบในระดับที่มีความแตกต่างกันบ้างจนกระทั่งไม่มีความแตกต่างระหว่างกันเลย กล่าวคืออาจเหมือนกันทุกประการในด้านการประพฤติปฏิบัติตนตลอดถึงวิถีชีวิตของ ผู้เลียนแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความรู้สึก ความเลื่อมใสศรัทธา ทัศนคติ ค่านิยม อุดมคติของผู้เลียนแบบ และความสำคัญหรืออิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อผู้เลียนแบบ รวมทั้งสถานการณ์แวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย

กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

การเรียนรู้และการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบมี 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการใส่ใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใส่ใจหรือสนใจที่จะรับรู้พฤติกรรมตัวแบบ ซึ่งความใส่ใจของผู้สังเกตต่อตัวแบบขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ลักษณะของตัวแบบ และลักษณะของผู้สังเกต ลักษณะและสาเหตุ ของตัวแปรที่ก่อให้เกิดความใส่ใจของผู้สังเกตได้ดี ได้แก่

1.1 ความเด่น ตัวแบบที่เด่นย่อมดึงดูดให้ผู้สังเกตใส่ใจมากกว่าตัวแบบที่ไม่เด่น

1.2 ความซับซ้อน ผู้สังเกตมีความใส่ใจต่อเหตุการณ์ของตัวแบบที่ไม่มีความซับซ้อนเกินไป

1.3 จำนวนตัวแบบในพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบถ้ามีหลาย ๆ ตัวย่อมเรียกร้องความสนใจ และก่อให้เกิดความใส่ใจมากกว่าจำนวนตัวแบบน้อย ๆ

1.4 ความเกี่ยวข้องและการมีคุณค่า ปกติแล้วทุกคนจะใส่ใจตัวแบบที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่ากับตนเองเสมอ เช่น ผู้ที่กำลังมีรถยนต์ก็จะใส่ใจพฤติกรรมการขับรถยนต์จากตัวแบบ หญิงสาวที่กำลังจะเป็นเจ้าสาวก็จะใส่ใจพฤติกรรมเจ้าสาวในวันวิวาห์

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใส่ใจก็คือ ตัวผู้สังเกตเอง ลักษณะของผู้สังเกตที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจ ได้แก่

1.4.1 การรับรู้ ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรับรู้ และประสบการณ์การรับรู้ ในอดีตผู้ที่สามารถรับรู้ได้ดีย่อมมีแนวโน้มในการใส่ใจดีกว่าผู้ที่มีการรับรู้ไม่ดีและประสบการณ์รับรู้ในอดีตจะเป็นแนวโน้มให้ผู้สังเกตใส่ใจตัวแบบในแง่ใดแง่หนึ่ง และเป็นแนวโน้มในการแปลความจากการรับรู้

1.4.2 ระดับการตื่นตัว การตื่นตัวที่กล่าวนั้นอาจจะพิจารณาได้จากภาวะต่างๆ ของอินทรีย์ นักจิตวิทยาพบว่า ในขณะที่อยู่ในสภาวะตื่นตัวระดับปานกลาง จะมีความสนใจต่อตัวแบบได้ดีกว่าในสภาวะตื่นตัวต่ำ

1.4.3 ความรู้สึกชอบที่มีอยู่เดิม ถ้าผู้สังเกตมีความรู้สึกชอบตัวแบบหนึ่งอยู่ก่อน เขาจะมีความรู้สึกใส่ใจต่อสิ่งนั้นมาก

2. กระบวนการจำ (Retention Process) กระบวนการที่เก็บรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมของตัวแบบที่สังเกตเห็นทุกครั้ง แล้วนำมาสร้างเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่แน่ชัด การเก็บจำจะกระทำในรูปของกระบวนการที่ลงรหัส ซึ่งมี 2 ลักษณะ คอ การเก็บจำในรูปของมโนภาพ และการเก็บจำในรูปสัญลักษณ์ภาษา ซึ่งการจำในลักษณะทั้ง 2 ประการนี้ช่วยให้จำได้ง่ายและคงทน สำหรับการฝึกฝนและการทบทวนในใจ หรือการกระทำจะส่งเสริมผู้สังเกตจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการกระทำ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่ที่จำเก็บไว้นั้นมากระทำ ซึ่งการกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ความสามารถทางการ และทักษะในพฤติกรรมย่อยๆ ต่างๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามตัวแบบ

ซูราค์ โค้วตระกูล (2533:172) กล่าวว่า กระบวนการการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแปรสภาพ ภาพพจน์ หรือสิ่งที่จำไว้เป็นการเข้าหารหัสถ้อยคำ ในที่สุดแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ และปัจจัยสำคัญของกระบวนการนี้คือความพร้อมทางร่างกายและทักษะที่จะเป็นต้องใช้ในการเลียนแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) บุคคลอาจจะเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ หรือพฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกต แต่ไม่ได้แสดงออกหรือการทำ (Perform) พฤติกรรมที่เรียนรู้จากตัว

แบบนั้นโดยทันที บุคคลจะแสดงออกหรือกระทำต่อเมื่อมีแรงจูงใจบางอย่างหรือมีสิ่งล่อใจ(Incentive) เกิดขึ้น ซึ่งอาจแสดงออกหลังจากที่เรียนรู้มาแล้วเป็นเวลานาน ถ้าเราได้รับการเสริมแรงหลังจากที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เราก็จะมีแรงจูงใจในการใส่ใจ จดจำ และแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นมากขึ้น การเสริมแรงยังก่อให้เกิดความคงทนของการเรียนรู้ ผู้ที่ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปถ้าหากได้รับการเสริมแรง

จากการศึกษากระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ มีด้วยกัน 4 กระบวนการดังนี้

1. กระบวนการใส่ใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใส่ใจหรือสนใจที่จะรับรู้พฤติกรรมตัวแบบ ซึ่งความใส่ใจของผู้สังเกตต่อตัวแบบขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ลักษณะของตัวแบบ และลักษณะของผู้สังเกต

2. กระบวนการจำ (Retention Process) หมายถึง กระบวนการเก็บจำลักษณะพฤติกรรมของตัวแบบในลักษณะสัญลักษณ์ รหัส โดยแปลออกมาเป็นรูปแบบที่ตนออกแบบ

3. กระบวนการกระทำ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่จำเก็บไว้นั้นมากระทำ ซึ่งการกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกต

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) บุคคลอาจจะเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ หรือพฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกต แต่ถ้าไม่ได้แสดงออกหรือการกระทำ การเรียนรู้นั้นก็ถือว่าไม่เกิดขึ้น และจะไม่เกิดการเรียนรู้อีก เช่นเดียวกัน เมื่อมีการลงมือกระทำตามตัวแบบการประสบความสำเร็จของผู้เลียนแบบเองก็สามารถเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบต่อไป หรือเรียนรู้ในพฤติกรรมใหม่ ๆ ต่อไป

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ ได้พบงานวิจัยที่กล่าวถึงการเลียนแบบที่มีผลต่อความรู้สึก มีผลต่อคุณลักษณะ และมีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิเชียร สุขจันทร์ (2540 : 70 – 73) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญกับความขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญกับความขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงเนตร ไพบูลย์ (2540 : 59-61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3 โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรวรรณนี้ ราชสงฆ์ (2540 : 72 -76) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและนักเรียนที่ได้รับการใช้บทบาทสมมติ มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดที่ศึกษา

ประวัติความเป็นมา :

จังหวัดที่ศึกษาเป็นเมืองแห่งความรื่นรมย์ตามความหมายของชื่อเมือง เป็นเมืองแห่งปราสาทหินดินแดนแห่งอารยธรรมขอมโบราณ ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดที่ศึกษามีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๐,๓๒๑ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๒๑ อำเภอ และ ๒ กิ่งอำเภอ จังหวัดที่ศึกษามากมีไปด้วยปราสาทหินใหญ่น้อย อันหมายถึงความรุ่งเรืองมาแต่อดีต จากการศึกษาของนักโบราณคดีพบหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี และที่สำคัญที่สุด คือ ปราสาทขอมน้อยใหญ่กว่า ๖๐ แห่ง ซึ่งพบกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดที่ศึกษา อันแสดงถึงความรุ่งเรืองมาแต่ครั้งอดีตกาล รวมทั้งได้พบแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ คือ เต่าเผาภาชนะดินเผาสีขาว กำหนดอายุได้ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘ หลังจากสมัยของวัฒนธรรมขอมหรือเขมรโบราณแล้ว หลักฐานทางประวัติศาสตร์เริ่มมีขึ้นอีกครั้งตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเป็นเมืองขึ้นของนครราชสีมา และปรากฏชื่อต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี ถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีฐานะเป็นเมือง ๆ หนึ่ง จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคใหม่ จึงได้เปลี่ยนเป็นจังหวัดที่ศึกษามาจนถึงปัจจุบันนี้

คำขวัญ

" เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม "

อาณาเขตและการปกครอง :

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรีและเทือกเขาพนมมาลย์ ซึ่งกั้นเขตแดน ระหว่างไทยกับกัมพูชา
ประชาธิปไตย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดที่ศึกษาแบ่งการปกครองออกเป็น 18 อำเภอ กับ 4 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอ
นางรอง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอประโคนชัย อำเภอพุทไธสง อำเภอสตึก อำเภอกระสัง อำเภอบ้าน
กรวด อำเภอคูเมือง อำเภอละหานทราย อำเภอหนองกี่ อำเภอปะคำ อำเภอนาโพธิ์ อำเภอหนองหงส์
อำเภอพลับพลาชัย อำเภอห้วยราช อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดที่ศึกษา กิ่ง
อำเภอบ้านด่าน กิ่งอำเภอชำนิ กิ่งอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ และกิ่งอำเภอโนนดินแดง อำเภอที่อยู่ติด
ชายแดนได้แก่ อำเภอบ้านกรวด และอำเภอละหานทราย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้หญิงโสด ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากที่สุดที่สุดในจังหวัด โดยมีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี จำนวน 180 คน และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามชาตินิยม
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความลงในช่องว่าง.....ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. อายุ.....ปี
2. ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี
3. มีรายได้/เดือน บาท

4. อาชีพ () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 () รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน
 () ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 () ทำนา/ทำสวน/ทำไร่
 () นักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอ้อมโนทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ ของ สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน (2546 : 94 – 95)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ จากความรู้ที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยสุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามอ้อมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ท่านเป็นคนหน้าตาดี					
00	ท่านเป็นคนมีความสามารถ					
000	คนทั่วไปยอมรับในความสามารถของท่าน					

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีอัตมโนทัศน์แห่งตนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชาตินิยม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชาตินิยม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามชาตินิยม ของ ศรีเพ็ญ เกื้อนศิริ (2547 : 83 – 87)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามชาตินิยม จากความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามด้านชาตินิยม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามชาตินิยม เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย

✓	ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้	
จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ท่านมีความรักประเทศไทย					
00	ท่านจะเลือกคู่ครองเป็นคนไทยเท่านั้น					
000	ท่านมีความภาคภูมิใจที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีความเป็นชาตินิยมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีความเป็นชาตินิยมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีความเป็นชาตินิยมน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามอัตนัยมาตรวัด จากความรู้ที่ได้จากข้อ 4.1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยสุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ผู้ปกครองต้องการให้ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
00	ผู้ปกครองไม่ยอมรับ ถ้าท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ จากความรู้ที่ได้จากข้อ 5.1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

	จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด				
	จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก				
	จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง				
	จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย				
	จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด				
ข้อ	ข้อความ		จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ท่านไม่จำเป็นต้องปรับนับิตีคู่ครองตามหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ						
00	ท่านชอบพูดคุยกับชาวต่างชาติทางเว็บไซต์ตามหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเคยทำ						

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีการเลียนแบบมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีการเลียนแบบปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีการเลียนแบบน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามทัศนคติ ของ นันทวิทย์ เฟ้ามหานาคะ (2548 : 95-98)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ จากความรู้ที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านความคิด เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ด้านความรู้สึก เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และน้อยครั้งที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

ด้านความคิด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเลย

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
0	ด้านความคิด การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ชีวิตครอบครัวมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี					
00	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ขาดอิสรภาพ					

ด้านความรู้สึก

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ด้านความรู้สึก ท่านรู้สึกยินดีที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
00	ท่านเกิดความรู้สึกอายที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้งที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
0	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ท่านจะไม่ปรับตัวต่อวัฒนธรรมของคู่ครอง ชาวต่างชาติของท่าน					
00	ความล้มเหลวในชีวิตคู่ที่ท่านนี้ทำให้ท่านเลือก คู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ด้านความคิด	ด้านความรู้สึก	ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	5
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	4
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	1

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

ด้านความคิด	ด้านความรู้สึก	ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	1
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	2
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีทัศนคติปานกลางต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์วโรณี กรีทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ และอาจารย์นันทวิทย์ เผ่ามหานาคะ ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.1 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.656

2.1.2 แบบสอบถามชาตินิยม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.839

2.1.3 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 6.188

2.1.4 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.333 – 3.797

2.1.5 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความคิด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.028

2.1.6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความรู้สึก เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 6.188

2.1.7 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 4.363

2.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แล้วนำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .741

2.2.2 แบบสอบถามชาตินิยม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .853

2.2.3 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .857

2.2.4 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .738

2.2.5 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความคิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .804

2.2.6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านความรู้สึก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .865

2.2.7 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .604

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลภายในตัวอำเภอที่ศึกษา ด้วยตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์และการตอบแบบสอบถาม ในระหว่างวันที่ 3 – 19 มกราคม พ.ศ. 2550 จำนวน 180 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง

ประเทศไทย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัดที่ศึกษา กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัดที่ศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\hat{y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	อายุ
X_2	แทน	ระดับการศึกษา : ต่ำกว่าปริญญาตรี
X_3	แทน	ระดับการศึกษา : ระดับปริญญาตรี
X_4	แทน	ระดับการศึกษา : สูงกว่าปริญญาตรี
X_5	แทน	รายได้
X_6	แทน	อาชีพ : รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
X_7	แทน	อาชีพ : รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน

X_8	แทน	อาชีพ : ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
X_9	แทน	อาชีพ : ทำนา/ทำสวน/ทำไร่
X_{10}	แทน	อาชีพ : นักศึกษา
X_{11}	แทน	อัตมโนทัศน์
X_{12}	แทน	ชาตินิยม
X_{13}	แทน	การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
X_{14}	แทน	การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
Y	แทน	ทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ ดังแสดงในตาราง 1

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ รายได้ อัตมโนทัศน์ ชาตินิยม ตัวแปรทางด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังแสดงในตาราง 2

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ดังแสดงในตาราง 3

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	45	25
	ปริญญาตรี	131	72.8
	สูงกว่าปริญญาตรี	4	2.2
	รวม	180	100.0
อาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	49	27.2
	รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	93	51.7
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	7	3.9
	ทำนา/ทำสวน/ทำไร่	3	1.7
	นักศึกษา	29	16.1
	รวม	180	100.0

จากตาราง 1 พบว่า หญิงไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.8 รองลงมาพบว่ามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.2 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 27.2 เป็นนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.1 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3.9 และประกอบอาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ รายได้ อัตมโนทัศน์ ชาตินิยม ตัวแปรทางด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของ หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
อายุ	27.31	5.028	วัยผู้ใหญ่
รายได้	8465.32	4352.22	น้อย
อัตรานิยม	3.325	.54153	ดีพอใช้
ชาตินิยม	3.644	.54406	ปานกลาง
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	3.004	.71555	ปานกลาง
การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ	2.055	.67622	น้อย
ทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ	3.080	.39111	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า หญิงในจังหวัดมีอายุเฉลี่ย 27.31 มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 8465.32 มีอัตรานิยมดีพอใช้ มีความเป็นชาตินิยมปานกลาง มีการสนับสนุนจากผู้ปกครองต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติอยู่ในระดับปานกลาง มีการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติอยู่ในระดับน้อย และมีทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครอง
เป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	Y
X1	1.000	-.013	.031	.058	.557**	.385**	-.053	.062	.070	-.449**	.076	.155*	-.225**	-.101	-.031
X2		1.000	-.902**	-.353**	-.079	-.021	.121	.056	.096	-.181*	-.097	-.057	.099	-.018	-.036
X3			1.000	-.122	.127	.124	-.211**	-.074	-.118	.192**	.144	.055	-.095	-.033	.039
X4				1.000	.210**	.162*	-.080	-.030	-.020	-.066	.079	.008	.005	-.028	-.009
X5					1.000	.307**	-.145	.135	-.104	-.283**	.122	.156*	-.157*	-.035	-.035
X6						1.000	-.607**	-.123	-.080	-.268**	.150*	.109	-.105	-.101	-.137
X7							1.000	-.208**	-.135	-.453**	-.002	-.019	-.059	-.045	.025
X8								1.000	-.026	-.088	-.076	.021	.133	.017	.035
X9									1.000	-.057	.002	.061	-.062	-.047	.020
X10										1.000	-.136	-.153*	.166*	-.185*	.068
X11											1.000	-.001	-.008	-.014	.071
X12												1.000	-.327**	-.236**	-.358**
X13													1.000	.142	.465**
X14														1.000	.171*
Y															1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{14})

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ ชาตินิยม (X_{12})

ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยมี 11 ตัวแปร ได้แก่ อายุ (X_1) ระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_2) ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (X_3) ระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_4) รายได้ (X_5) อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_6) อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท (X_7) อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง/ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ (X_9) อาชีพนักศึกษา (X_{10}) และ อัตมโนทัศน์ (X_{11})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	6.536	3.268	27.678**
Residual	166	19.601	.118	
total	168	26.138		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่ามี 2 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์การเกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

องค์ประกอบ	B	SEb	β	R	R ²	F
X_{13}	.217	.039	.399	.467	.218	46.667**
$X_{13} X_{12}$	-.137	.052	-.191	.500	.250	27.678**
a = 2.926						
R = .500						
R ² = .250						
SE _{est} = .34363						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากที่สุดไปหาตัวแปรที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) ชาตินิยม (X_{12}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ได้ร้อยละ 25 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.926 + .217 X_{13} - .137 X_{12}$$

สมการพยากรณ์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .399 X_{13} - .191 X_{12}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษา
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงโสดในจังหวัดที่ศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้หญิงโสด ที่อยู่ในอำเภอที่มีผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากที่สุดในจังหวัด ซึ่งมีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี จำนวน 180 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.656 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .741

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านชาตินิยม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.839 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .853

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 6.188 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .857

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติในอำเภอเมืองหนึ่ง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.333 – 3.797 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .738

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ แบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านความคิด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 5.028 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .804 ด้านความรู้สึก เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 4.363 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .865 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.021 – 4.363 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .604

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ไปเก็บรวบรวมข้อมูลภายในตัวอำเภอที่ศึกษา ด้วยตนเอง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และการตอบแบบสอบถาม ในระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ 3 – 19 มกราคม พ.ศ. 2550 จำนวน 180 ฉบับ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ มาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในจังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{14})

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ ชาตินิยม (X_{12})

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยมี 11 ตัวแปร ได้แก่ อายุ (X_1) ระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (X_2) ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (X_3) ระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_4) รายได้ (X_5) อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_6) อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท (X_7) อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง/ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ (X_9) อาชีพนักศึกษา (X_{10}) และอัครมโนทัศน์ (X_{11})

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) ชาตินิยม (X_{12}) ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยได้คิดเป็นร้อยละ 25

5. สมการพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ทัศนคติการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 2.926 + .217 X_{13} - .137X_{12}$$

5.2 สมการพยากรณ์ทัศนคติการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .399X_{13} - .191X_{12}$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร ได้แก่ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{15}) ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก ในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ การแต่งงานของสังคมไทยยังคงต้องได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองด้วย ถึงแม้ปัจจุบันจะมีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองของตนเองมากยิ่งขึ้น แต่ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว ก็ยังคงมีบทบาทต่อการเลือกคู่ครองอยู่ เมื่อผู้ปกครองมีความพึงพอใจ ให้การยอมรับส่งเสริม และสนับสนุนให้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หรือกล่าวได้ว่ามีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ย่อมทำให้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้วย ซึ่งสอดคล้อง กับ กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 185 – 188) ที่กล่าวถึงลักษณะทัศนคติว่า ทัศนคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ เป็นลักษณะการคล้อยตามบุคคลที่เรานับถือและศรัทธา เห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่างไม่ว่าจะเป็นท่วงท่าทำนองการพูดจา ท่าทางหรืออุปนิสัยใจคอ ดังนั้นพ่อ แม่ ครูเกลียดสิ่งใด เด็กก็จะพลอยเกลียดด้วย เช่นเดียวกับที่กล่าวเอาไว้ นั่นคือ พ่อ แม่ ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาให้การยอมรับ มีความศรัทธาอยู่แล้ว เมื่อพ่อ แม่ ผู้ปกครองมีทัศนคติทางบวกต่อการ

เลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาก็จะเกิดการเลียนแบบทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเช่นกัน ฉะนั้นถึงแม้ว่าก่อนหน้านี้หญิงไทยที่ศึกษาจะมีทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติอย่างไร แต่เมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ก็ทำให้ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป และเกิดทัศนคติในทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติขึ้นด้วย สอดคล้องกับกมลรัตน์ เหล้าสุวงศ์ (2528:231) ที่อธิบายว่า ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับรู้จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนไป ทัศนคติดังนั้นก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย และสอดคล้องกับ เออเนส อาร์ ฮิลการ์ด (Ernest R. Hilgard , 1970 : 247) ที่กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า ทัศนคติเกิดจาก กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิดต่าง ๆ เช่น ทัศนคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอน และอื่น ๆ นอกจากนี้ทัศนคดียังสามารถเป็นตัวทำนายแนวโน้มการเกิดพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิน (สุรศักดิ์ เอื้อมณี . 2541 : 13 ; อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน : 2523) ที่ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของทัศนคติ ในด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Action – Tendency Component) หมายถึง ความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลนั้นจะปฏิบัติเมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าและมีความรู้สึกชอบ ไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่มาตามก็คือ ความพร้อมในการกระทำที่สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้น ดังนั้นการที่ผู้ปกครองมีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมทำให้การยอมรับ สนับสนุนให้มีการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ไม่คัดค้านถ้าจะมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และให้ความช่วยเหลือให้ได้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ยิ่งมีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติมากเท่าไร ยิ่งทำให้มีแนวโน้มของกระทำมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์) ในปี 2547 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2547. ออนไลน์) ที่ระบุว่า ผู้หญิงอีสานจำนวน 219 คน ที่แต่งงานกับสามีฝรั่งนั้น 20% พบกับสามีฝรั่งผ่านเครือข่ายญาติพี่น้องและเพื่อนฝูง ซึ่งทำให้เราได้เห็นความสัมพันธ์กันมากขึ้น นั่นคือยังมีการกระทำในด้านการให้การสนับสนุนต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติจากผู้ปกครองมากเท่าไร ก็ยังเกิดทัศนคติทางบวกในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้วยเช่นกัน จากรายงานผลการวิจัยของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่กล่าวว่า คู่สมรสชาวไทยกับชาวต่างชาติ ที่ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตในต่างประเทศ ส่งเงินกลับสู่บ้าน (ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) รายปีละ 35 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือราว ๆ 1.4 พันล้านบาท ชายชาวเยอรมันและสวิสอยู่ในอันดับต้น ๆ ของชาวต่างชาติ ที่แต่งงานกับหญิงอีสานมากที่สุด (ศิริรัตน์ แอดสกุล การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ 2547.) ทำให้สมาชิกและญาติพี่น้องในครอบครัวต่างให้การสนับสนุน ให้ได้

แต่งงานกับชาวต่างชาติ เพราะส่วนหนึ่งนั้นหมายถึงสถานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ความเป็นอยู่ที่สูงสบาย และหมายถึงลูกหลานจะไม่ต้องลำบาก

ดังนั้น การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

1.2 การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ที่เลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติมาก มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ คือ การที่ผู้หญิงโสดในจังหวัด คิดว่าหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นสิ่งที่น่าสนใจ จึงมีการสังเกตเพื่อกระทำตามแบบอย่าง ลอกเลียนแบบ และแสดงพฤติกรรมตามอย่างหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ พยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพื่อให้ได้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติบ้าง ถึงแม้ว่าสภาพสังคมไทยในอดีตจะปฏิเสธหรือไม่ให้การยอมรับการมีสามีเป็นชาวต่างชาติ เพราะมองว่าเป็นกระทำที่ไม่มีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี ได้รับการดูถูกเหยียดหยามจากสังคม แต่ก็พบว่าในสถานการณ์ปัจจุบัน วิถีชีวิตของหญิงที่มีการแต่งงานกับชาวต่างชาติกลับได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น จึงทำให้เกิดการเลียนแบบขึ้น และยิ่งตัวแบบเป็นสิ่งที่ได้การยอมรับ ได้รับการศรัทธาจากผู้เลียนแบบ มากเท่าไร ยิ่งทำให้เกิดทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้วย ดังที่ เออร์เนสต์ อาร์ ฮิลการ์ด (Ernest R. Hilgard , 1970 : 247) ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า ทัศนคติเกิดจากการเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบทัศนคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ – แม่ ครู พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ ปัจจุบันหญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติที่เป็นตัวแบบนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในสังคมที่ผู้วิจัยศึกษา จึงทำให้การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นจากอิทธิพลของกลุ่มที่อาศัยอยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ เออร์เนสต์ อาร์ ฮิลการ์ด (Ernest R. Hilgard , 1970 : 247) ที่ได้กล่าวไว้อีกว่า การเกิดทัศนคติจะต้องประกอบด้วยอิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น ประกอบกับข้อมูลที่ปรากฏในคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 (ศิริรัตน์ แอดสกุล .การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของหญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ : 2547) พบว่า จังหวัดที่หญิงไทยมีสามีเป็นชาวต่างชาติมากที่สุดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ตั้งแต่อันดับที่ 1 จนถึงอันดับที่ 10 พบว่า เป็นหญิงไทยที่อาศัยอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ข้อมูลเหล่านี้ก็เป็นสิ่งยืนยันถึงสภาพแวดล้อมที่ศึกษาว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอยากเลียนแบบของหญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา สอดคล้องกับ กฤษณา พันธุ์วานิช (2547 : 31) ได้กล่าวถึงเรื่อง สามีนำเข้า สร้างค่านิยมทางวัฒนธรรม

เบียงเบน (มติชน ฉบับวันที่ 4 มิถุนายน 2547. ออนไลน์ : 2547) ไว้ว่า ค่านิยมสำนึกนำเข้าหรือ ค่านิยมเขยต่างชาติ เป็นประเด็นที่น่าห่วงใยในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จากการบอกเล่าของคนในพื้นที่แถบจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) ว่าค่านิยมการมีสามีเป็นชาวต่างชาติ กลายเป็นแบบอย่าง (แฟชั่น) ที่เลียนแบบกันจนกลายเป็นวัฒนธรรม ปฏิบัติสืบทอดกันมา เนื่องจากเข้าใจว่า การมีสามีต่างชาติทำให้ฐานะครอบครัวดีขึ้นมีบ้านเรือนใหญ่โต และสามารถปลดหนี้สินได้

ดังนั้น การเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชาตินิยม (X_{12}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

ชาตินิยม มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้ เพราะ ชาตินิยม หมายถึง การที่ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษามีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งทางด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ความถือชาติของตนเป็นใหญ่ การรักนับถือคนไทยด้วยกัน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนไทยและชาติไทย ไม่เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติไทย รวมถึง ความนิยมชมชอบ การรักนับถือ ความพอใจ และมีความคิดเห็นและแนวโน้มว่าจะมีคู่ครองเป็นคนชาติเดียวกันกับตน และปฏิเสธการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก ก็จะเป็นผู้ที่คำนึงถึงความคล้ายคลึงกันทั้งด้าน บุคคล สังคม และวัฒนธรรมเดียวกับตน จะชื่นชอบและจะเลือกคู่ครองโดยคำนึงถึงความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา หรือเป็นคนเฉพาะกลุ่มตนอยู่ในเผ่าพันธุ์เดียวกับตนเท่านั้น ซึ่งลักษณะของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมากนั้นจะเลือกคู่ครองโดยสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกคู่ครองของ กมลลา แสงสีทอง (2526:32) ซึ่งได้กล่าวถึงทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเลือกคู่ครองนั้น บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันกับตนเองหรือมีความเหมือนกันในลักษณะต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคล (Personal Homogamy) และความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม และพบทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity Theory) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเลือกคู่จะเลือกองค์ประกอบทางด้านความใกล้ชิด (propinquity) เช่น ความใกล้ชิดทางถิ่นที่อยู่อาศัย (residential propinquity) หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกัน การที่ บ้านเรือนใกล้เคียงกันทำให้มีโอกาสพบกันบ่อยครั้ง ความใกล้ชิดที่เป็นลักษณะความคล้ายคลึง (homogamy) หมายถึง ลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางการศึกษา

ซึ่งมิใช่มีความใกล้ชิดกันในเรื่องที่อยู่อาศัย ความใกล้ชิดในแง่ของกลุ่มเดียวกัน (endogamy) คือ ความใกล้ชิดกันในฐานะของกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกัน โดยเลือกคู่ครองอยู่เฉพาะกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกัน เท่านั้น จะเห็นได้ว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมากนั้นจะมีลักษณะการเลือก คู่ครองสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกคู่ครองที่กล่าวถึงไป และสัมพันธ์กับทัศนคติทางลบต่อการเลือก คู่ครองเป็นชาวต่างชาติ นอกจากนั้นยังพบว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก นั้นจะคำนึงถึงเกณฑ์การเลือกคู่ครอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การเลือกคู่ครอง ของพรพนทิพย์ ศิริวรรณบุญ (2540:30) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกคู่ครองควรพิจารณาในด้านของเชื้อชาติ สัญชาติ และศาสนา เพราะโดยทั่วไปคนส่วนใหญ่นิยมทำการสมรสกับคนที่มีเชื้อชาติเดียวกัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการที่ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมากนั้น จะคำนึงถึงการเลือก คู่ครองที่เป็นคนไทยเหมือนกันกับตนเพราะคำนึงถึงลักษณะในตัวบุคคลที่ไม่ได้แตกต่างกันมาก วิถี ชีวิตที่ใกล้เคียงกัน ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม รวมไปถึงสภาพอากาศ สภาพแวดล้อมในสังคม สิ่ง เหล่านี้ต่างเป็นหลักเกณฑ์การเลือกคู่ครองของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก จึงมีความสัมพันธ์ทางลบ กับทัศนคติต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทย ในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยมี 11 ตัวแปร ได้แก่ อายุ (X_1) ระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญา ตรี (X_2) ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (X_3) ระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (X_4) รายได้ (X_5) อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_6) อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท (X_7) อาชีพ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง/ทำนา/ทำสวน/ทำไร่ (X_9) อาชีพนักศึกษา (X_{10}) และ อัตมโนทัศน์ (X_{11}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หญิงไทยใน จังหวัดที่ศึกษาที่มีอายุน้อยบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการแต่งงานกับชาวต่างชาติในปัจจุบันเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การมี ฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น จึงไม่เพียงแต่หญิงที่มีอายุมาก หรือ ผ่านการแต่งงานมาแล้วที่มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ แต่หญิงที่มีอายุน้อย ก็อาจจะมีทัศนคติในทางบวกเช่นเดียวกัน หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอายุน้อยบางคน มีทัศนคติ ทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หญิงที่มีอายุน้อยบางคน คิดว่า ตนยังมีโอกาสที่จะสามารถคัดเลือกคู่ครองที่เหมาะสมกับตนได้ จึงใช้เวลา และเน้นการเลือกคู่ครองที่ ตนมีความรู้สึกพึงพอใจเท่านั้น โดยอาจจะคำนึงถึงรูปลักษณ์ภายนอกเป็นส่วนใหญ่เพราะตนยังอายุไม่

มาก ประกอบกับชายชาวต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทในการเลือกก็มักจะเป็นชายที่ค่อนข้างมีอายุแล้ว จึงทำให้หญิงที่มีอายุน้อยบางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิเรข แพทย์คุณ (2546 : 59) ที่ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคมและสัมพันธภาพของพ่อแม่ และพ่อแม่กับลูก ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการมีคู่ครองของพนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุน้อยมีทัศนคติในการมีคู่ครองไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีอายุมาก

3.2 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือก

คู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เป็นเพราะหญิงที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีบางคนมองว่าการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้ตนไม่ลำบาก และสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การแต่งงานกับชาวต่างชาติที่ได้พบเห็นส่วนใหญ่จะพบว่าเป็นหญิงที่มีการศึกษาไม่สูงนัก ถึงแม้ผู้หญิงบางคนจะมีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี จะเป็นกลุ่มที่ถูกจับตามองมากที่สุด แต่ก็ไม่ใช่ทุกคนจะมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพราะหญิงที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีอาจจะคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการเลือกคู่ครองมาประกอบ และอาจมีมุมมองว่าหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี ไม่มีศักดิ์ศรี จึงเกิดทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับสุรพล ปธานวนิช (2534 : 58) ที่ศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีกับระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติในการเลือกคู่ครองไม่แตกต่างกัน

3.3 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะระดับการศึกษาอาจไม่เป็นตัวบ่งบอกทัศนคติในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เพราะการเลือกคู่ครองเป็นทัศนคติส่วนบุคคล

ซึ่งอาจจะเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัยประกอบกัน จึงทำให้ผู้หญิงในจังหวัดที่ศึกษาที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีบางคนอาจจะมีทัศนคติทางบวกหรือทางลบต่อทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร วิวัฒน์อัศวิน ; และคนอื่น ๆ (2544 : 40) ได้ศึกษาทัศนคติในการมีคู่ครองของบุคคลวัยทำงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทเมโทรซิสเต็ม จำกัด และบริษัทไทยแอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด จำนวน 100 คน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ $t - test$ ผลการศึกษาในส่วนของการเปรียบเทียบการศึกษพบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาปานกลางมีทัศนคติในการมีคู่ครองไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูง

3.4 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะการเลือกพิจารณาผู้ครองถึงแม้ว่าเราควรเลือกพิจารณาเลือกบุคคลที่มีระดับการศึกษาและความสามารถทางสติปัญญาใกล้เคียงกัน แต่ระดับการศึกษาก็ไม่ได้ระบุถึงความสำเร็จในชีวิตได้ และจากสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบันพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับสูงหรือการศึกษาระดับต่ำก็มักแต่งงานมีครอบครัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การเลือกคู่ครองนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ จากบิดามารดา บุคคลในครอบครัว หรือบุคคลในสังคม ตัวแปรทางด้านการศึกษาจึงไม่มีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้เกิดทัศนคติในการมีคู่ครองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิเรข แพทย์คุณ (2545 : 60) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยทางชีวสังคมและสัมพันธภาพของพ่อกับแม่ และพ่อแม่กับลูก ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการมีคู่ครองของพนักงานบริษัท ไทยแอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส เซส จำกัด พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาปานกลางมีทัศนคติในการมีคู่ครองไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูง

ดังนั้นระดับการศึกษาของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

3.5 รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีรายได้ได้น้อยบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ อาจเป็นเพราะ ผู้หญิงที่มีรายได้ได้น้อย มักคำนึงถึงความเป็นอยู่ของตนที่ดีขึ้น ไม่ลำบากและมองหาผู้ครองที่สามารถเป็นผู้นำหรือช่วยเหลือตนได้ ช่วยเหลือครอบครัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับการ

ค้นคว้าเอกสารของ รัตนา บุญมฤยะ (2548) เรื่อง "ภรรยาร้าง-ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ พบว่าเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจเป็นภรรยาชาวต่างชาติพบว่าจุดสำคัญคือ "ความยากจน ข้ำชา" และความมั่งคั่งที่ต้องการจะดูแลครอบครัว เพราะการสมรสกับชาวต่างชาติมักจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีเงิน โอกาส และความมั่นคงดีขึ้นกว่าเดิมมาก ทำให้สถานภาพของผู้หญิงในหมู่บ้านดีขึ้น ทำให้ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีรายได้ต่ำบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีรายได้ต่ำบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ อาจเป็นเพราะ ในสภาพแวดล้อมหรือชุมชนของผู้หญิงที่มีรายได้ต่ำอาศัยอยู่ มีทัศนคติทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และคิดว่าตนเองถึงมีรายได้ต่ำก็ไม่ต้องการทำงานกับชาวต่างชาติเพื่อให้ตนเองมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และมองว่าผู้หญิงที่ต้องการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติต้องเป็นผู้หญิงที่ขี้ดสน และยากจนจริง ๆ และคิดว่าการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเป็นค่านิยมทางด้านวัตถุ จึงทำให้ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีรายได้ต่ำบางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รุจิเรข แพทย์คุณและคณะ (2544) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยทางชีวสังคมและสัมพันธภาพของพ่อกับแม่ และพ่อแม่กับลูก ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการมีคู่ครองของพนักงานบริษัทไทย แอร์ พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส เซล จำกัด พบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่ำมีทัศนคติในการมีคู่ครองไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีรายได้มาก จะเห็นได้ว่ารายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา จึงไม่มีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้เกิดทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้นรายได้ต่อเดือนของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3.6 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ นั้นส่วนใหญ่จะต้องการทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง และในจังหวัดที่ศึกษาก็พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่เป็นคนที่มิถิ่นฐานบ้านเกิดในจังหวัดที่ศึกษา การที่มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาตินั้น อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมในจังหวัด ซึ่งในจังหวัดที่ศึกษาเป็นจังหวัดที่มีหญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติติดอยู่ 1 ใน 10 อันดับแรกของประเทศ และการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทย

ในจังหวัดที่ศึกษาส่วนใหญ่เมื่อได้แต่งงานแล้วก็มีสภาพเศรษฐกิจดีขึ้น จึงทำให้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะผู้หญิงที่มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ คิดว่าตนมีอาชีพที่มีความมั่นคง และมีฐานะเพียงพอที่จะดูแลตนเองและครอบครัวได้ ถึงแม้จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ได้เห็นตัวแบบที่ได้แต่งงานกับชาวต่างชาติที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายขึ้น ก็ไม่ได้คิดจะเลียนแบบแต่อย่างใด และการมีอาชีพรับราชการ ในต่างจังหวัดจะให้ความนับถือเป็นอย่างมาก เมื่อเป็นอาชีพที่มีความน่านับถือ เป็นอาชีพมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ประกอบกับมีมุมมองต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติว่าต้องเป็นหญิงที่มีอาชีพที่ค่อนข้างลำบาก จึงทำให้มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

3.7 อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าวอาจจะคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ รวมกันในการเลือกคู่ครอง และอาจคำนึงถึงเกณฑ์การเลือกคู่ครองซึ่งต้องเกิดจากความรัก ความเข้าใจ การได้รู้จักกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล ปธานวนิช (2534) ที่ได้ศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไป พบว่า เกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การมีความรักต่อกัน ความซื่อสัตย์ต่อกันในเรื่องเพศ และการมีความซื่อสัตย์รักความก้าวหน้า เกณฑ์ที่มีความสำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ การเข้ากันได้กับครอบครัว ท่าทีการวางตัว และระดับการศึกษา และเกณฑ์ที่มีความสำคัญน้อย คือ ฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รูปร่างหน้าตา และต้องมีเชื้อชาติไทย (เชื้อชาติเดียวกัน) ฉะนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท จึงอาจมีทัศนคติทางบวกหรือทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติก็ได้

ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้าง / พนักงานบริษัท จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3.8 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ การประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว นั้นอาจจะเป็นงานที่ได้ติดตอสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือมีการติดต่อกับค้าขายในต่างจังหวัด ได้เดินทางบ่อย ได้พบปะผู้อื่น และการประกอบอาชีพค้าขาย และธุรกิจส่วนตัวเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอนนัก ประกอบกับการค้าขายหรือการปิดธุรกิจบางอย่างในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันอาจทำให้เกิดการค้าขายที่ผิดเคืองได้ หญิงที่มีอาชีพดังกล่าวจึงมีมุมมองต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติว่า เป็นช่องทางในการค้าขายของตนหรือช่องทางในการขยายกิจการส่วนตัวของตนเอง ประกอบกับการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติที่พบเห็นภายในจังหวัดจะเป็นผู้ที่มีเงินซึ่งอาจจะนำมาสนับสนุนตนเองในเรื่องต่าง ๆ ได้อีก จึงทำให้เกิดทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ การประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จะเป็นผู้มีลักษณะทำมาหากิน ไม่อยู่นิ่ง ไม่จ่อใคร หรือมีมุมมองว่าตนเองก็สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ด้วยการทำงานมาหากินของตน ยืนอยู่ด้วยตนเองได้ จึงทำให้เกิดทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3.9 อาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่บางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่บางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่บางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าวนี้ปัจจุบันเป็นอาชีพที่ค่อนข้างลำบากเพราะต้องพึ่งพาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผลผลิตของตนเอง ประกอบกับมีงานวิจัยหลายชิ้นออกมาว่าหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาตินั้นส่วนใหญ่เป็นหญิงที่อาศัยอยู่ในชนบท และต้องทนกับสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้ง จึงตัดสินใจเดินทางเข้าสู่เมืองหลวงเพราะหวังให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และได้พบเจอกับบุคคลในกลุ่มเดียวกันที่มาจากต่างจังหวัดเช่นกัน ที่มีความเป็นอยู่เหมือนกันกับตน มีความเป็นอยู่ที่สุขสบายขึ้น มีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และสามารถจุนเจือตนเองและครอบครัวได้ จากการได้แต่งงานกับชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ (ศิริรัตน์ แอดสกุล .การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. ออนไลน์ : 2547) ที่กล่าวว่า จากการสำรวจผู้หญิงไทยนับหมื่น ๆ คนนี้จะพบสามี่ฝรั่งในขณะที่ทำงานเป็นหญิงบริการอยู่ที่กรุงเทพฯ และตามเมืองท่องเที่ยวใหญ่ ๆ อย่าง ภูเก็ต พัทยา เกาะสมุย หัวหิน มีตัวเลขของการส่งเสริมเงินตราต่างประเทศกลับเข้าประเทศไทย จากผลงานของ “เมย์ฝรั่ง” ในแต่ละปีกว่า 40,000 ล้านบาท จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงที่มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอาชีพอาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่บางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพทำสวน/ทำนา/ทำไร่ บางคน มีความพอใจในสิ่งที่ตนเป็นอยู่ และมีความรักในถิ่นฐานบ้านเกิด ไม่อยากจากครอบครัว และรู้สึกกลัวการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และอาจเป็นเพราะการมีที่ดินที่นาของตนเองนั้นเป็นจากการได้มรดกตกทอดต่อ ๆ กันภายในตระกูล การได้ดำรงการสืบต่อการประกอบอาชีพของตนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ยิ่งกว่าการมองถึงเรื่องคู่ครองที่ต้องเป็นชาวต่างชาติเท่านั้น ประกอบกับผู้ประกอบอาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่ บางคนมีถิ่นฐานบ้านเกิดในชนบทและทำงานใกล้ ๆ ที่พักอาศัยของตน จึงอาจได้มีโอกาสได้พบเจอบุคคลที่อยู่บริเวณหมู่บ้านใกล้เคียงกัน ได้รู้จัก ได้ศึกษานิสัย ได้เห็นความขยันทำมาหากิน พ่อแม่ของตนเองก็รู้จักสนับสนุน ก็อาจเป็นปัจจัยทำให้เลือกคู่ครองภายในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนเอง จึงเกิดทัศนคติทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และคิดว่าเป็นบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเองโดยสิ้นเชิง ไม่รู้จัก และไม่กล้าใช้ชีวิตคู่ด้วย

ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ประกอบอาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่ จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3.10 อาชีพนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของผู้หญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่เป็นนักศึกษาบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่เป็นนักศึกษาบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ทัศนคติต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาบางคนอาจมีทัศนคติทางบวก หรือมีทัศนคติทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติก็ได้ ประกอบกับพบว่าสภาพแวดล้อมภายในจังหวัดที่ศึกษามีหญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากถึง 1 ใน 10 อันดับแรกของประเทศไทย และพบเห็นได้ทั้งตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่กับชาวต่างชาติ เช่น เมื่อแต่งงานกับชาวต่างชาติก็มีฐานะดีขึ้น มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย มีความสุขกับครอบครัว มีเงินใช้ และสามารถจุนเจือครอบครัวได้ และตัวแบบที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่กับชาวต่างชาติ เช่น เมื่อแต่งงานไปแล้วก็เหมือนกับเป็นคนที่ไม่ดี ไม่มีศักดิ์ศรี

ไปเป็นคนรับใช้ ไม่กล้ามีปากมีเสียง หรือบางคนก็ใช้ชีวิตเกือบก่อนชีวิตในการเสาะแสวงหาคู่ครอง เป็นชาวต่างชาติ เจอชาวต่างชาติหลอกลวง และทนทุกข์ทรมานจากการอยู่เมืองนอก ก็มีให้เห็น เช่นเดียวกันในจังหวัดที่ศึกษา ดังนั้น อาชีพนักศึกษา ถือว่าเป็นสาวรุ่นใหม่ บางคนจึงอาจพบเจอ แบบอย่างที่ประสบความสำเร็จในการแต่งงานกับชาวต่างชาติ และบางคนอาจพบเจอแบบอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการแต่งงานกับชาวต่างชาติ ฉะนั้น อาชีพนักศึกษา จึงไม่มีอิทธิพลมากพอในการเกิดทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้นอาชีพนักศึกษา จึงไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่งประเทศไทย

ฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่าการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา ไม่มีอิทธิพลมากพอที่จะเกิดทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้นอาชีพที่แตกต่างกันของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา อันได้แก่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อาชีพทำนา/ทำสวน/ทำไร่ และอาชีพนักศึกษา ไม่สัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

3.11 อัตมโนทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ อัตมโนทัศน์ หมายถึง ความคิดและความรู้สึก การรับรู้ตนเองของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษา ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ความรู้ความสามารถ และการได้รับการยอมรับจากสังคม และจากการศึกษาผู้ที่มีอัตมโนทัศน์ที่ดี มีคุณลักษณะอย่างไรของ โรเจอร์ และเฮอร์ลิค (ซูวิทย์ รัตนพลแสนย์ 2541 : 62-63 ; อ้างอิงจาก Roger. 1957 , Hurlock. 1978) พบว่าบุคคลที่มีอัตมโนทัศน์ที่ดีควรประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1. ความรู้สึกในตนเอง 2. รู้จักและเข้าใจตนเอง 3. ยอมรับในความเป็นตัวของตัวเอง 4. รู้จักและเข้าใจผู้อื่น 5. ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี 7. มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น 8. มองเห็นคุณค่าในตนเอง 9. ไม่มีความรู้สึกเป็นปมด้อย 10. ต้องการปรับปรุงตนเอง 11. มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ทำให้ทราบว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดีบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ผู้หญิงที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดีนั้น ก็จะเป็นผู้ที่มีความคิด ความรู้สึก ทัศนคติทั้งต่อตนเองและผู้อื่นดีเช่นกัน จึงไม่ได้มองการแต่งงานกับชาวต่างชาติเพราะต้องการให้ตนเองมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีความเป็นอยู่ที่สบายขึ้น และถึงแม้จะเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติก็พบว่าเกิดขึ้น

เพราะพื้นฐานจากความรัก ความเข้าใจ ซึ่งกันและกัน การยอมรับตนเองและยอมรับตัวคู่ครอง เป็นปัจจัยสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาอัตมโนทัศน์ของ อำไพ ศิริพิพัฒน์ (2515 : 19) ที่กล่าวว่า อัตมโนทัศน์มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพ เพราะว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ และการปรับตัวของคน ช่วยให้เข้าใจพฤติกรรม ทำนายพฤติกรรม คนที่มีความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองดีจะมีความนึกคิดที่ดีต่อผู้อื่น คนที่ยอมรับตนก็มักจะยอมรับคนอื่น ฉะนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาบางคนที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดี จึงมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และถึงแม้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีอัตมโนทัศน์แห่งตนดี จะมีทัศนคติทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ก็อาจเกิดจากปัจจัยด้านอื่น ๆ เป็นตัวหลักร่วมด้วย ซึ่งตัวแปรทางด้านอัตมโนทัศน์นั้นไม่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะเกิดทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ดังนั้น อัตมโนทัศน์ จึงไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากที่สุดไปหาตัวแปรที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ (X_{13}) ชาตินิยม (X_{12}) ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวแปรนี้สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทยได้ คิดเป็นร้อยละ 25 อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่า หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทำให้เกิดทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความรู้สึกพึงพอใจ ชอบ ที่จะให้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ให้การยอมรับ ส่งเสริม สนับสนุน ไม่คัดค้านถ้าจะมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ และให้ความช่วยเหลือให้ได้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เมื่อผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษารับรู้ถึงการสนับสนุนของผู้ปกครอง เช่นนี้ จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดเป็นทัศนคติในทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติได้ เพราะทัศนคติสามารถถ่ายทอดจากแม่สู่ลูกได้ ซึ่งสอดคล้อง กับ ภฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 185 – 188) ที่กล่าวถึงลักษณะ ทัศนคติว่า ทัศนคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ เป็นลักษณะการคล้อยตามบุคคลที่เรานับถือและศรัทธา เห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่างไม่ว่าจะเป็นท่วงท่าทำนองการพูดจา ท่าทางหรืออุปนิสัยใจคอ ดังนั้นพ่อ แม่

ครูเกลียดสิ่งใด เด็กก็จะพลอยเกลียดด้วย เช่นเดียวกันกับการที่พ่อ แม่ มีความชอบ มีความพึงพอใจ ให้การยอมรับ สนับสนุน หรือต้องการให้ลูกได้มีคู่ครองในลักษณะใด ลูกก็จะพลอยเห็นดีเห็นงามด้วย ฉะนั้นถึงแม้ว่าก่อนหน้านี้หญิงไทยที่ศึกษาจะมีทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติอย่างไร แต่เมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ก็ทำให้มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป และเกิดทัศนคติในทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติขึ้นด้วย สอดคล้องกับกมลรัตน์ เหล้าสุวงศ์ (2528:231) ที่อธิบายว่า ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับรู้จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนไป ทัศนคติดังนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย และจากค่านิยมของคนไทย ที่อาจกล่าวได้ว่าเมื่อพ่อ แม่ให้การสนับสนุน เห็นดีด้วยให้มีคู่ครองอย่างไร เราก็จะปฏิบัติตาม และอาจถือได้ว่าการแต่งงานหรือเลือกคู่ครองตามใจพ่อ แม่ เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ดังประเพณีในสมัยก่อนคือ การคลุมถุงชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการเลือกคู่ครองของนิยพวรรณ วรณศิริ (2528 : 32) ก็พบว่าในอดีตในเรื่องการเลือกคู่ครอง ตลอดจนการสมรสนั้น ชายและหญิงมีเสรีภาพในเรื่องเหล่านี้น้อยมาก เพราะลักษณะครอบครัวไทยเป็นแบบครอบครัวขยาย มีผู้อาวุโสสูงสุดเป็นใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อแม่ เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีส่วนเข้ามามีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง หรือการสมรส และขนบธรรมเนียมประเพณีไทยก็มีส่วนที่จำกัดเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง ถึงแม้ในปัจจุบันจะพบว่า การเลือกคู่ครองของคนหนุ่มสาวมีเสรีภาพในด้านนี้มากขึ้น แต่ก็ยังพบค่านิยม และขนบธรรมเนียมเช่นนี้อยู่บ้างในสังคมไทย นั่นคือผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว ก็ยังคงมีบทบาทต่อการเลือกคู่ครองอยู่ เมื่อผู้ปกครองมีความพึงพอใจ ให้การยอมรับ ส่งเสริม และให้การสนับสนุนให้มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ย่อมทำให้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติด้วย

ดังนั้น การสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติจึงมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางบวกต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย

4.2 ชาตินิยม มีความเกี่ยวข้องทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็น

ชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สองแสดงว่า หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก จะมีทัศนคติทางลบต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพราะ ชาตินิยมนั้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งทางด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ความถือชาติของตนเป็นใหญ่ การรักนับถือคนไทยด้วยกัน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนไทยและชาติไทย ไม่เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติไทย รวมถึง ความนิยมชมชอบ การรักนับถือ ความพอใจ และมีความคิดเห็นและแนวโน้มว่าจะมีคู่ครองเป็นคนชาติเดียวกันกับตน

และปฏิเษการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก ก็จะเป็นผู้ที่คำนึงถึงความคล้ายคลึงกันทั้งด้าน บุคคล สังคม และวัฒนธรรมเดียวกับตน จะชื่นชอบและจะเลือกคู่ครองโดยคำนึงถึงความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา หรือเป็นคนเฉพาะกลุ่มตนอยู่ในเผ่าพันธุ์เดียวกับตนเท่านั้น ซึ่งลักษณะของผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมากนั้นจะเลือกคู่ครองโดยสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกคู่ครองของ กมลลา แสงสีทอง (2526:32) ซึ่งได้กล่าวถึงทฤษฎีความคล้ายคลึง (Homogamy Theory) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการเลือกคู่ครองนั้น บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันกับตนเองหรือมีความเหมือนกันในลักษณะต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคล (Personal Homogamy) และความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม และพบทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity Theory) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเลือกคู่จะเลือกองค์ประกอบทางด้านความใกล้ชิด (propinquity) เช่น ความใกล้ชิดทางถิ่นที่อยู่อาศัย (residential propinquity) หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกัน การที่บ้านเรือนใกล้เคียงกันทำให้มีโอกาสพบกันบ่อยครั้ง ความใกล้ชิดที่เป็นลักษณะความคล้ายคลึง (homogamy) หมายถึง ลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางการศึกษา ซึ่งมีไม่มีความใกล้ชิดกันในเรื่องที่อยู่อาศัย ความใกล้ชิดในแง่ของกลุ่มเดียวกัน (endogamy) คือความใกล้เคียงกันในฐานะของกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกัน โดยเลือกคู่ครองอยู่เฉพาะกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกันเท่านั้น ซึ่งการเลือกคู่ครองที่เป็นคนที่มีเชื้อชาติไทย (เชื้อชาติเดียวกัน) จากการศึกษาในเรื่องค่านิยมของความเป็นไทย สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541) ได้อธิบายเรื่องค่านิยมความเป็นไทยไว้ในเรื่อง “หลักการปลูกฝังความดี” ว่า ค่านิยมความเป็นไทย คือ การที่คนไทยนิยมชมชอบในความเป็นไทยของตน สนับสนุน และส่งเสริมคนไทย และชาติไทยอันเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ คนไทยสามารถแสดงค่านิยมความเป็นไทย ในด้านค่านิยมในเชื้อชาติ ได้แก่ การรักและนับถือคนไทยด้วยกันและชาติไทย ไม่ดูหมิ่นคนไทย และชาติไทย ทำให้เราทราบว่าผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมากนั้น จะมีค่านิยมความไทยในด้านค่านิยมในเชื้อชาติอยู่ด้วย นั่นคือมีค่านิยมที่มีแนวโน้มจะเลือกคู่ครองเป็นคนชาติเดียวกัน ประกอบกับการเลือกคู่ครองนั้นบุคคลก็จะพิจารณาคู่ครองที่เป็นคนชาติเดียวกันกับตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล ปธานวนิช (2534) ที่ได้ศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนทั่วไป พบว่า เกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การมีความรักต่อกัน ความซื่อสัตย์ต่อกันในเรื่องเพศ และการมีความซื่อสัตย์รักความก้าวหน้า เกณฑ์ที่มีความสำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ การเข้ากันได้กับครอบครัว ทำที่การวางตัว และระดับการศึกษา และเกณฑ์ที่มีความสำคัญน้อย คือ ฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รูปร่างหน้าตา และต้องมี

เชื้อชาติไทย (เชื้อชาติเดียวกัน) ถึงแม้เกณฑ์การเลือกคู่ครองที่ต้องมีเชื้อชาติไทย (เชื้อชาติเดียวกัน) เท่านั้นจะเป็นเกณฑ์ที่มีความสำคัญน้อย แต่ก็ถือว่ายังคงเป็นเกณฑ์ที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองอยู่

ดังนั้นผู้หญิงไทยในจังหวัดที่ศึกษาที่มีความเป็นชาตินิยมมาก จึงมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางลบต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่ามีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ทำให้ทราบสาเหตุที่จะทำให้เกิดแนวโน้มในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งผลงานวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการชี้แนะแนวทาง ส่งเสริมความรู้ และทัศนคติในการมีคู่ครองที่ประสบความสำเร็จ แก่หญิงไทยที่กำลังตัดสินใจเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองในการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย เป็นอันดับแรก เนื่องจาก ผู้ที่เป็นบิดา มารดา ย่อมต้องการเห็นบุตรหลานของตน ได้แต่งงานมีคู่ครองที่สามารถเลี้ยงดูบุตรหลานของตนได้ มีฐานะ และหน้าที่การงานที่ดี จึงไม่ได้มองว่าเป็นเรื่องที่ถูกหรือผิดในการที่ผู้ปกครองจะสนับสนุนบุตรหลานในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ แต่ถ้าพบว่าการสนับสนุนของผู้ปกครองนั้นเพื่อต้องการเพียงให้ตนเอง และบุตรหลานได้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น โดยจากการได้เห็นตัวแบบจากคนในหมู่บ้าน และไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของบุตรหลาน หรือความถูกต้อง ก็จะทำให้เป็นค่านิยมที่ผิด ๆ ไป ไม่ใช่เพียงการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเท่านั้น แต่จะกลายเป็นค่านิยมด้านวัตถุต่อทุก ๆ เรื่องในการดำเนินชีวิต ดังนั้นควรให้ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้องต่อการสนับสนุนบุตรหลานให้มีคู่ครองอย่างไร และให้คำนึงถึงพื้นฐานจากความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และคำนึงว่าคู่ครองของบุตรหลานเป็นคนดีหรือไม่มากกว่า และถ้าผู้ปกครองมีค่านิยมในการเลือกคู่ครองเช่นนี้ ก็จะเป็นค่านิยมแก่ลูกหลานต่อไปในเรื่องการเลือกคู่ครองที่ดี และประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ชาตินิยม มีความเกี่ยวข้องทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ของหญิงในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย เป็นอันดับที่สอง เนื่องจากการมีความเป็นชาตินิยมเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะส่งผลดีต่อประเทศไทย เพราะนั่นหมายถึง ความรัก ความหวงแหน ประเทศและการรักและเลือกคู่ครองเป็นคนไทยด้วยกัน ทำให้เผ่าพันธุ์คนไทยยังดำรงอยู่

แต่เนื่องจากปัจจุบันการเจริญเติบโตทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ภายในประเทศมีกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติต่าง ๆ เข้ามาพักอาศัย ท่องเที่ยว หรือเปิดธุรกิจต่าง ๆ ภายในประเทศไทย การลดความเป็นชาตินิยมลงบ้างในด้านการเลือกคู่ครองจึงไม่ใช่สิ่งที่เสียหายอะไร ดังความเชื่อของศาสนาพุทธเราเกี่ยวกับคู่ครองที่ว่า บุญเพสันนิวาส คนเราเมื่อได้คู่กันแล้วก็ไม่แคล้วจากกัน ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมให้เปิดมุมมองในการยอมรับความแตกต่างระหว่าง ประเทศ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมหรือลดความเป็นเขา เป็นเราลง และควรคำนึงถึงความถูกต้องและดีงามของความรัก และสังคมไม่ควรมองว่าการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาตินั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี แต่ควรให้ค่านิยมของความรู้สึกรัก ความซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตนเอง มากกว่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องทัศนคติของชายชาวต่างชาติที่มีต่อหญิงไทย และศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคตินั้น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระเพิ่มเติม นอกจากที่ศึกษามาแล้ว เช่น ตัวแปรทางด้านวัตถุนิยม ทางด้านแรงจูงใจ ว่าเกี่ยวข้องหรือส่งผลอย่างไรต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

2.3 ควรมีการเลือกศึกษาในตัวแปรที่น่าสนใจที่สุด นำมาศึกษาโดยละเอียด และให้ชัดเจนให้มากขึ้น ว่าส่งผลหรือเกี่ยวข้องอย่างไรต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เช่น ตัวแปรทางด้านการเลียนแบบ

2.4 อาจกล่าวได้ว่าการทำงานวิจัยในเรื่องการเลือกคู่ครองนั้นยังมีผู้ที่สนใจที่ทำงานวิจัยไม่มากเท่าไรนัก เพราะพบว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเป็นเรื่องส่วนตัว และพบว่าเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน การเลือกใช้คำถามในแบบสอบถามนั้นควรใช้คำถามที่ชัดเจน รัดกุม เข้าใจง่าย และไม่กระทบต่อความรู้สึกในการตอบคำถาม และบางครั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงการใช้แบบสอบถามจะไม่เพียงพอต่อข้อมูลที่ต้องการ ควรใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ เข้ามาเก็บข้อมูลควบคู่ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ
- กรพินธุ์ พรหมศิริ. (2537). *ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการเลือกคู่ครองของนายทหารเรือ*. วิทยานิพนธ์. (สังคมวิทยา) . กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อัดสำเนา
- กรรัตน์ เป้งขำ. (2535). *พฤติกรรมการณ์แบบ*. สุทธิปริทัศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 17. กรุงเทพฯ ฯ
- กฤษณา พันธุ์วานิช (2547) บทความ “สามีนำเข้า สร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมเบี่ยงเบน” มติชน ฉบับวันที่ 4 มิถุนายน 2547. : 31 สืบค้นจาก <http://www.matichon.co.th>
- กมลมา แสงสีทอง. (2525). *แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง*. วารสารสังคมวิทยา มนุษยวิทยา.
- กิติกร ตรัสกุล. (2536). *ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาชีพนาฏศิลป์ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- การเลือกคู่สมรส (Choosing a marriage partner) . สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2549 , จาก <http://www.edu.msu.ac.th>
- การอบรมเลี้ยงดู. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2549 , จาก <http://www.edu.msu.ac.th>
- การทหารและความมั่นคง. (2549) บทความ “ชาตินิยม” สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2549 จาก <http://www.tortaharn.net>
- กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาร์มณี. (2524). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์นิยมวิทยา.
- เกษม ตันติผลาชีวะ . (2538) . *ชุดชีวิตและสุขภาพจิต อันดับ 2 สุขภาพจิตครอบครัว*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์บูคแบงก์.
- ศิริรัตน์ ศิวาภรณ์ (2545). *เกณฑ์การเลือกคู่ครอง*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2549 , จาก www.school.net.th
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2519). *ความสัมพันธ์ในครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช <http://www.huso.buu.ac.th>

ชนิษฐา โพชนุกูล. (2522). *ทัศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว*. วิทยานิพนธ์. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา

ข้อมูลชาวต่างชาติที่มีครอบครัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. (2547) สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดบุรีรัมย์.

ข้อมูลทางสังคมจังหวัดบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2549 , จาก <http://www.buriram.go.th>

ข้อมูลสถิติพื้นฐานจังหวัดบุรีรัมย์. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2549 , จาก <http://www.buriram.go.th>

โครงสร้างประชากร . ที่ทำการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์ . สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2549 , จาก <http://www.buriram.go.th>

ชฎาพร พัทธษะเสียว. (2522). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร

ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. “ เมื่อยฝรั่งในฐานะหน่วยทางเศรษฐกิจ “ *เนชั่นสุดสัปดาห์* ฉบับวันจันทร์ที่ 28 ตุลาคม 2522. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

ชูวิทย์ รัตนพลเสนย์ (2541). *การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่ออัตมโนทัศน์ของพลทหารที่ติดยาเสพติดโรงพยาบาลทหารเรือ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.

เชิดศักดิ์ ไชวาสัทธ์ (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ* . กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เดชา วาณชวโรตม์. (2547). *ชีวิตใหม่ ของหญิงไทยในต่างแดน*. ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2546. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2550. จาก <http://www.manager.co.th>

เดโช สวานานนท์. (2512). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

ดวงเนตร ไพบูลย์. (2540). *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำและประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). *จริยธรรมไทย* รายงานการวิจัยฉบับที่

21. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เด่นดวง วราเวทย์. (2530). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเน้นทฤษฎีพิจารณาเหตุผล – อารมณ์ เพื่อปรับเปลี่ยนมโนภาพเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ จังหวัด อุตรดิตถ์ ปรินญาณิพนธ์ (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

ทิสนา เขมมณี. (2526 ตุลาคม – ธันวาคม). “การสอนเพื่อเสริมสร้างอัตมโนทัศน์ตามแนวมโนชนนิยม : นวัตกรรมทางการศึกษากับระดับการศึกษา “ *วารสารครูศาสตร์*. 12 : หน้า 12 – 19

ธีรยุทธ บุญมี, “ชาตินิยมและหลังชาตินิยม” พิมพ์ครั้งที่ 3, สำนักพิมพ์สายธาร, 2547 หน้า 31

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2521). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นวลละออ สุภาพล. (2523) . *เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการเบื้องต้น.ภาควิชา จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*

นิยม บุญมี. (2530). *ครอบครัวสัมพันธ์*. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม.

นัยพรณ วรณศิริ (2528). *มานุษยวิทยาว่าด้วยการแต่งงานและเครือญาติ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา

นิพนธ์ แจ้งเยี่ยม. (2525). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ เอกมัยการพิมพ์.

แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นันทวิทย์ เฝ้ามหานคร (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนนา

บทความเรื่อง ความรัก มิติที่ 5 ชาตินิยม . สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2549 , จาก

<http://www.asoke.info.com>

บทความเรื่องตัวตน (Self) และมโนทัศน์เกี่ยวกับตน (Self concept) สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2549 , จาก <http://www.wu.ac.th>

บทความเรื่อง “เมียฝรั่ง” นักร้อยปี ที่สตรีไทยถูกพิพากษา. (2549) . ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2549. จาก [http:// www.manager.co.th](http://www.manager.co.th)

บทความ “เมื่อยฝรั่ง” (2547). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549. จาก [http:// www.nesdb.go.th](http://www.nesdb.go.th)

บัวพันธ์ พรหมพักพิง. (2549). บทความ”แต่งงานข้ามวัฒนธรรม : แนวคิดที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมชนบท. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กระทรวงวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2550. จาก [http:// www.culture.go.th](http://www.culture.go.th)

ปราณี รามสูต. (2528) . จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ ฯ : วังบูรพา

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ . (2540) . *จิตวิทยาครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณพิมล หล่อตระกูล .บทความสุขภาพจิต. สืบค้นเมื่อ 13 กันยายน 2549 ,จาก <http://www.huso.buu.ac.th>

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์เจริญผล

ไพศาล หวังพานิช. (2531). *วิธีวิจัย*. กรุงเทพฯ ฯ : งานส่งเสริมวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภัสสร ลิมานนท์. (2529). *ทัศนคติและค่านิยมของสตรีเกี่ยวกับการสมรส*. กรุงเทพฯ ฯ : โครงการวิจัยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชสาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2533). *จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

โยธิน คັນสนยุทธ. (2533). *จิตวิทยา*. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

รายชื่ออำเภอ . กลุ่มข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ . สืบค้นเมื่อ 13 กันยายน 2549 , จาก <http://www.buriram.go.th>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ – ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. (กรุงเทพฯ):ราชบัณฑิตยสถาน.

รุจิเขต แพทย์คุณ. (2546). *ปัจจัยทางชีวสังคมและสัมพันธภาพของพ่อกับแม่ และพ่อแม่กับลูก ที่เกี่ยวข้องกับการทัศนคติในการมีคูครองของพนักงานบริษัท ไทย แอร์พอร์ตส์ กราวด์ เซอร์วิส*

- จำกัด. ปริญญามหาบัณฑิต. กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- รัตนา บุญมัยยะ. (2548) การบรรยายในหัวข้อ “เมื่อยฝรั่ง ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ” สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2550 จาก <http://www.matichon.co.th>
- รัชเนกร เศรษฐ์. (2519). พฤติกรรมและทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศและการเลือกคู่ครอง. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2528,พฤษภาคม – สิงหาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบวัดเจตคติแบบเทอร์สโตน แบบลิเคอร์ และแบบออสกูด. วารสารวัดผลทางการศึกษา. 7 (19);40-44
- ลัดดา ตั้งสุภาชัย. (2547). คอลัมน์คุณภาพชีวิต .ผู้จัดการออนไลน์ . สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2549 จาก <http://www.manager.co.th>
- วรวรรณิณี ราชสงฆ์. (2541). การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดพัทลุง ปริญญามหาบัณฑิต. กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- วิเชียร สุขจันทร์. (2540). การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเผชิญกับความขัดแย้งกับสมาชิกที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญามหาบัณฑิต. กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ศักดิ์ สุนทรเสถียร. (2528). ทัศนคติ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศักดิ์ไทย สุทธิจิบรร. (2542). ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ศิริสุข ยืนหาญ. (2534). แบบแผนการเลือกคู่ครอง : ศึกษาเฉพาะประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2536). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิริวัฒน์ คำวันสา สะท้อนวัฒนธรรมไทย เล่ม 2 . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา , 2539

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2547). การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงชนบทในเขตจังหวัดอุดรธานี. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2550 จาก <http://www.polsci.chula.ac.th>

ศรีเพ็ญ เกื่อนศิริ (2547). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่หน่วยดำรงความเป็นไทยและหน่วยเอกลักษณ์ไทยด้วยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้กับการสอนแบบกระจำจ่าค่านิยม. ปรินญาณมหาบัณทิต. กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

สมศรี ฉัตรวัฒนา. (2535). การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ปรินญาณนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) . บัณฑิตวิทยาลัย

สถิต นิยมญาติ. (2524). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร

สถิต วงศ์สุวรรณ. (2540). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา

สุชา จันทน์เอม. (2528). จิตวิทยาวัยรุ่น . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. (2521). การส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์.

สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน. (2546). ปัจจัยทางชีวสังคม อัดมโนทัศน์ และความฉลาดทางอารมณ์กับทัศนคติในการมีคู่ครองของบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. ปรินญาณนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2541) . จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุรพล ปธานวินิช. (2534). เกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว . มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.

สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. (2541) . ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2541). ค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย. กองวิจัยและวางแผนงาน กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

เอกสารโครงการแสดง/จำหน่ายสินค้า OTOP/เทศกาลอาหารดี และบายศรีสู่ขวัญเขื่อนนานาชาติ จังหวัดบุรีรัมย์ . (2547) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ www.buriram.go.th

อำไพ ศิริพัฒน์. (2515 , ตุลาคม). “ความนึกคิดเกี่ยวกับตน” *วารสารครุศาสตร์*. ปีที่ 2 (ฉบับที่ 5) : 91-103

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2540). การจัดประสบการณ์การศึกษาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

เหม ทองชัย. (2523). *ทัศนคติเชิงภาคของเยาวชนเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร*. ปริญญา

นิพนธ์กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Allport,G.W. *Attitude : Handbook of social psychology* Worcester.Mass : Clark University Press, 1985

Burns , R.B. (1979) . *The Self – Concept Theory Measurement and Behavior*. London : Langmass

Dinkmeyer , Don C. (1965). “*The Emerging Self ,” Children Development*. New Jersey : Prentice – Hall

Ernest R. Hilgard, *Introduction to psychology*, Harcourt,New York, Beace and World Inc.,1962,p.247.

Gale , Raymon F. (1969). “*A Humanistic Approach ,” Delvelopment Behavior* p. 31-32. The Mcmillan Company.

Hans Khon, 1946 : 58 “*The Idea of Nationalism: a study of its origins and background*”, New York, Macmillan Company, 1946 อ้างถึง ใน ibid, หน้าที่ 58

Hurlock , Elizabeth. (1978). *Child Development*. 6th ed. Tokyo : Mc Graw Hill.

Jersild , Authur. (1963). *The Psychology of Adolescent*. P 7 New York : Mc Milian

Mc Candless , B.R. (1967). *Children and Adolescents Behavior and Development*. p. 101. New York : Holt Company

Roger , Carl R. (1951). *Clint – Centered Therapy*. P 498. Boston : Houghton Mifin.

Sjuart , G.W. & Sundeen , S.T. (1995). *Principle and practice of psychiatric nursing*. 5th ed. St Louis : The C.V. Mosby

Triandis , Harry C. (1971) . *Attitude and Attitude Change*. New York : John Willey and Son Inc.

Shaver , Kelly G. (1977). *Principles of Social Psychology*. Cambridge:Winthrop Publishers.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัด
หนึ่ง ประเทศไทย

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกคู่ครอง
เป็นชาวต่างชาติของหญิงไทยในจังหวัดหนึ่ง ประเทศไทย ซึ่งทุกท่านสามารถแสดงความรู้สึกหรือ
ความคิดได้อย่างอิสระ คำตอบของทุกท่านไม่มีข้อถูกหรือผิด และคำตอบของท่านทั้งหมดจะเก็บไว้เป็น
ความลับ

คำชี้แจง แบบสอบถามทั้งหมดมี 6 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านทัศนคติ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านชาตินิยม
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ขอความกรุณาทุกท่านโปรดตอบให้ตรงตามความรู้สึกและความคิดเห็นมากที่สุดและ
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวมัทนียา กายแก้ว
นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	รูปร่างหน้าตา ท่านเป็นคนหน้าตาดี					
2	ท่านเป็นคนมีรูปร่างดี					
3	ความรู้ ความสามารถ ท่านเป็นคนมีความสามารถ					
4	ท่านเป็นผู้มีความรอบรู้					
5	ท่านพูดภาษาอังกฤษได้ดี					
6	การได้รับการยอมรับจากสังคม เมื่อบุคคลรอบข้างประสบปัญหา มักขอความช่วยเหลือ จากท่าน					
7	คนทั่วไปยอมรับในความสามารถของท่าน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชาตินิยม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามชาตินิยม เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ท่านมีความชื่นชอบคนไทย					
2	ท่านมีความภาคภูมิใจในชนบทรรมเนียม ประเพณีไทย					
3	ท่านชื่นชมผู้ที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
4	ท่านขอเลือกคู่ครองเป็นคนชาติไทยเท่านั้น					
5	ท่านคิดว่าการเป็นคนไทยดีกว่าคนต่างชาติ					
6	ท่านไม่ภูมิใจที่ท่านเกิดมาเป็นคนไทย					
7	ท่านคิดว่าการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติดีกว่า การมีคู่ครองเป็นคนไทยด้วยกัน					
8	ท่านไม่สนับสนุนให้คนไทยมีคู่ครองเป็น ชาวต่างชาติ					
9	ท่านชักชวนเพื่อนให้เลือกคู่ครองเป็นคนไทย					
10	ท่านมีความภาคภูมิใจที่มีคู่ครองเป็น ชาวต่างชาติ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองต้องการให้ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
2	ผู้ปกครองคาดหวังว่าคู่ครองของท่านเป็นชาวต่างชาติ					
3	ผู้ปกครองคิดว่าเป็นเรื่องเสี่ยงอันตรายถ้ามีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
4	ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
5	ผู้ปกครองคัดค้านการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
6	ผู้ปกครองส่งเสริมให้ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
7	ผู้ปกครองไม่ยอมรับถ้าท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
8	ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือให้ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
9	ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ท่านไม่จำเป็นต้องเลียนแบบกิริยา ท่าทาง หญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
2	ท่านไม่จำเป็นต้องแต่งกายตามหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติแต่ง					
3	ท่านมักเลียนแบบคำพูดของหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติพูด					
4	ท่านเลือกสถานที่ทำงานตามสถานที่ ที่มีหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำ					
5	ท่านไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตนด้วยบุคลิกภาพที่อ่อนนุ่มตามแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำ					
6	ท่านไม่จำเป็นต้องปรนนิบัติคู่ครองตามหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
7	ท่านชอบพูดคุยกับชาวต่างชาติทางเว็บไซต์ตามหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเคยทำ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครอง โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

ก. ด้านความคิด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเลย

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ชีวิตครอบครัวมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี					
2	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ท่านมีปัญหาในด้านการปรับตัว					
3	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ท่านขาดความเป็นตัวของตัวเอง					
4	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ชีวิตสมบูรณ์ขึ้น					
5	ท่านมีจุดมุ่งหมายในชีวิตคือการแต่งงานกับชาวต่างชาติ					
6	ท่านคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่ต้องเตรียมตัวสำหรับการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
7	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ชีวิตอยู่อย่างมีเป้าหมายมากขึ้น					
8	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้เกิดความลำบากใจ					
9	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันในเรื่องต่าง ๆ ตามมา					
10	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ขาดอิสระภาพ					

ข. ด้านความรู้สึก

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ท่านเกิดความรู้สึกอายที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
2	ท่านรู้สึกกังวลในการปรับตัวต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
3	ท่านรู้สึกยินดีที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
4	ท่านรู้สึกกลัวการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
5	การมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติทำให้ท่านรู้สึกไม่ปลอดภัย					
6	ท่านรู้สึกอบอุ่นใจต่อการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
7	ท่านรู้สึกพอใจในการใช้ชีวิตคู่ กับชาวต่างชาติ					
8	ท่านรู้สึกอึดอัดในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
9	ท่านรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเองในการมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้งที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1	ท่านจะไม่ปรับตัวต่อวัฒนธรรมของคู่ครองชาวต่างชาติของท่าน					
2	ท่านศึกษาด้านภาษาเพิ่มเติมเพื่อสร้างความเข้าใจในคู่ครองชาวต่างชาติ					
3	ท่านสนใจค้นคว้าเกี่ยวกับประเทศที่เกี่ยวข้องกับคู่ครองชาวต่างชาติ					
4	ท่านมีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติเพราะความจำเป็นเรื่องเงิน					
5	ความล้มเหลวในชีวิตคู่เท่านั้น ที่ทำให้ท่านเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
6	ท่านสามารถดำเนินชีวิตอยู่ต่างประเทศได้ถ้ามีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ					
7	ท่านไม่สามารถสื่อสารกับเพื่อนบ้านของคู่ครองที่เป็นชาวต่างชาติซึ่งอยู่ต่างประเทศได้					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามอัตนัยทัศน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.535
2.	2.021
3.	2.390
4.	3.207
5.	2.668
6.	5.656
7.	2.021

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .741

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามชาตินิยม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	5.839
2.	4.131
3.	2.021
4.	4.483
5.	2.932
6.	3.047
7.	2.021
8.	2.325
9.	2.910
10.	5.333

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .853

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนของผู้ปกครองในการมี
คู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.335
2.	4.854
3.	2.128
4.	2.021
5.	2.771
6.	3.261
7.	6.188
8.	2.852
9.	2.390

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .857

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบหญิงที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.333
2.	2.837
3.	2.349
4.	2.800
5.	3.430
6.	3.797
7.	2.540

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .738

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็น
ชาวต่างชาติ ด้านความคิด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.349
2.	2.696
3.	2.021
4.	2.021
5.	2.128
6.	2.156
7.	2.121
8.	4.035
9.	5.028
10.	2.227

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .804

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็น
ชาวต่างชาติ ด้านความรู้สึก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	6.188
2.	3
3.	2.021
4.	3.775
5.	5.874
6.	2.021
7.	2.529
8.	2.021
9.	3.314

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .865

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกคู่ครองเป็นชาวต่างชาติ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.333
2.	4.363
3.	2.021
4.	2.021
5.	2.021
6.	3.724
7.	2.159

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .604

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล

นางสาวมัทนียา กายแก้ว

วันเดือนปีเกิด

10 กุมภาพันธ์ 2524

สถานที่เกิด

จังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

50/15 ซอยแสนสุข 9 ถนนอินจันทร์ณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2546

ตำแหน่งครู สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

พ.ศ. 2547

ตำแหน่งนักจิตวิทยา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดบุรีรัมย์จนถึงปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537

ประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

พ.ศ. 2542

มัธยมศึกษา โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

พ.ศ. 2546

คบ. (จิตวิทยาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2550

การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร